

- Współpraca na rzecz rozwoju
- Kongres PES-25
- Wywiady
- Projekty 6 konkursu NCN

FIRST WORLD CONGRESS

PEOPLE ECONOMY SOCIETY

25 YEARS OF TRANSITION

Kongres Międzynarodowy PES 25:

People – Economy – Society

„Od gospodarki centralnie planowanej do zrównoważonego rozwoju”
4-5 czerwca 2014 r.

www.pes25.ue.wroc.pl

Szanowni Państwo

4 czerwca 2014 roku minęło 25 lat od pamiętnych (częściowo) wolnych wyborów w Polsce. Rocznicą wprowadzenia nowego porządku ekonomicznego, społecznego i politycznego stała się okazją do refleksji i podsumowań. Nasz Uniwersytet włączył się w nurt rocznicowy organizując debaty i spotkanie z przedstawicielami świata nauki, biznesu i polityki. Do sukcesów minionego ćwierćwiecza zaliczono ułożenie relacji politycznych z sąsiadami, wolność gospodarki, przystąpienie do NATO i do Unii Europejskiej. Tak, wydarzenia sprzed 25 lat były ważnym ogniwem w tworzeniu Unii Europejskiej z otwartymi granicami dla jej członków, z otwartymi umysłami jej mieszkańców, z wolną, nieograniczoną barierami systemowymi nauką.

Zapraszamy do lektury tego numeru Portalu z takiej perspektywy. Spójrzmy na życie naszej uczelni jak na efekt tamtych wydarzeń. Przyjrzyjmy się jak prężnie rozwija się wymiana myśli na konferencjach i zagranicznych wyjazdach studyjnych, poczytajmy o tematach badawczych dominujących w projektach konkursu NCN, jak rozwijają się wolne media, o studentach i absolwentach będących laureatami międzynarodowych nagród i konkursów, o naszym partnerstwie w międzynarodowym towarzystwie. Przyjrzyjmy się, jak absolwenci i seniorzy w iście amerykańskim stylu budują nową europejską kulturę życia uczelni, a studenci wybierają swoich Bestorów.

Pamiętajmy: *Polska będzie inna, jeśli zechcą tego wszyscy!* (słowa premiera Tadeusza Mazowieckiego wypowiedziane 12 września 1989, <http://www.premiermazowiecki.pl/>)

Redakcja

Ostatnie lato takiej „Zetki” – Uniwersytet Ekonomiczny otrzymał dotację MNiSW na przebudowę budynku „Z”

Portal

Kwartalnik Uniwersytetu
Ekonomicznego we Wrocławiu
redaguje zespół:

Lucyna Wasylina (red. nacz.),
Tamara Chorażyczewska

Redakcja językowa: Wydawnictwo Uniwersytetu
Ekonomicznego we Wrocławiu

Projekt graficzny: Beata Dębska

e-mail: lucyna.wasylina@ue.wroc.pl,

tamara.chorazyczewska@ue.wroc.pl

tel. 71 36-80-945, 71 36-80-644

Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru, dokonywania skrótów i poprawek
stylistycznych w dostarczanych materiałach.

Wykorzystanie materiałów zawartych w piśmie tylko za zgodą redakcji.

Dziękujemy wszystkim autorom tekstów i zdjęć wykorzystanych w piśmie.

Spis treści:

NA TEMAT

Współpraca na rzecz rozwoju	2
Kongres PES – 25	5
Wolność i solidarność	7
25 lat transformacji	9

PERSONALIA

Nominacje naukowe	11
To był życiowo bardzo dobry wybór	12
Kontrapunkty życia	18
Jestem optymistą życiowym	23
Projekty 6 konkursu NCN	25
Nadzorujemy Radio Wrocław	27
Nasze sukcesy	28
Oni są już liderami	31
W międzynarodowym towarzystwie	33
Odeszli na zawsze	35

KONFERENCJE

OKNO NA ŚWIAT

Cross Cultural Training	49
My Own Company	51
Wyjazd studyjny do Beneluxu	52
Wyjazd studyjny do Hamburga	55
Młoda Ukraina...	56
Andreas Löeschel...	57

BYŁO

W obiektywie redakcji	59
Wybory w Solidarności	63
Nadzwyczajne wybory ZNP	65
Pasje artystyczne słuchaczy UTW	66
W amerykańskim stylu	68
The Bestory 2014	70
O Samorządzie Studenckim słów kilka	72

Współpraca na rzecz rozwoju

Rozmowa z prof. Wandą Kopertyńską,
prorektorem ds. Nauki

Prorektorzy uczelni ekonomicznych spotykają się cyklicznie, dyskutując na tematy wspólne dla środowiska akademickiego. Jakie wnioski Państwo wypracowali?

Rektorzy zrzeszeni w Kolegium Rektorów Uczelni Ekonomicznych spotykają się, aby dyskutować o bieżących sprawach dotyczących środowiska akademickiego, na temat zjawisk i problemów związanych z funkcjonowaniem uczelni. Z ich inicjatywy powołano zespół prorektorów odpowiedzialnych za różne obszary funkcjonowania uczelni – są to osoby, które w swoim zakresie działań mają m.in. sprawy dotyczące finansów. W dzisiejszych realiach każda uczelnia musi optymalizować wszystkie działania, aby móc się rozwijać. Nasze spotkania mają więc taki właśnie cel – poznanie rozwiązań zastosowanych na „siostrzanych” uczelniach i zastosowanie sprawdzonych dobrych praktyk na własnym gruncie, z uniknięciem pomyłek i niepotrzebnych błędów. Poddaliśmy analizie zapewne wszystkie obszary występujące w działalności uczelni, a jest ich wiele – wzajemnie się uzupełniających, oddziaływających i przenikających. Porównywaliśmy sferę rekrutacyjną, np. jak zmienia się struktura

ilościowa i dynamika przyjęć kandydatów na wszystkie formy studiów. Dyskutowaliśmy o sposobach pozyskiwania nowych kandydatów, byliśmy zainteresowani tym, czy uczelnie nasze są dla nich pierwszym wyborem, i szukaliśmy najlepszych rozwiązań dla ich rekrutowania. Przykładowo w SGH i Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu wzrasta liczba osób na studiach podyplomowych. Nasze rozwiązanie powołania Centrum Kształcenia Ustawicznego, czyli skupienie w jednym miejscu całego procesu marketingowego i toku studiów – mamy nadzieję – pozwoli nam zaobserwować wyraźny progres zainteresowania tą formą kształcenia.

Drugi poruszany obszar dotyczył kosztów kształcenia, ponownie w ujęciu na studia stacjonarne i niestacjonarne, na wszystkich poziomach. I tu porównywaliśmy, jaka na przykład powinna być wielkość grup studenckich, by realizować kierunek na optymalnych finansowo warunkach. Kiedy bowiem w trakcie studiów zmniejsza się liczba studentów, to koszty kształcenia rosną, szczególnie na studiach niestacjonarnych. Gdzie jest więc granica opłacalności, łącząca zainteresowanie kandydatów, aktualność kształcenia i profil absolwenta z potrzebami rynkowymi? Zadawaliśmy też sobie pytanie, jak kształtować czesne, aby jednocześnie być konkurencyjnym na rynku edukacyjnym i spełniać ministerialny wymóg, by studia niestacjonarne były *non profit*.

Trzeci obszar dotyczył struktury zatrudnienia. Największy udział w kosztach uczelni stanowią bowiem koszty pracy. Dotacja z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie zapewnia pokrycia kosztów wygenerowanych w uczelni. Wynagrodzenia pracowników wraz z pozostałymi kosztami pozapłacowymi, np. składki ZUS, wydatki na BHP, płatności związane z kształceniem pracowników, tylko częściowo są subsydiowane – musimy uzupełniać je z dochodów uczelni. Zwiększanie przychodów jest coraz trudniejsze, a wymagania rynkowe rosną. Skąd bowiem czerpiemy dochody? Oczywiście pewna część wpływów jest z kształcenia na studiach niestacjonarnych, takich jak: studia podyplomowe, studia MBA, część wynika z odpisów od projektów, część to zysk z działalności badawczej, naukowej (ekspertyz, badań zleconych – dla praktyków gospodarczych). Źródłem dochodu jest także wynajem pomieszczeń. Nie są to jednak dochody nas satysfakcjonujące. Musimy tak działać, by odczuwać tendencję rosnącą, a tak jeszcze nie jest. Z tego powodu kierownictwo naszego Uniwersytetu musi szukać rozwiązań bieżących, abyśmy jako instytucja bezpiecznie funkcjonowali. Stąd decyzja o optymalizacji zatrudnienia. Jakie są to rozwiązania? Zdecydowaliśmy się na sposób jak najmniej „bolesny”. Rozstajemy się z pracownikami, którzy mają środki na dalsze życie – mają wypracowane emerytury.

Obecnie nauczyciele akademicy po nabyciu praw emerytalnych przechodzą „automatycznie” na emeryturę – zgodnie z ustawą dla samodzielnych pracowników z tytułem profesora jest to wiek 70 lat, dla pozostałych pracowników granicą jest 67 lat. Natomiast wejście w wiek emerytalny pracownika nie będącego nauczycielem nie jest podstawą do rozwiązania z nim umowy o pracę. Tu była więc pewna niespójność i nierówne traktowanie obu tych grup pracowniczych, co sygnalizowali nam nauczyciele. Zdecydowaliśmy się ujednolicić ten system. Z pracownikiem nie będącym nauczycielem, który nabył prawa emerytalne, rozwiązujemy umowę o pracę, ale proponujemy dwie możliwości, albo odejście i otrzymanie wszystkich przysługujących odpraw, albo przedłużenie pracy, ale tylko na pewien zamknięty okres (i pobieranie w tym czasie i emerytury, i wynagrodzenia). Z każdym pracownikiem przeprowadzamy indywidualną rozmowę, wyjaśniamy sytuację i przyczyny naszych decyzji. I znajdujemy zrozumienie. Ten wariant naszego rozwiązania bardzo się spodobał i inne uczelnie ekonomiczne, np. poznańska, również zaczęła korzystać z naszych doświadczeń.

Kolejny obszar będący przedmiotem naszych rozważań, mający wpływ na wielkość ministerialnych dotacji, to rozwój naukowy pracowników, oceniany liczbą awansów naukowych oraz skutecznością pozyskiwania środków na granty. Nasza uczelnia bardzo efektywnie aplikowała o środki na projekty naukowe, badawcze z NCN i NCBiR. Niestety, ostatnio nasza skuteczność spadła, co jest wynikiem coraz większej konkurencji, dlatego poświęciliśmy wiele czasu, dyskutując, jak wspomagać nauczycieli akademickich, aby lepiej przygotowywali swoje wnioski. Uczelnie mają różne rozwiązania. My w ramach Biura Nauki i Współpracy z Gospodarką organizujemy spotkania, na które zapraszamy pracowników aktywnych, skutecznie aplikujących o środki do różnych programów, by rozmawiali z osobami, które chcą spróbować i napisać taki wniosek. Przekazywane są doświadczenia, informacje o możliwych trudnościach i sposobach, by je łatwo pokonać. Biuro także udziela wsparcia w zakresie przygotowania kalkulacji kosztów projektu, jednak to na pracowniku naukowym spoczywa merytoryczny proces konstruowania projektu.

Następny dyskutowany problem dotyczył racjonalizowania kosztów dotyczących utrzymania infrastruktury. Podjęliśmy trud zdiagnozowania, ile kosztuje nas utrzymanie obiektów, jak przeliczyć je na koszt kształcenia studenta, jak racjonalnie wykorzystać posiadane zaplecze infrastrukturalne. Zmierzymy bowiem do budżetowania każdej jednostki uczelnianej, do ustalania i rozliczania kosztów z przypisaniem ich do wydziałów, do zdiagnozowania procesów. Liczymy, że wprowadzany system informatyczny pozwoli nam usprawnić przepływ wszelkich danych i informacji, co skutkować powinno zrationalizowaniem wydatków i umożliwieniem obliczania realnych kosztów obsługi procesu dydaktycznego, z wliczeniem w nie także kosztów funkcjonowania działów bezpośrednio wspierających działania edukacyjne, jak Biblioteka, Dział Nauczania, dziekanaty, ale też z włączeniem kosztów pośrednich, wynikających z obsługi administracyjnej tych jednostek.

Efekty przypisania jednostkom budżetów są już widoczne na uczelniach, które wprowadziły ten mechanizm

limitowania wydatków. Przede wszystkim są to oszczędności wynikające z racjonalnego zużycia papieru, tonerów, materiałów biurowych. Kiedyś mieliśmy koszty ogólne, dzisiaj każdy wydatek chcemy przyporządkować jednostce, która wydaje te środki i musi podać źródło finansowania. Pracownicy mogą finansować swoje zwiększone potrzeby korzystając ze środków z własnych projektów, z realizowanych płatnych studiów podyplomowych, kursów i szkoleń. Zmieniliśmy ostatnio wskaźnik narzutu uczelnianego, wynikającego z kosztów, jakie uczelnia ponosi podczas realizacji projektu (zużycie sprzętu, koszt zakupu papieru, tonerów, materiały eksploatacyjne, zużycie energii elektrycznej, korzystanie z telefonów, amortyzacja obiektu etc.) na podobny jak w innych uczelniach, gdzie wynosi on 30%. Każdy projekt wymaga bowiem także obsługi finansowo-księgowej, prawnej, z zakresu zamówień publicznych – uczelnia ponosi te koszty i muszą one być uwzględniane.

Są opinie, że 30-procentowy narzut na koszty pośrednie powoduje, że projekt ma mniejsze szanse na dofinansowanie. Tak nie jest. Nie spotkaliśmy się z sytuacją, że wysokość zaplanowanych na ten cel środków była czynnikiem eliminującym projekt. Oczywiście ważna jest w projekcie adekwatność założonych kosztów.

Podsumowując, nasza kilkumiesięczna praca w zespole prorektorów skutkowałą opracowaniem szeregu różnych wskaźników, pozwalających nam porównywać swoje uczelnie. Ich interpretacja pozwala na implementację rozwiązań skutecznych i już sprawdzonych, z pominięciem błędów.

Czy możliwe jest zauważenie wszystkich negatywnych zjawisk w krótkim okresie od wprowadzenia zmian?

Tak, można przewidzieć pewne reakcje. Przede wszystkim do zmian trzeba przygotować kadre, wyjaśnić cel, podać oczekiwane efekty, dać pracownikom chwilę na oswojenie się z nimi. Najgorzej, kiedy wokół zmian tworzy się otoczka z nieprawdziwych informacji, błędnych interpretacji.

Jakie kolejne problemy będą poddawane analizie?

Zespół nadal pracuje, koncentrując się wokół zagadnień budżetowania i controllingu. Tematem będzie także formuła studiów III stopnia. Myślimy o skoncentrowaniu procesu w jednej jednostce, która zajmie się organizacją studiów, ustalaniem programu.

W uczelni utworzono Fundację Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego – jakie działania ona podejmuje?

Długi był proces legislacyjny, zamykający poprzedni etap funkcjonowania Fundacji i otwierający nowy. Wierzę, że powołany przez rektora nowy zarząd, w składzie: dr hab. Arkadiusz Wierzbic i dr Joanna Kacała, zaktywizuje działania, by realizując działalność statutową wspierać nasz uniwersytet wizerunkowo i dochodowo. Osoby te mają doświadczenie współpracy z praktykami, liczymy więc na ich zaangażowanie i pomysły.

A jak rozwija się współpraca z partnerami biznesowymi?

Niezwykle ważnym kierunkiem rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu jest rozwijanie różnych form współpracy z podmiotami zewnętrznymi: z instytucjami biznesowymi, z przedsiębiorcami, z praktykami, z otoczeniem społecznym, samorządem terytorialnym.

I takie działania prowadzimy; podpisujemy listy intencyjne i porozumienia o współpracy, które otwierają możliwości nowych inicjatyw. Istniejący od 2009 roku Klub Partnerów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zapewnia nam trwałość relacji z praktyką gospodarczą, zrzeszone bowiem w nim międzynarodowe i polskie firmy oraz renomowane instytucje gospodarcze wspierają nasz uniwersytet w realizacji misji dydaktycznej oraz rozwijaniu współpracy na różnych płaszczyznach. Podejmujemy współpracę z praktykami w zakresie tworzenia planów i programów studiów – aby absolwenci byli przygotowani na oczekiwania zawodowe biznesu, samorządów. I działamy tu w kilku kierunkach. Po pierwsze, umożliwiamy studentom odbywanie w trakcie studiów praktyk i staży, powiązanych z realizacją konkretnych projektów. W ostatnim okresie podpisaliśmy kilka kolejnych porozumień, np. w marcu 2014 roku z przedsiębiorstwem Volkswagen Motor Polska. W efekcie tego porozumienia spółka VMP zgłosiła kilka tematów badawczych do opracowania w ramach realizacji prac magisterskich, jednocześnie gwarantując studentom odbycie kilkumiesięcznej praktyki. Dla naszych studentów to dobre doświadczenie zawodowe, dla zleceniodawcy może być to forma rekrutacji pracowników. Całość procesu koordynuje Biuro Karier naszej uczelni. Nasi partnerzy biznesowi finansują studentom także stypendia. Kolejną ciekawą inicjatywą, wyróżnioną nagrodą Ministra Gospodarki w konkursie Europejskie Nagrody Promocji Przedsiębiorczości 2012 w kategorii „inwestowanie w umiejętności”, jest Forum Edukacji Biznesowej. Jego idea oparta jest na organizacji dla studentów i przez studentów cyklicznych wykładów prezentowanych przez praktyków. W okresie 5 lat działania FEB odbyło się ponad 100 takich spotkań i wykładów.

Współpraca przebiega także na poziomie instytucje biznesowe – pracownicy akademicy, np. Bank Zachodni WBK Grupa Santander i Santander Universities współfinansowały udział pracownika w szkoleniach w trakcie edukacyjnego stażu w Stanach Zjednoczonych Ameryki, wyjazd do Hiszpanii lektorów języka hiszpańskiego. Finansowana była też konferencja koła naukowego, a w planach są kolejne inicjatywy. Niezwykle ważne staje się realizowanie wspólnych projektów, które dzięki środkom NCBiR zostaną przekute na konkretne wdrożenia. Przygotowaliśmy projekt, niestety zabrakło kilku punktów, aby otrzymał dofinansowanie. Nie zniechęcamy się. Dzięki porozumieniu z firmą Profi, już dwie katedry podjęły współpracę; pracują nad projektem i liczą na wsparcie ze strony NCBiR. Współpracę wspiera Biuro Nauki i Współpracy z Gospodarką, kierowane przez prof. Jerzego Niemczyka, wskazując na możliwości korzystania ze środków krajowych oraz pozyskania dofinansowania pochodzącego ze środków unijnych. Pracownicy biura opracowali ofertę współpracy uczelni z praktyką gospodarczą, pokazującą w syntetyczny sposób potencjalne obszary wspólnych działań. Nasi partnerzy biznesowi nawiązali także inne formy działania, bezpośrednio z katedrami. Organizowane są np. konferencje, na których praktycy mogą zaprezentować swój punkt widzenia, efekty swoich decyzji, a nasi pracownicy naukowcy mogą skonfrontować aspekty teoretyczne z oceną praktyków. Jest to płaszczyzna do dyskusji, bardzo potrzebna obu stronom. Cieszy nas, że proces

współpracy w tym zakresie rozwija się, korzyści z niej wynikające są obustronne. Pracownicy naukowo-dydaktyczni zyskują szerokie możliwości praktycznej weryfikacji specjalistycznej wiedzy merytorycznej, prowadzenia badań naukowych oraz uzyskiwania wiarygodnych wyników, praktycy zaś mogą uzyskać rozwiązania konkretnych problemów, mają możliwość zrekrutowania najlepszych studentów.

Jak nasza uczelnia przygotowuje się do pozyskiwania środków z nowych funduszy?

Przygotowujemy się również do pozyskiwania środków w ramach realizacji strategii rozwoju Unii Europejskiej. W programie Horyzont 2020 oprócz strumienia finansowego przeznaczonego dla grup zainteresowanych badaniami i innowacjami zapisano też fundusze przeznaczone na poszukiwanie rozwiązań problemów cywilizacyjnych – zwłaszcza w obszarze zdrowia i zmian demograficznych, bezpieczeństwa żywności, nowych źródeł energii, zmian klimatycznych, gospodarki zasobami naturalnymi.

Wspólnie z rektorem prof. Andrzejem Gospodarowiczem i prof. Jerzym Niemczykiem odbyliśmy już spotkanie z samodzielnymi pracownikami Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego. Wybieraliśmy obszary tematyczne, które byłyby spójne z zainteresowaniami naszych pracowników. Szukamy koordynatorów dla takich projektów, będziemy chcieli tworzyć zespoły międzywydziałowe, międzyuczelniane (np. z Uniwersytetem Przyrodniczym), gdyż w szerszym gronie mamy większe szanse na skuteczne aplikowanie. Potencjał intelektualny jest w naszej uczelni bardzo duży, będziemy wspomagać pracowników w podejmowaniu nowych wyzwań.

Podpisaliśmy dokument „Pakt dla Horyzontu 2020” zaproponowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i sygnowany przez minister nauki prof. Lenę Kołarską-Bobińską, w którym uwzględnione zostały zobowiązania Ministerstwa do stworzenia efektywnego systemu wspierania instytucji naukowych i naukowców, podejmujących wysiłki konkurowania o międzynarodowe granty badawcze ze środków programu Horyzont 2020 – największego w historii programu finansowania badań naukowych i innowacji w Unii Europejskiej. Trwają już prace nad usprawnieniem działalności Krajowego Punktu Kontaktowego oraz 11 Regionalnych Punktów Kontaktowych. Zatrudnieni w nich eksperci – oprócz działań informacyjnych mają koncentrować się na wspieraniu (mentoringu i coachingu) projektodawców. Największa zmiana polegać ma jednak na obowiązkowej ewaluacji projektu przez doświadczonych ekspertów jeszcze przed jego złożeniem w konkursie europejskim. Pozwoli to usunąć błędy i poprawić jakość składanych propozycji. Powstaje też portal informujący o trybie i zasadach konkursów w Horyzoncie 2020. Jesienią odbędzie się 10 konferencji regionalnych w głównych miastach akademickich w Polsce, kierowanych szeroko do środowiska naukowego – podczas nich omawiane będą możliwości, jakie stwarza Horyzont 2020, oraz dostępne na poziomie krajowym fundusze strukturalne na badania, rozwój i innowacje (B+R+I). Możliwości aktywnego rozwoju jest więc wiele, zachęcam Państwa do współpracy.

Rozmowę przeprowadzono w czerwcu 2014 roku

Tamara Chorążyczewska

Kongres PES – 25

(People – Economy – Society)

Od gospodarki centralnie planowanej do zrównoważonego rozwoju

W dniach 4-5 czerwca 2014 roku na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu odbył się Kongres PES 25 (People – Economy – Society). Wydarzenie przygotowano z okazji 25-lecia polskiej demokracji. Obchodzona po raz pierwszy w tak wyjątkowy sposób rocznica wprowadzenia nowego porządku ekonomicznego i politycznego stała się okazją do refleksji, statystyk, podsumowań.

W Warszawie, Poznaniu i wielu innych miastach Polski w kalendarium wydarzeń znalazły się imprezy z okazji Dnia Wolności – jak nazwano dzień pamiętnych pierwszych (prawie) wolnych wyborów 4 czerwca 1989 roku. Dzięki inicjatywie prof. Grażyny Światowskiej i zaangażowaniu wielu osób także nasz Uniwersytet podjął wyzwanie podsumowania tego okresu.

Pierwszy dzień kongresu programowo był skupiony na ocenie minionych 25 lat, drugi – na planowaniu dalszej drogi rozwoju. Przybyłych powitali prof. Grażyna Światowska (główny koordynator kongresu) i prof. Andrzej Gospodarowicz, rektor Uniwersytetu Ekonomicznego. Następnie głos zabrał Adam Grehl, wiceprezydent Wrocławia – *W imieniu prezydenta Rafała Dutkiewicza i w swoim chciałbym powitać Państwa i podziękować za inicjatywę zorganizowania kongresu – rozpoczął prezydent Grehl. – Są w życiu każdego miasta, każdego państwa chwile, które wpisują się w sposób szczególny w jego historię. Data dzisiejsza wpisała się w historię naszego kraju, miasta i naszego życia. Warto czasami zatrzymać się i objąć refleksją czas miniony. 4 czerwca to dzień szczególnie dla Wrocławia. 4 czerwca 1990 roku w sali wrocławskiego ratusza zasiadło 70 nowo wybranych rajców. Wcześniej, w wyniku pierwszych w powojennej historii prawdziwie wolnych wyborów, zostali wskazani przez mieszkańców – jako ich przedstawiciele do władz miejskich. To był początek samorządu jako wspólnoty mieszkańców. Owoc tej pracy, tej idei, tej postawy, tych wartości – to dzisiejszy Wrocław, który niezwykle się zmienił. Jest jednym z najbardziej rozwijających się miast*

Polski. Krok po kroku uwierzyliśmy, że jesteśmy gospodarzami naszego miasta, że możemy je zmieniać. (...) Nie ma jednej recepty na sukces. Doświadczenie samorządowego Wrocławia pokazało, że ważni są ludzie, ważne są wartości, aspiracje miasta. Potrafimy rozmawiać, przyciągać talenty, słuchać. To czas renesansu miast – one jak lokomotywy rozwoju regionalnego tworzą szanse edukacyjne, życiowe. Adam Grehl zwrócił się do organizatorów wydarzenia: Chciałem bardzo serdecznie podziękować inicjatorom i organizatorom tego kongresu – prof. Grażynie Światowskiej i prof. Bogusławowi Fiedorowi za trud organizacji takiej debaty. Data kongresu nie

jest wybrana przypadkowo. Dzisiaj obchodzimy rocznicę wyborów parlamentarnych. 25 lat temu upadł w Polsce komunizm. Jestem przekonany, że obrady dadzą możliwość krytycznej oceny dokonań tych 25 lat.

Po powitaniach rozpoczął się panel dyskusyjny moderowany przez prof. Elżbietę Mączyńską (prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego). W panelu uczestniczyli przedstawiciele biznesu, środowiska akademickiego, polityki: dr Leszek Czarnecki, dr Marian Kachniarz, prof. Marian Noga, Krzysztof Pietraszkiewicz i prof. Ludwik Turko.

Prof. Elżbieta Mączyńska podzieliła się refleksją o Wrocławiu: *Ileż*

Dr Marek Kachniarz stwierdził, że znajomość zasad polityki terytorialnej jest duża na szczeblu regionalnym, ale wiedza ta nie przekłada się na skuteczne i sprawne ich wdrażanie, nie ma bowiem reprezentacji ani w Sejmie, ani w Senacie, która pilotowałaby ten obszar działalności samorządowej; ubolewał także nad wszechobecnym prymatem prawa nad rzeczywistością społeczną.

Po głosach panelistów nastąpił czas na udział widzów. Nie zabrakło kontrowersyjnych wypowiedzi, m.in. ostrej krytyki systemu bolońskiego, krytykowano przerost działań biurokratycznych, wskazywano na upadek (po 1997 roku) „klimatu” dla przedsiębiorczości, za ułomny uznano program ochrony pracy i zatrudnienia, co w konsekwencji prowadzi do bezrobocia i deflacji, oraz przerzucenie ryzyka socjalnego na gospodarstwa domowe.

Skomentowano nikły udział młodego pokolenia, m.in. studentów, w debacie, której zadaniem było także projektowanie celów na kolejne 25 lat wolnej Polski. Większość osób podkreślała, że nikły sukces tworzenia modelu społeczeństwa obywatelskiego jest poważną porażką tych 25 lat – nie doceniamy naszego pojedynczego, obywatelskiego wpływu na kształt świata; według danych statystyczny Niemiec angażuje się w działalność 2 organizacji pozarządowych, Polak – to średnia 0,2. Potrzeba działania dla otoczenia, samorealizacji i dążenia do rozwoju swoich możliwości znajduje się na samym wierzchołku piramidy potrzeb Abrahama Masłowa. Zastanawiano się, czy przyczyną tak małej aktywności Polaków jest niezaspokojona podstawowa potrzeba jaką jest bezpieczeństwo.

Zachęcamy do obejrzenia debaty nagranej przez Telewizję Kampus, dostępnej na stronie: <http://pes25.ue.wroc.pl/>

Drugi dzień Kongresu PES 25 upłynął na dyskusjach i wykładach ułożonych w cztery bloki tematyczne:

- 25 lat gospodarki rynkowej
- 25 lat polityki zrównoważonego rozwoju i ekologii
- 25 lat zmian w szkolnictwie wyższym
- 25 lat rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

przyjeżdżam do Wrocławia, coś mnie tu zachwyca. Myślałam, że liczba zachwyków w końcu się wyczerpie, ale kolejny raz coś mnie raduje. Tym razem zachwycało mnie wrocławskie lotnisko, na którym wylądowałam dziś w nocy. Jest ciepło, przyjazne. Poprzednio zachwycała mnie wrocławska opera. Panie Prezydencie, życzę Panu i miastu, żeby lista zachwyków nigdy się nie kończyła.

25 lat – co się udało, co się nie udało? – wybrane wnioski z dyskusji panelowej

Prof. Elżbieta Mączyńska poprosiła gości o podsumowanie 25 lat wolności. Nie zależy nam na lukrowanym obrazie tych lat. Proszę więc szanownych prelegentów o przedstawienie swojego biogramu na tle tych minionych lat – zaproponowała na początku.

Dla każdego z panelistów był to bardzo pracowity czas: tworzyli politykę pieniężną, firmy, struktury samorządowe, ramy organizacyjne instytucji publicznych.

W 1989 roku byłem zawodowym nurkiem i pracowałem przy wrocławskich budowach hydrotechnicznych – mówił Leszek Czarnecki. – Od tego czasu ukończyłem kilka uczelni, napisałem kilka książek, wybudowałem kilka banków. To co dzisiaj najbardziej mi się nie podoba z perspektywy 25 lat – to mój wiek.

Na pytanie o wybór pozytywnych i negatywnych skutków 25 lat transformacji ustrojowej prelegenci wymienili: sukces scholaryzacji i pobudzenie aktywności gospodarczej wśród Polaków, zduszenie inflacji oraz zmiany ustrojowe w konstytucji odrzucające sojusz z ZSRR i przewodnią rolę partii; natomiast nie udało się rozwiązać wielu problemów legislacyjnych, podnoszono słabość i nieskuteczność prawa, niekorzystne było przesunięcie terminu wejścia Polski do strefy euro.

Krzysztof Pietraszkiewicz, prezes Związku Banków Polskich, uznał

iż największe sukcesy minionego ćwierćwiecza to: relacje polityczne i militarne z sąsiadami, wolność gospodarki, konstytucja, przystąpienie do NATO i do Unii Europejskiej, rozwój prywatnej przedsiębiorczości, przejęcie odpowiedzialności za własne losy, wprowadzenie sposobu finansowania rozwoju – zbudowanie instytucji finansowych, wielkość inwestycji zagranicznych i obecność naszych przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

W ocenie prezesa ZBP błędy minionego okresu to: brak rozwiązań systemowych w obszarze innowacyjności, oddanie inwestorom zagranicznym wielu obszarów rynku, rezygnacja z produkcji innowacyjnych rozwiązań technicznych (np. przypadek polskiego lasera) oraz brak porozumienia w sferze społecznej.

Profesor Ludwik Turko stwierdził, że porażki nie zawsze spowodowane są błędnymi decyzjami transformacji, często są wynikiem zaniechania, braku wiedzy i umiejętności ludzi.

– Udało nam się stworzyć długoterminowe mechanizmy stabilizacji gospodarczej, jak: druk papierów wartościowych, polityka fiskalna, wdrożenie pewnego systemu dyscypliny finansowej, stworzenie może niedoskonałego, ale działającego systemu podatkowego. Udało się stworzyć narzędzia, może niedoskonałe, ale działające jako mechanizmy, ze swoistymi błędami, wykorzystane lepiej czy gorzej. Porażką wydaje mi się nieumiejętność pobudzenia aktywności obywateli – zakończył swą wypowiedź prof. Turko.

Jest jeszcze dużo do poprawienia, np. bardzo słaba jest jakość prawa w Polsce, zarówno ustawodawczego, jak i sądowego. Lepiej mieć jednak słabe prawo do poprawy niż bezprawie – stwierdził **dr Leszek Czarnecki**.

W ocenie **prof. Mariana Nogi** sukcesem jest polityka pieniężna, porażką zaś – wprowadzenie OFE.

Wolność i solidarność

– fundamentalne wartości

Ujednoliconej oceny nigdy nie będzie – powiedział rektor prof. Andrzej Gospodarowicz, podsumowując spotkanie zorganizowane z okazji 25 rocznicy Okrągłego Stołu – jednego z najważniejszych wydarzeń w najnowszej historii Polski. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu 6 czerwca gościł uczestników tego historycznego wydarzenia: Władysława Frasyniuka – opozycjonisty, działacza NSZZ „Solidarność” i Stanisława Cioska – ówczesnego sekretarza KC PZPR. Spotkanie zorganizowali byli działacze Zrzeszenia Studentów Polskich, skupieni w Stowarzyszeniu „Ordynacka” i ogólnopolskiej Komisji Historycznej Ruchu Studenckiego.

Spotkanie miało miejsce dwa dni po wizycie prezydenta Baraka Obamy, który podczas swojego wystąpienia w Warszawie podkreślał, że polskie wybory w 1989 roku stały się iskrą dla dużej części rewolucyjnych zmian w innych krajach tej części Europy.

I to one przyczyniły się również do upadku muru berlińskiego. Władysław Frasyniuk apelował, by właśnie narracja prezydenta Obamy została zapisana w podręcznikach historii, z której młodzi Polacy będą się uczyli o symbolach naszych czasów: „Solidarności” i Okrągłym Stole. Podkreślał, że „Solidarność” jest hasłem rozpoznawalnym na całym świecie i kojarzona jest zawsze z Polską i wolnością. Również idea spotkania przy okrągłym stole odnajduje swoich zwolenników wszędzie tam, gdzie zainteresowane strony chcą rozwiązywać spory na partnerskich, równych zasadach, gdzie mimo różnic poglądów można się porozumieć. Władysław Frasyniuk podkreślał, że polski Okrągły Stół był zwycięstwem, gdyż wielu towarzyszom partyjnym pomógł

odnaleźć się mentalnie w wolnej Polsce – Kiedy mówię ‘zwyciężyliśmy’, to myślę także o towarzyszu Ciosku, który dzięki demokracji stał się przyzwoitym obywatelem Cioskiem. Z żalem zauważył, że dramat 25-lecia naszej

historii polega na tym, że Okrągłego Stołu bronią tylko uczestnicy obrad i nieustannie muszą się tłumaczyć z tego, za co nas podziwia cały świat, dodając, że Okrągły Stół był konsekwencją idei solidarności wynikającej z dialogu i kompromisu, które doprowadziły do wolności. Jednocześnie Władysław Frasyniuk stwierdził, że amerykańska narracja ma trudność w dotarciu do polskiej świadomości, bo Polacy to naród, który „musi cierpieć”.

Porównał treści hymnów narodowych Stanów Zjednoczonych Ameryki, Rosji i Polski. Refren hymnu USA: *O, powiedz, czy gwiazdzista flaga jeszcze powiewa nad krajem wolnych i ojczyzną odważnych?* Pierwsze słowa hymnu rosyjskiego: *Rosja – nasze święte mocarstwo, Rosja – ukochany nasz kraj. Potężna wola, wielka sława – Twoje dobro po wsze czasy!* I polski tekst: *Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy...* Władysław Frasyniuk skomentował – *my trwamy, ale ledwo żyjemy, my jesteśmy wychowywani w poczuciu krzywdy, niesprawiedliwości dziejowej, z pretensjami do wszystkich i każdego, rozdrapujemy niepowodzenia, szukamy błędów.* Władysław Frasyniuk zapytał, z jakim uczuciem śpiewa hymn narodowy Amerykanin (z ręką na sercu), Rosjanin (z głową dumnie uniesioną, jednym potężnym głosem)... A Polak szepce coś niewyraźnie, zapominając część słów. Dlatego tak ważna jest edukacja narodowa, szczególnie młodego pokolenia – *uczmy ich tego, co dobre, wartościowe, słuszne i potrzebne do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Demokracja jest przestrzenią dla wykształconych ludzi – podkreślił.*

Władysław Frasyniuk mówił także, wplatając wątki swojego życiorysu opozycjonisty, o politycznej atmosferze

Znak graficzny obchodów 25-lecia wolności, autorstwa polskiego grafika Jerzego Janiszewskiego, twórcy logo „Solidarność”.

Stanisław Ciosek, Władysław Frasyniuk i prof. Andrzej Gospodarowicz

Zdjęcie wystawy pt. 25 lat minęło... Wybory 1989 r. zaprezentowanej w Rynku w czerwcu 2014 roku (zdjęcie archiwalne -autorstwa Mieczysława Michalaka)

lat osiemdziesiątych, o aktach agresji, jakich doświadczał, przebywając w więzieniu, o stałym inwigilowaniu go przez służby bezpieczeństwa i wielokrotnych zatrzymaniach na 48 godzin. Wspominał czas przygotowań do spotkania przy okrągłym stole, a także mówił o przebiegu rozmów. Przypominał, że dla strony opozycyjnej priorytetem było odzyskanie przestrzeni politycznej dla istnienia autonomicznego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” i przygotowanie do procesu zmian systemu, ale wtedy nie doceniono wagi „stolika gospodarczego”. Podkreślał, że to strona rządowa była przygotowana do dyskusji, wychodziła z propozycjami wprowadzenia gospodarki rynkowej, mówiła o prywatyzacji, o kapitale zagranicznym. Stronę opozycyjną reprezentowali ekonomiści o nachyleniu lewicowym, związkowym, a dodatkowo nie mieli wiedzy o rzeczywistym kryzysie gospodarczym w PRL, nie zdawali sobie sprawy z konieczności bolesnych reform. Władysław Frasyniuk mówił także o roli telewizji, która rejestrując obrady i odtwarzając je publicznie, sprzyjała rozprzestrzenianiu się idei zmian.

Władysław Frasyniuk odniósł się do roli anonimowych ludzi podziemia – prawdziwych bohaterów niepodległej Polski, którzy dzisiaj mają poczucie krzywdy, gdyż w ich konspiracyjnych życiorysach jest epizod podpisania dokumentu „lojalnościowego”, który – wymuszony w więzieniu podczas zeznań – dzisiaj może być wykorzystany przeciwko nim. Odniósł się także do roli kościoła w przemianach systemu. Z niezadowoleniem mówił o dzisiejszych politykach, także o rządzie, który nie ma wizji – mapy rozwoju dla Polski.

Władysław Frasyniuk zachęcał, by środowiska akademickie podejmowały naukowe analizy, oceny i dyskusje ukazujące rzeczywistość tamtych czasów.

Stanisław Ciosek – będąc ówczesnie sekretarzem KC PZPR – współorganizował obrady Okrągłego Stołu, był czołowym negocjatorem strony rządowej. Stanisław Ciosek wyjaśnił, że powodem, dla którego ekipa rządząca zdecydowała się spotkać z opozycją, były zmęczenie polityczne i zapaść gospodarki. Wybór Gorbaczowa na sekretarza zapoczątkował odwilż w obozie socjalistycznym, czego efektem było poluzowanie polityki wewnętrznej także w Polsce. Liderzy PZPR wiedzieli, że nie mają społecznej akceptacji, by wprowadzać trudne reformy gospodarcze. Tematyką Okrągłego Stołu miały być: model funkcjonowania państwa i życia publicznego, przyspieszenie rozwoju i modernizacja gospodarki narodowej oraz kształt polskiego

ruchu związkowego. Jak podkreślał Stanisław Ciosek, w partii była grupa ludzi zdecydowana podjąć się reform i gospodarczych, i politycznych, doświadczenie sierpnia 1980 roku zostawiło bowiem ślad w ich świadomości – oni chcieli być przyzwoitymi obywatelami. Wybory 4 czerwca, choć tylko częściowo demokratyczne, były wolne naprawdę: niesfałszowane, nieokupione represjami. Ich wynik ujawnił realny układ sił w społeczeństwie, a dla władzy wyniki wyborów były wielkim zaskoczeniem, mimo że w ustaleniach Okrągłego Stołu zapewniła sobie 65-procentową przewagę w Sejmie.

Parlamentarzyści Sejmu kontraktowego zgodnie współpracowali dla wspólnego dobra, a w następnych kadencjach (w ramach wolnych wyborów) takiej współpracy już nie było. W ocenie Stanisława Cioska obrady Okrągłego Stołu doprowadziły do głębokich zmian, otworzyły drogę do demokratycznych przemian w Polsce, Europie Wschodniej, może w Afryce Północnej. Podkreślał, że chociaż naszych doświadczeń nie można implemtować rygorystycznie, ponieważ każdy kraj ma swoją specyfikę polityczną, społeczną, religijną – ale dyskusja, rozmowy, szukanie konsensusu, zrozumienia dla wzajemnych racji są zawsze początkiem do pozytywnych zmian.

Podsumowując spotkanie, rektor prof. Andrzej Gospodarowicz nawiązał do słów Władysława Frasyniuka, który apelował, by uczelnie włączyły się w debatę publiczną i naukową. Otóż 4 czerwca br. w rocznicę Okrągłego Stołu Uniwersytet Ekonomiczny zorganizował taką debatę – Kongres Międzynarodowy PES 25: People – Economy – Society „Od gospodarki centralnie planowanej do zrównoważonego rozwoju”. Udział w kongresie wzięli przedstawiciele dawnej opozycji, świata biznesu i nauki. Każdy z uczestników miał swoją ocenę, indywidualną opinię o tamtych wydarzeniach, o błędach i sukcesach. Rektor zapewnił, że nie było to ostatnie wydarzenie naukowe poświęcone ocenie 25 lat wolności w Polsce.

Okrągły Stół jest jednym z najważniejszych wydarzeń w najnowszej historii Polski, od niego rozpoczęły się zmiany ustrojowe Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jego konsekwencją były częściowo wolne wybory do Sejmu, tzw. wybory czerwcowe. Negocjacje prowadzone były od 6 lutego do 5 kwietnia 1989 przez przedstawicieli władz PRL, opozycji solidarnościowej oraz kościelnej (status obserwatora – Kościół ewangelicko-augsburski oraz Kościół rzymskokatolicki). Ich rozpoczęcie i zakończenie odbyło się w siedzibie Urzędu Rady Ministrów PRL w Pałacu Namiestnikowskim (obecnie Pałac Prezydencki) w Warszawie.

W obradach wszystkich zespołów, podzespołów i grup roboczych brało udział 711 osób (uczestników, ekspertów i obserwatorów)¹. Obrady toczono w trzech głównych zespołach²:

• ds. gospodarki i polityki społecznej (13 posiedzeń),

• ds. reform politycznych (9 posiedzeń),

• ds. pluralizmu związkowego (10 posiedzeń).

Ogółem miały miejsce dwa spotkania plenarne (na rozpoczęcie i zakończenie obrad) oraz ok. 97 posiedzeń w zespołach, podzespołach i grupach roboczych.

W obradach plenarnych oraz w zespołach uczestniczyli²:

• pierwsi trzej prezydenci III RP (Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski, Lech Kaczyński),

• pięciu późniejszych premierów (Czesław Kiszczak, Tadeusz Mazowiecki, Leszek Miller, Jan Olszewski, Jarosław Kaczyński),

• czterech późniejszych wicepremierów, sześciu późniejszych marszałków i wicemarszałków sejmu i senatu, ponad 75 późniejszych ministrów i wiceministrów, wielu późniejszych parlamentarzystów, kilku późniejszych prezesów Sądu Najwyższego, trybunałów, redaktorów naczelnich gazet.

Postanowienia

• utworzenie senatu z liczbą 100 senatorów; wybory większościowe;

• kwotowe wybory do sejmu – 299 mandatów miało być zagwarantowane dla PZPR, ZSL i SD (60%) oraz dla prokomunistycznych organizacji katolików – PAX, UChS i PZKS (5%), o pozostałe 35% miejsc (161 mandatów) mieli walczyć w wolnych wyborach kandydaci bezpartyjni;

• utworzenie urzędu Prezydenta PRL, wybieranego przez Zgromadzenie Narodowe na 6-letnią kadencję;

• zwiększenie roli Sejmu RP jako naczelnego organu państwa, likwidacja Rady Państwa;

• zmiana prawa o stowarzyszeniach, która umożliwiła rejestrację NSZZ „Solidarność”, NSZZ RI „Solidarność”, NZS;

• większe kompetencje Trybunału Konstytucyjnego oraz Rzecznika Praw Obywatelskich;

• dostęp opozycji do mediów (audycje w TVP, reaktywowanie „Tygodnika Solidarność”, powstanie dziennika opozycyjnego – „Gazety Wyborczej”);

• przyjęcie „stanowiska w sprawie polityki społecznej i gospodarczej oraz reform systemowych”(bez konkretów w sprawie reform gospodarczych).

Skorzystano z informacji w Wikipedii, przypisy:

¹ Okrągły Stół – początek drogi do wolności, okragly-stol.pl.

² Marek Henzler, Ludzie Okrągłego Stołu, „Polityka”, 5 lutego 2009.

W obradach „Okrągłego Stołu” w zespole ds. gospodarki i polityki społecznej uczestniczył prof. dr hab. Józef Kaleta, rektor uczelni w latach 1979–1987 i 1990–1993.

Tamara Chorążyczewska

25 lat transformacji

Dedykacja dla młodych

Moja córka ma 20 lat. Jest studentką, ma świadomość znaczenia dla Polaków daty 4 czerwca 1989 roku, ale nie rozumie emocji z nią związanych. Dziwne? A ilu z nas nie rozumie niechęci starszych osób do ciemnego chleba – temu pokoleniu taki chleb kojarzy się z głodem wojny. Nie dziwmy się więc my – świadomi siły przełomu mentalnego, który rozpoczął się 25 lat temu, że młodzi nie pojmują naszych emocji. Nie dziwcie się młodzi, że celebруем tę datę, nazywając ten pamiętny dzień – Dniem Wolności. 4 czerwca 1989 roku uwolniono myśli Polaków, działalność gospodarczą, wybory polityczne i życiowe. Od czego zostały uwolnione? Jaki jest tego efekt? O tym po trosze będzie ten tekst.

Pamiętne wybory 1989

Szukając inspiracji do tego felietonu, natknęłam się na książkę Szymona Kobylińskiego i Aleksandra Wieczorkowskiego, pt. *Rysunki niecenzuralne 1954-1990*¹, będącą rysunkowo-opisowym (dowcipnym) kompendium

wiedzy o tamtych latach, wydaną w Paryżu w 1990 roku. Autorzy w swej satyrze nie oszczędzili ani starej, ani nowej władzy.

Pamiętny 1989 rok wieńczy rysunek budynku sejmu z powiewającą białą-czerwoną flagą – motywem znaku Solidarności. Pod rysunkiem znajduje się opis: *Aktorka Joanna Szczepkowska uzna, że ma podstawy do nadania*

¹ Szymon Kobyliński, Aleksander J. Wieczorkowski, *Rysunki niecenzuralne 1954-1990*, Editions Dembinski, Paris 1990.

w Dzienniku Telewizyjnym komunikatu po wyborach do parlamentu dwuizbowego roku 1989: Proszę Państwa, od czwartego czerwca przestał w Polsce istnieć komunizm².

O co tak naprawdę chodziło z tym komunizmem? – pyta młódzież. Mielicie mieszkania, opiekę państwa, nie istniało bezrobocie... To pozorna prawda. Warunkiem posiadania mieszkania była przynależność partyjna. Warunkiem wolności zaś jest przynależność z wyboru (niekonieczna). A to czyni różnicę.

Satyryk tak wspomina te zasady wolności poglądów obowiązujące w Polsce Ludowej.

Każdy powinien należeć do czegoś akceptowanego przez władzę, być członkiem, mieć legitymację. Sami zresztą ludzie szli w te numerowane i hierarchizowane klateczki, gdyż żaden wolny strzelec, cygan, bezrobotny i luźny obywatel nie mógł w pojedynkę korzystać z przydziałów (wczasów, szans zawodowych) zawarowanych dla zarejestrowanych³.

Dziś cenimy sobie wolność myśli, przynależności. Ale cóż nam z niej, gdy brak perspektyw? – mówią młodzi.

A jak było za czasów PRL-u? „Kiedy będzie lepiej? – Już było!” – słowa te raz po raz robią karierę, ale ci, którzy dziś stękają pod ciężarem planu Balcerowicza, powinni sobie zdawać sprawę z wyrzeczeń idących na marne przez z górą lat czterdzieści. (...) Przede wszystkim pomijają – jakże charakterystyczną – cechę epoki centralizmu partyjnego: jego urzędowe zakłamanie. Dlatego tak trafny był obiegowy dowcip, iż mamy codzienny pełny dobrobyt: przez pół godziny w Dzienniku Wieczornym telewizji. Specjalnie dobierane materiały ukazywały nieodmienne, że po całym – złym, bo kapitalistycznym – świecie szaleją jedynie pożary, powodzie, następują katastrofy i rozruchy, a u nas? U nas sielanka: radosny, nieustający spust surówki z wielkich pieców (ktoś zaproponował ustawienie huty wprost na dziedzińcu telewizji, żeby nie jeździć daleko z kamerą!). Zebrania, zjazdy z burzliwym aplauzem...⁴

Wbrew pozorom w naszym kraju nie ma więcej klęsk żywiołowych niż przed 1989 rokiem. Tylko dziś o nich wiemy.

Nie mamy pracy – wołają młodzi ludzie. To prawda, że wówczas praca była, tylko za wynagrodzenie nie można było „normalnie” niczego kupić. Brakowało podstawowych towarów, reglamentowano żywność – mięso, czekolada, a nawet masło i papier toaletowy były na kartki. „Dobre” było tylko państwowe. Prywatna działalność? Zgroza!

Kolczykowanie poddanych, oto ideał totalnego porządku. Już sama nazwa „prywatnej inicjatywy” była sygnałem dla prześladowców urzędowych i odgórnych, stąd pogardliwy termin „badylarz” na określenie – zbawiennych przecież i zarazem nieugiętych – sadowników, kwiaciarzy, plantatorów warzyw. I tak też sekowano rzemieślników wraz z prywatnymi handlowcami, nielicznych agentów dzierżawiących niektóre składziki⁵.

Odzyskana wolność wielu Polakom nie pomogła w zdobyciu majątku, ale też i nie przeszkadzała. Nie wszyscy bowiem umiemy piec wspaniałe ciasta drożdżowe i nie wszyscy umiemy pomnażać, lokować, inwestować swoje środki – bo tego się trzeba chcieć nauczyć, spróbować swoich sił, zaryzykować, wypracować.

Zmiana przy kierownicy

Oczywiście do zrobienia jest wiele. Po 25 latach widziemy wystarczająco wyraźnie – jak dużo.

W tamtych pierwszych dniach po wyborach byliśmy uradowani wolnością, zachowywaliśmy się, jak wypuszczone na łąkę dzieci – targała nami i euforia, i lęk. Aleksander Wieczorkowski, opisując ten czas, cytuje słowa z kabaretu „Drużyna i hufiec” Jana Pietrzaka. W ten satyryczny, nieco przerysowany sposób przypomnijmy młodemu pokoleniu atmosferę polityczną tego czerwca 1989 roku.

No i teraz taka sytuacja. Drużyna Lechosława wygrała, ale przerażona zwycięstwem. Hufce Wojcieśława przegrały, też w panice. Naród patrzy w osłupieniu. (...) I co najciekawsze, zwycięska drużyna krzyczy dokoła: my wcale nie chcemy rządzić! (kilku wytypowanych przez Rakowskiego przedstawicieli Solidarności odmawia udziału w rządzie. Przyp. SZ.K.) My się brzydzimy władzą! Władza jest be! Naród trochę się dziwi. No, zaraz, chwileczkę. Przecież to nie były wybory do opozycji, tylko do parlamentu, na Boga! – i to nie całego, tylko jednej trzeciej. Jeden harcownik Adaś rzuca swoje słynne hasło: wasz prezydent, nasz pre-pre-premier.

O przyjęciu rządów przez ekipę Solidarności nie robiłem rysunku satyrycznego – wspomina Kobyliński. Pozostał jednak znaczący rysunek: Zafrasowany człowieczek mocno (panicznie?) trzyma wyrwaną z auta kierownicę. Pod spodem napis: Gdzie teraz wetknąć?

Przez 25 lat staraliśmy się dobudować auto do kierownicy. Jak to z prototypem bywa – raz odpadało koło, raz całe podwozie. Ale jedziemy i wciąż uczymy się prowadzić.

Zagadka

W Rysunkach niecenzuralnych znajduje się też taka ilustracja: charakterystyczna białoczerwona odręcznie rysowana flaga wyrasta z literki N w napisie SOLIDNOŚĆ. Szymon Kobyliński w następujący sposób skomentował historię tej grafiki:

Nie mam pojęcia dlaczego ten rysunek nie ukazał się w żadnym piśmie, ani takim, ani siakim.

Tu go nie chcieli, i tam go nie chcieli, wszędzie mówili: A może ma pan coś innego? I tak doczekał się tej książki („Rysunki niecenzuralne 1954-1990”). Jako zagadka niepublikowalności⁶.

NOMINACJE NAUKOWE

Stopień doktora habilitowanego uzyskali

dr Andrzej Dudek – dysertacja habilitacyjna pt. *Metody analizy danych symbolicznych w badaniach ekonomicznych*

dr Helena Dudycz – dysertacja habilitacyjna pt. *Mapa pojęć jako wizualna reprezentacyjna wiedza ekonomicznej*

dr Ewa Dziwok – dysertacja habilitacyjna pt. *Krzywa dochodowości a polityka pieniężna. Modelowanie i kryteria doboru krzywej na polskim rynku*

dr Małgorzata Markowska – dysertacja habilitacyjna pt. *Dynamiczna taksonomia innowacyjności regionów*

dr Artur Myna – dysertacja habilitacyjna pt. *Modele rozwoju lokalnej infrastruktury technicznej*

dr inż. Andrzej Okruszek – dysertacja habilitacyjna pt. *Wybrane właściwości fizyczne, fizykochemiczne oraz wartość odżywcza mięśni i tłuszczu gęsi z rodzimych stad zachowawczych*

dr Anna Olszańska – dysertacja habilitacyjna pt. *Rynek żywności w Polsce (1955-2010) – zmiany strukturalne, koncentracja produkcji i wahania podaży*

dr inż. Joanna Szymańska – dysertacja habilitacyjna pt. *Gospodarowanie zasobami ziemi w Polsce – aspekty teoretyczne i praktyczne*

dr Arkadiusz Wierzbic – dysertacja habilitacyjna pt. *System zarządzania oparty na znormalizowanych wymaganiach jako czynnik wzrostu i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*

Doktoraty uzyskali

Wydział Nauk Ekonomicznych

mgr Paweł Marcin Dobrzański za pracę *Efektywność i konkurencyjność gospodarek rynkowych na przykładzie USA, Japonii i Niemiec*, promotor – prof. dr hab. Leon Olszewski

mgr Elżbieta Joanna Kanak za pracę *Deweloperzy na wrocławskim rynku nieruchomości mieszkaniowych. Organizacja, funkcjonowanie, rozwój*, promotor – dr hab. Mirosława Pluta-Olearnik, prof. UE

mgr Andrzej Dominik Kras za pracę *Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko naturalne Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013*, promotor – prof. dr hab. Jan Borowiec

mgr Marcin Gabriel Nowik za pracę *Wkład Indii w globalną architekturę pomocy rozwojowej (The Contribution of India to the Global Aid Architecture)*, promotor – prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska

mgr Tomasz Stanisław Żolyniak za pracę *Ekonomiczne czynniki poprawy efektywności energetycznej hal sporto-*

wych w województwie dolnośląskim, promotor – dr hab. Andrzej Graczyk, prof. UE

Wydział Zarządzania, Informatyki i Finansów

mgr Jarosław Bień za pracę *Strategie przedsiębiorstw w procesach konsolidacji globalnego sektora producentów stali*, promotor – dr hab. Jerzy Niemczyk, prof. UE

mgr Paweł Dawid za pracę *Strategie a modele biznesowe w sektorze usług systemów informatycznych klasy ERP*, promotor – dr hab. Jerzy Niemczyk, prof. UE

mgr Monika Król-Stępień za pracę *Ujawnianie ryzyka w rocznych raportach jednostek gospodarczych*, promotor – prof. dr hab. Zbigniew Luty

mgr Renata Strzelecka za pracę *Strategie przedsiębiorstw w sektorze budownictwa mieszkaniowego a fazy cyklu koniunkturalnego*, promotor – prof. dr hab. Ewa Stańczyk-Hugiet

Wydział Inżynierii i Ekonomicznej

mgr Hai Nam Nguen za pracę *Rozwój światowego rynku ryżu w latach 1961-2011*, promotor – prof. dr hab. inż. dr h.c. Stanisław Urban, promotor pomocniczy – dr inż. Anna Kowalska

Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki

mgr Leszek Kaźmierczak-Piwko za pracę *Wpływ innowacji na zrównoważony rozwój regionu lubuskiego*, promotor – prof. dr hab. inż. Magdalena Graczyk

mgr Wojciech Krawiec za pracę *Rozwój rynku funduszy inwestycyjnych w Polsce*, promotor – prof. dr hab. Grażyna Borys

mgr Grzegorz Menet za pracę *Cena transferowa jako ekonomiczny instrument kształtowania wyników podmiotów zależnych w ponadnarodowej grupie kapitałowej – możliwości i obszary wykorzystania*, promotor – dr hab. Jacek Adamek

mgr Agnieszka Mroczek-Czetwertyńska za pracę *Uwarunkowania i perspektywy rozwoju rynku usług spa&wellness na Dolnym Śląsku*, promotor – prof. dr hab. Andrzej Rapacz

mgr Klaudia Pujer za pracę *Oczekiwania dolnośląskich przedsiębiorców wynikające z perspektywy przystąpienia Polski do strefy euro w warunkach destabilizacji Unii Ekonomicznej i Monetarnej*, promotor – prof. dr hab. Bogumił Bernaś, promotor pomocniczy – dr Bożena Ryszawska

mgr Edward Szczerbień za pracę *Wpływ położenia przygranicznego na rozwój lokalny na przykładzie gminy Nowogrodziec*, promotor – dr hab. Ryszard Brol, prof. UE

² Tamże, s. 48

³ Tamże, s. 78.

⁴ Tamże, s. 86.

⁵ Tamże, s. 78.

⁶ Tamże, s. 102.

To był życiowo bardzo dobry wybór

11 kwietnia 2014 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski wręczył dr hab. Ewie Stańczyk-Hugiet profesorski akt nominacyjny.

Rozmowa z prof. dr hab. Ewą Stańczyk-Hugiet

Dlaczego uczelnia ekonomiczna była Pani wyborem? Lata osiemdziesiąte nie rokowały perspektywnie dla tego kierunku edukacji...

W liceum w Kłodzku uczyłam się w klasie o profilu ekonomicznym. W szkole angażowałam się w różne działania publiczne, startowałam też z sukcesem w olimpiadach, ale po maturze nie planowałam kontynuowania edukacji na akademickim szczeblu, chciałam się bowiem usamodzielnic i podjąć pracę. W gronie uczniów naszej klasy był tylko jeden chłopak, dowiedziałam się, że złożył dokumenty na Akademię Ekonomiczną we Wrocławiu. Również moja koleżanka chciała studiować na Ekonomicznej... Za jej namową zdecydowałam się i ja zdawać egzamin na tę uczelnię.

Wybór uczelni był spontaniczny, przypadkowy, ale decyzja – na jaki wydział i jaki kierunek – była już przemyślana. Promocja kierunku *organizacja i zarządzanie* na Wydziale Zarządzania i Informatyki pobudzała wyobraźnię, gdyż był on opisywany jako elitarny (rzeczywiście utworzono tylko dwie grupy studenckie), na którym kształcili się przyszłych ministrów, dyrektorów... Po zdaniu egzaminów miałam okazję uczestniczyć w obozie adaptacyjnym organizowanym dla „pierwszaków” i tam poznałam Bogusławę Drelich-Skalską i Grażynę Osbert-

-Pociechę, obecnie także profesorów naszej uczelni, a nawiązane wtedy relacje przełożyły się na nasze terazniejsze serdeczne więzi. Studia wspominam bardzo dobrze, nie jestem pewna czy wszyscy prowadzący zajęcia mnie również tak wspominają, gdyż byłam dość niepokorną studentką, zadawałam wiele, nie zawsze „poprawnych” pytań, byłam dociekliwa. Wiedza dotycząca zarządzania bardzo mnie zainteresowała (napisałam pracę dyplomową pod kierunkiem prof. Rafała Krupskiego), a gdy pojawiła się możliwość zatrudnienia w Zakładzie Teorii Organizacji i Zarządzania, kierowanej przez mojego promotora, wzięłam udział w konkursie na asystenta. To był życiowo bardzo dobry wybór. Dla mnie prof. Ryszard Krupski jest tą osobą, której zawdzięcza swój naukowy rozwój. Dla wielu osób pracujących na uczelni Profesorem-Mistrzem był prof. Ber Haus. Tak właśnie ja postrzegam rolę prof. Krupskiego w moim zawodowym życiu. W swoich uczniach zaszczepiał radość uprawiania nauki i badań, kulturę pracy.

Nauki o zarządzaniu, które znalazły się w kręgu moich zainteresowań, zajmują się powstawaniem, funkcjonowaniem, przekształcaniem, rozwojem i współdziałaniem organizacji, a zarządzanie strategiczne skupia się na postępie, na zmienności i wciąż dynamicznie się rozwija. Mnie właśnie fascynuje ta ewolucja, poszukiwanie nowych paradygmatów, odkrywanie nowych idei.

Monografia Pani Profesor, pt. „Dynamika strategiczna w ujęciu ewolucyjnym”, dotyczy m.in. problematyki współpracy przedsiębiorstw i formułowania działań w celu poprawienia relacji między organizacją a jej otoczeniem. Materiał książki jest trudny dla laika, jest tam wiele nowych pojęć, zjawisk z pogranicza różnych nauk. Opisuje Pani Profesor w tej publikacji m.in. zjawisko kooperacji. Znamy takie relacje jak: alianse, pool, syndykaty – też są one przykładem współpracy konkurentów. Czym więc charakteryzuje się to zjawisko, skoro nadano mu inną nazwę?

Relacje między przedsiębiorcami rzeczywiście opisuje wiele pojęć. Kooperacja to nowa perspektywa strategiczna dla przedsiębiorstw, krajobraz biznesu bowiem obecnie kształtują relacje międzyorganizacyjne. Badania tych relacji poprowadziły mnie w kierunku identyfikowania strategii relacyjnych, co zaowocowało konkluzją, że w perspektywie relacji międzyorganizacyjnych podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstwa odbywa się poprzez współdziałanie. I właśnie współdziałanie przedsiębiorstw staje się alternatywą dla konkurowania. Do niedawna problem współpracy sprowadzano wyłącznie do procesów fuzji i zawiązywania aliansów strategicznych. Prowadzone badania pozwalają na konstatację, że procesy współpracy przedsiębiorstw przyjmują wiele postaci: od luźnej i nieformalnej po bardziej sformalizowane. A szczególnym rodzajem współpracy jest kooperacja. Nazwa wzięła się od angielskiego słowa „coopetition” i oznacza ona jednoczesną współpracę i konkurencję między rywalizującymi ze sobą przedsiębiorcami. Tak więc obecnie na pierwszy plan wysuwa się zasada współdziałania, bowiem era industrialnego my-

ślenia strategicznego już za nami i konieczna jest zmiana myślenia o tradycyjnym partnerstwie. Obserwujemy, że zmiany zachodzą bardzo szybko, trudno jest przedsiębiorcom przewidzieć przyszłość i zagwarantować długotrwałe funkcjonowanie oraz sukces na rynku.

Celem podstawowym monografii było przedstawienie ewolucyjnej teorii zarządzania strategicznego, głównie poprzez skoncentrowanie wysiłku badawczego na procesie różnicowania oraz procesie selekcji. Perspektywa ewolucyjna uznaje, że organizacja funkcjonuje w selekcyjnym otoczeniu, a procesy różnicowania służą adaptacji i przetrwaniu. Założyłam, że procesy różnicowania – bazujące na relacjach współdziałania i kooperacji – są wyrazem z jednej strony adaptacji, a z drugiej strony – procesów samoorganizowania.

W relacje kooperacji wchodzi więc konkurencja, gdy widzą korzyści z tej współpracy. W relacjach wcześniej opisanych ktoś wygrywał, ktoś inny czuł, że traci. Zauważono, że zamiast szukać sposobu na zdobycie przewagi nad rynkowymi rywalami, uzyskaniu wspólnych synergicznych korzyści – przez każdego z uczestników gry – służy koncentracja wysiłków. Wśród korzyści wymienić można, oprócz dzielenia się wiedzą, m.in. dostęp do wspólnych zasobów oraz do nowych technologii i metod wytwarzania, racjonalizowanie kosztów działalności organizacji, zwiększenie elastyczności strategicznej,

Profesor dr hab. Ewa Izabela Stańczyk-Hugiet jest absolwentką Wydziału Zarządzania i Informatyki – rocznik 1988 (promotorem jej pracy magisterskiej, pt. *Badanie strat czasu pracy metodą obserwacji migawkowych na przykładzie ZZSD Polar*, był prof. zw. dr hab. inż. Rafał Krupski). Po studiach rozpoczęła pracę na naszej uczelni, w ówczesnym Zakładzie Teorii Organizacji i Zarządzania, przemianowanym na Katedrę Strategii i Metod Zarządzania. Doktorat uzyskała w 1997 r. na podstawie pracy pt. *Organizacja planowania strategicznego*, przygotowanej pod kierunkiem prof. Rafała Krupskiego. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dziedzinie nauk o zarządzaniu uzyskała w 2007 roku, przedstawiając rozprawę pt. *Strategiczny kontekst zarządzania wiedzą*. W 2013 roku ukazała się jej monografia pt. *Dynamika strategiczna w ujęciu ewolucyjnym* (wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu), która wraz z oceną ogólnego dorobku naukowego była podstawą do uzyskania w 2014 r. tytułu profesora.

W pierwszym okresie pracy naukowej zainteresowania badawcze Ewy Stańczyk-Hugiet koncentrowały się wokół zagadnień z dziedziny organizacji i zarządzania przedsiębiorstwami, w tym m.in. przedsiębiorstwami myślącymi rynkowo – badała wraz z dr. Jerzym Niemczykiem problemy funkcjonowania giełd papierów wartościowych. Efektem pracy był napisany wspólnie z prof. Rafałem Krupskim i dr. Jerzym Niemczykiem drugi w Polsce skrypt poświęcony organizacji i funkcjonowaniu giełd papierów wartościowych (wydany w 1991 r., krótko przed uruchomieniem giełdy papierów wartościowych w Polsce). Prowadziła także badania – pionierskie w tamtym czasie – w obszarze funkcjonowania funduszy typu *mutual*. Obecnie obszarem jej zainteresowań naukowych są trzy nurty badawcze: z zakresu ogólnych problemów zarządzania oraz klasycznych i współczesnych koncepcji, metod i technik zarządzania, obejmujące zagadnienia zarządzania strategicznego, w szczególności wiążące się z przewagą konkurencyjną i możliwościami jej kształtowania w oparciu o zasoby niematerialne, dotyczące zasobów wiedzy i zasobów relacyjnych, w zakresie sieci międzyorganizacyjnych i strategii kooperacji oraz w obszarze problematyki metod prowadzenia badań naukowych i szerzej metodyki badań. Badania ukierunkowane są także na poznanie i zrozumienie koncepcji budowy i działania organizacji uczących się.

Dorobek naukowo-badawczy prof. Ewy Stańczyk-Hugiet obejmuje autorstwo 2 monografii i 2 podręczników, autorstwo lub współautorstwo 45 rozdziałów w monografiach naukowych, 76 recenzowanych artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych i zeszytach (pracach) naukowych, 2 anglojęzyczne publikacje w podręcznikach, oraz 3 redakcje monografii. Ważnym osiągnięciem w jej dorobku są prace projektowe i ekspertyzy, obejmujące łącznie 97 pozycji, będące rezultatem opracowanych recenzji wydawniczych zeszytów naukowych, czasopism (w tym w języku angielskim), monografii, rozpraw doktorskich, a także 27 recenzji wniosków o finansowanie projektów badawczych dla MNiSW. Ewa Stańczyk-Hugiet jest także autorką publikacji nierecenzowanych.

ochronę pozycji przed innymi wchodzącymi do sektora podmiotami, wprowadzanie określonych branżowych standardów. Rozwijaniu trwałych relacji między partnerami sprzyja podzielenie norm i wartości biznesowych oraz wzajemne zaangażowanie.

Strategia kooperacji jest nową strategią normatywną, alternatywą dla konkurencji i kooperacji. Kooperacja to jednoczesna konkurencja i współpraca między dwoma konkurentami lub ich większą liczbą przy założeniu, że dochodzi do powtarzalnych interakcji [Brandenburger, Nalebuff 1996; Lado, Boyd, Hanlon 1997, s. 110-141; Zerbini, Castaldo 2007, s. 941-954]²

(...) Kooperacja jest strategią wspólnego tworzenia wartości; to swoista strategia konkurencji, w której następuje podział wartości przy częściowej zbieżności celów oraz przy zmiennej strukturze gry o sumie dodatniej [Dagnino i in. 2008]. W opinii A.A. Lado, podobnie jak M. Bengtsson i S. Kocka, to właśnie presja konkurencji i pragnienie współpracy konstytuują kooperację. Są to dwie istotne siły, sprawiające, że konkurenci wykazują mobilizację ukierunkowaną na poszukiwanie renty [Lado, Boyd, Hanlon 1997, s. 110-141]².

Jak wiele podmiotów i jakie branże najczęściej korzystają z takiej formy współpracy, czy teoria sprawdza się w każdej działalności gospodarczej?

Zjawisko obserwuje się w wielu sektorach, zwłaszcza wysokich technologii, tzw. *high-tech industry*, np. Compaq & Dell, Microsoft and Apple, ale także w branżach o mniejszej dynamice, a przykładami są: American & Delta, Peugeot and Toyota, PepsiCo i Coca Cola, Boeing i Airbus czy GM i Ford. Zjawisko to występuje również w klastrach i sieciach biznesowych, gdzie bez współpracy konkurentów trudno byłoby osiągnąć rozwój. Teoria ewolucji mówi, że człowiek ma potrzebę współpracy. Więc pojawia się pytanie – dlaczego konkuruje? Odpowiedź brzmi – jeśli nie widzi korzyści lub kiedy jest chytry, a więc chce wygrać większą pulę. Obecny przedsiębiorca zastanawia się: a może warto mieć mniej, ale też wygrać.

Kooperacja jest oczywiście jednym z wielu rozwiązań, jedną z wielu możliwości ewolucyjnego rozwoju. Hitem badawczym stały się ostatnio sieci międzyorganizacyjne. Relacje w takiej sieci są potencjalnie źródłem korzyści, wśród których wymienia się: dostęp do zasobów, większą elastyczność działania, zmniejszenie kosztów transakcyjnych, lepszą koordynację działań czy wzrost innowacyjności. Mówi się nawet nie tyle o sieciach relacji, ile o kapitale relacyjnym w sieci międzyorganizacyjnej. Przy okazji – zagadnienia sieci międzyorganizacyjnych znalazły się w obszarze zainteresowania katedry, w której pracuję, co zaowocowało monografią pt. *Sieci międzyorganizacyjne. Współczesne wyzwania dla teorii i praktyki zarządzania*, wydaną pod redakcją naukową Jerzego Niemczyka, Bartosza Jasińskiego i moją w 2012.

W książce tzw. profesorskiej pokazuję, że w wyniku ewolucji konkurencji dostrzegli, że mogą współpracować właśnie w formule kooperacyjnej. Zastanawiałam się też nad pewnym sformułowaniem, z którym się zetknęłam: menedżerowie deliberują, a rynek decyduje. Nieko-

niecznie zgadzam się z uzasadnieniem, że niezależnie od tego, jakie decyzje podejmie się wewnątrz firmy, to bardzo duży wpływ na to, które podmioty przetrwają na rynku, które odniosą sukces, które nie przetrwają, będzie miało otoczenie, ale wymowa ewolucyjnej teorii jest właśnie taka. I nawiązując do Pani stwierdzenia – recenzenci rzeczywiście podkreślali, że monografia ma charakter wiedzy ekskluzywnej, jest adresowana do zaawansowanego czytelnika.

Czy zjawisko kooperacji jest możliwe także na naszej uczelni?

Profesor Krupski zacytowałby mądrość ludową, że „szewc bez butów chodzi”. Mamy kadry, uczymy na temat osiągania sukcesu, znamy wymierne korzyści ze stosowania określonych standardów, a jednak nie zawsze stosujemy tę wiedzę. Autonomia wydziałów jest pozorna, w porównaniu z zagranicznymi uczelniami, a rozwiązania obecnie funkcjonujące już się nie sprawdzą w przyszłości. Wielokrotnie zastanawiałam się, jakimi kryteriami kierują się kandydaci na studia, wybierając między zdublowanymi kierunkami, ich programy bo wiem (np. na kierunku zarządzanie) nie różnią się wyraźnie. Czy zatem wydziały konkurują ze sobą, np. poziomem kształcenia? Wtedy pojawia się pytanie – gdzie tu polityka efektów i jakości kształcenia. Wydział ZLIIF przeszedł kontrolę instytucjonalną, międzynarodową ocenę jakości kształcenia, otrzymaliśmy pewne wytyczne, które powinniśmy rozwinąć, aby osiągać jeszcze lepsze efekty. Wiem, że Wydział Nauk Ekonomicznych właśnie poddaje się takiej ocenie przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Jakie więc czynniki utrudniają budowanie takich relacji?

Oburzamy się, że ciągle musimy opracowywać kolejne dokumenty, podobne treści, ale w innym kontekście. A przecież my nawet bez tych opracowań realizujemy zajęcia na bardzo dobrym poziomie. Mam nadzieję, że wprowadzany na uczelni system informatyczny sam będzie tworzył – na podstawie dostarczanych informacji – wymagane dokumenty, według założonych kryteriów. A my, dydaktycy, będziemy mieli więcej czasu na opracowywanie i wdrażanie coraz ciekawszych zajęć, na dyskutowanie o nowych rozwiązaniach. Natomiast wracając do strategicznych działań, uważam, że to władze uczelni powinny promować wizję rozwoju, a wtedy będzie poparcie oddolne. Nasza uczelnia musi działać rynkowo, wszyscy czujemy oddech konkurencji, dlatego musimy stawiać się coraz bardziej atrakcyjni dla malejącej liczby potencjalnych klientów, którzy dokonują wyboru. Tak jak mówiłam wcześniej, to otoczenie dokonuje selekcji, a ja nie chciałabym, by wyeliminowano z rynku moją uczelnię.

Jaka powinna być ścieżka poprawy naszej konkurencyjności?

Uważam, że internacjonalizacja programów edukacyjnych i zwiększenie liczby współpracujących z naszym uniwersytetem uczelni zagranicznych to bardzo dobre rozwiązania. Młodzież chce się kształcić w języku obcym. Pytają nas o nowe programy np. w języku angielskim, o możliwość elastycznego studiowania za granicą (w oparciu o zinstytucjonalizowaną umowę), o szansę otrzymania podwójnego dyplomu, firmowanego przez dwie instytucje. Studenci chcą czuć się obywatelami Europy. Mamy kadrę, mamy kontakty z zagranicznymi pro-

W latach 2007-2008 w zespole kierowanym przez prof. R. Krupskiego realizowała projekt badawczy pt. *Współczesne narzędzia zarządzania* (była głównym wykonawcą). W latach 2010-2012 we współpracy z Uniwersytetem Wileńskim realizowała międzynarodowy projekt pt. *Managerial attitudes in LITHUANIA and POLAND business*. Była wykonawcą projektu (współpraca przy opracowaniu metodyki badań oraz wypracowaniu narzędzi badawczych; przeprowadzenie badań, analiza uzyskanych rezultatów) oraz koordynatorem merytorycznym angielskojęzycznej monografii podsumowującej wyniki badań.

W latach 2009-2012 uczestniczyła w międzykatedralnym projekcie badawczym pt. *Nowoczesne koncepcje zarządzania w jednostkach pomocy i integracji społecznej*. Pełniła funkcję członka komitetu sterującego w badaniach pt. *Kształcenie kadry zarządzającej instytucji pomocy i integracji społecznej w formie studiów podyplomowych*, realizowanych w projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W efekcie badań prowadzonych przez Ewę Stańczyk-Hugiet wraz z dr. hab. J. Lichtarskim oraz dr. M. Wąsowiczem w ramach projektu Silver Team opracowany został *Raport nt. wykorzystania nowoczesnych metod zarządzania, w tym zarządzania wiedzą w obszarze aktywizacji osób starszych*, którego celem było ukazanie znaczenia, miejsca i funkcji osób z grupy wiekowej 50+ w procesach implementacji, funkcjonowania i rozwoju zarządzania wiedzą oraz metod wspierających i towarzyszących.

Działalność dydaktyczna

Profesor Ewa Stańczyk-Hugiet prowadziła wykłady z następujących przedmiotów: *podstawy zarządzania, metody i techniki zarządzania, metody organizacji i zarządzania, zarządzanie procesami biznesowymi, metody i techniki zarządzania strategicznego, strategię współczesnego biznesu, Management by Objectives, zarządzanie projektami, nowoczesne technologie i organizacja wirtualna, otoczenie organizacji, zarządzanie strategiczne*. Zajęcia dydaktyczne prowadziła dla studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, ale także Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości oraz Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości. Najważniejsze przedmioty, dla których opracowała programy i które prowadzi, to: *zarządzanie strategiczne, strategiczne relacje organizacji z otoczeniem, strategiczne zarządzanie zasobami, konkurencyjność współczesnego biznesu* (na studiach Executive MBA). W 2009 r. opracowała program dydaktyczny w języku angielskim na specjalności Business Administration. W 2011 r. wraz ze współpracownikami przygotowała program unikatowych studiów podyplomowych w języku angielskim (jedyne na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu), pt. *Managing Business*, nad którym sprawuje opiekę merytoryczną. Jest współpomysłodawcą i współopiekunem (wraz z dr. hab. J. Niemczykiem) dwóch specjalności na kierunku zarządzanie: *zarządzanie w biznesie* (na studiach I stopnia) oraz *zarządzanie strategiczne w biznesie*

(na studiach II stopnia). Współpracowała przy uruchomieniu studiów MBA, wypracowując standardy prowadzenia różnych przedmiotów w języku angielskim, redagowała program przedmiotu Strategic Management. Efektem tych działań była publikacja skryptu (współautorzy: R. Krupski, J. Koziński, A. Fache), pt. *Strategic Management. Selected Readings in modern strategic management* (1998).

W obszarze działań dydaktycznych Ewy Stańczyk-Hugiet mieszczą się także inicjatywy związane z szerszym wykorzystaniem nowoczesnych technologii w procesach dydaktycznych, a w tym opracowanie kursu przedmiotu Strategic Management w formule e-learningu. Pod jej nadzorem merytorycznym i metodycznym dotychczas przygotowano 23 programy e-learningowe. Ewa Stańczyk-Hugiet jest także kierownikiem merytorycznym zadania: *Opracowanie i wdrożenie kształcenia z wykorzystaniem e-learningu* w projekcie Kuźnia Kadr 4, realizowanym przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu. Uczestniczy w projekcie *Być przedsiębiorczym – nauka przez działanie* (od 2010 r.), realizowanym przez nasz Uniwersytet wspólnie z pwn.pl oraz Wirtschaftsuniversität Wien (Austria), sprawując opiekę merytoryczną i naukową nad przygotowaniem programu nauczania podstaw przedsiębiorczości w szkołach ponadgimnazjalnych, a także podręcznika oraz materiałów dydaktycznych dla uczniów oraz narzędzi dydaktycznych dla nauczycieli (projekt dofinansowany z EFS i MEN).

Ewa Stańczyk-Hugiet uczestniczyła w opracowaniu angielskojęzycznego podręcznika pt. *Management. Functions. Strategies. Methods*. Jako profesor wizytujący prowadziła wykłady i seminaria w trzech uczelniach europejskich (Słowacja, Niemcy, Grecja) oraz – w ramach stażu eksperckiego – na Wirtschaftsuniversität Wien i Schumpeter Institute for Management and Entrepreneurship (Austria). Prowadzi zajęcia dydaktyczne dla słuchaczy studiów doktoranckich, szczególnie dot. metodyki i metodologii badań naukowych oraz w języku angielskim dla doktorantów w programie European Doctoral Program in Management, Finance and Economics. Posiada certyfikat trenera biznesu. Pod kierownictwem Ewy Stańczyk-Hugiet przed uzyskaniem przez nią habilitacji 92 studentów obroniło prace licencjackie oraz 41 – prace magisterskie. Od 2008 (tj. od uzyskania stopnia doktora habilitowanego) było to już 78 prac licencjackich oraz 276 prac magisterskich, w tym także 16 prac magisterskich w języku angielskim na specjalności Business Administration oraz Executive MBA oraz 10 prac dyplomowych na studiach podyplomowych Managing Business.

Jest promotorem prac doktorskich: Roberta Banasiaka (*Przedsiębiorczość w sektorze samorządowym*) i Franciszka Krawczyszyna (*Controlling strategiczny rozwoju gminy. Organizacja i funkcjonowanie*). Pod jej opieką cztery kolejne osoby przygotowują prace doktorskie.

Monografia ujmuje ewolucyjne zasady postrzegania zjawisk, eksplorując wcześniej zweryfikowane uogólnienia i teorie naukowe, co w końcu doprowadza do wyjaśnienia mechanizmów i określenia prawidłowości, kreśląc ewolucyjną teorię zarządzania strategicznego.

Treści zawarte w monografii zostały podzielone na trzy rozdziały. Pierwsze dwa stanowią całości odwołujące się do istotnych kontekstów zarządzania strategicznego: kontekstu organizacji i kontekstu otoczenia. Rozdział trzeci natomiast podejmuje wyjaśnienia ujęcia ewolucyjnego i konsekwencji strategicznych tego ujęcia. Monografia zawiera również aneks, w którym przedstawione zostały wyniki badań jakościowych.

fesorami, trzeba się więc aktywniej angażować, by rozwijać i tworzyć nowe programy. Mnie zależy, aby moja uczelnia nadal była w elitarnej czołówce, i tak przez otoczenie była postrzegana.

Współpracuje Pani Profesor z Działem Obsługi Projektów Rozwojowych przy kreowaniu projektów Kuźni Kadr. Jakie korzyści z tej współpracy Pani dostrzega?

Żałuję, że doświadczenia i rozwiązania proefektywnościowe wypracowane w kolejnych projektach Kuźni Kadr nie są w pełni wdrożone w naszej uczelni, bo są one bardzo ciekawe. Dzięki środkom uzyskanym przez Kuźnię Kadr na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów udało się np. przygotować i uruchomić dwie anglojęzyczne specjalności, realizowane w trybie niestacjonarnym: Business Administration i Master in Finance, cieszące się dużym rynkowym zainteresowaniem. Pomysł na specjalność Business Administration był trafny, dowodem na to jest fakt, że realizujemy już czwartą komercyjną edycję tych studiów. Moim marzeniem jest, by takie przedsięwzięcia nie były jednorazowe, ale by wpisały się na trwałe w nasze działania.

Jakie zawodowe plany ma Pani Profesor na najbliższe lata?

Jesteśmy, jako czteroosobowy zespół, beneficjentem konkursu Narodowego Centrum Nauki w kategorii Opus 6. Nasz sukces jest wynikiem dużej pracy nad wnioskiem projektu: *Intraorganizacyjne mechanizmy selekcji pierwotnej w sektorze hightech*. Badania w ramach projektu służyć będą wyjaśnieniu, w jaki sposób zdefiniowana intraorganizacyjnymi czynnikami selekcja pierwotna, której obiektem są rutyny, przekłada się na profil dopasowania organizacji. Tematyka mieści się w teorii myśli ewolucyjnej, ale nasza uwaga jest skierowana do wnętrza firmy, będziemy się zastanawiać, które z czynników behawioralnych i kulturowych determinują schemat działania przedsiębiorstw. Będziemy analizować, jak

rutynowe procedury organizacyjne decydują o tym, czy organizacja jest w stanie przetrwać. Co ciekawe, rutyna może mieć charakter dynamizujący i m.in. takie aspekty nas interesują, tym bardziej że na ten temat niewiele jest badań światowych.

Skąd Pani Profesor czerpie energię życiową, by zachować równowagę między pracą a życiem prywatnym?

Lubię widzieć przed sobą ciekawe wyzwania naukowe, dlatego zaplanowaliśmy wykorzystanie w projekcie

Intraorganizacyjne mechanizmy selekcji pierwotnej w sektorze hightech złożonej metodyki badawczej, mamy ambitne plany popularyzatorskie. A spokój, wyciszenie i chwile na kontemplowanie innych przyjemności zapewnia mi mój ogród, który pielęgnuję z perfekcyjną dokładnością.

¹ E. Stańczyk-Hugiet *Dynamika strategiczna w ujęciu ewolucyjnym* (2013), s. 10.

² Tamże, s. 86.

Działalność organizacyjna i społeczna

Wśród osiągnięć organizacyjnych prof. Ewa Stańczyk-Hugiet najbardziej ceni sobie pełnienie funkcji:

- przewodniczącego zespołu przygotowującego do akredytacji (FPAKE i PAK) kierunku zarządzanie Wydziału Zarządzania, Informatyki i Finansów,
- przewodniczącego Komisji ds. Nostyfikacji Dyplomów na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów (w latach 2008-2012; przeprowadzono w tym okresie 27 postępowań),
- członka Rady Naukowej Uniwersytetu Trzeciego Wieku (od 2008 r.),
- członka Rady ds. Nauczania na Odległość,
- członka Rady Koordynacyjnej ds. Lifelong Learning Programme Erasmus na UE we Wrocławiu.

Aktywność organizacyjna Ewy Stańczyk-Hugiet w sferze naukowej ma również wymiar międzynarodowy – poprzez jej członkostwo w towarzystwach naukowych, takich jak Strategy as Practise International Network (SAP IN), European Foundation for Management Development (EFMD), Strategic Management Society (SMS), European Institute for Advanced Studies in Management (EIASM).

Nagrody i wyróżnienia za osiągnięcia w pracy naukowej:

- nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zespołowa za współautorstwo książki pod. red. R. Krupskiego, pt. *Zarządzanie przedsiębiorstwem w turbulentnym otoczeniu*, 2006,
- nagroda zespołowa z R. Krupskim i J. Niemczykiem za współautorstwo książki pt. *Koncepcje strategii organizacji*, 2010),
- indywidualne nagrody rektora – I stopnia (2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012),
- srebrny medal za długoletnią służbę (2010).

Najważniejsze publikacje i przykłady opracowań

Informujące o wynikach badań w obszarze ogólnych problemów zarządzania:

- Morawski M., Niemczyk J., Perechuda K., Stańczyk-Hugiet E., *Zarządzanie. Kanony i trendy*, CH Beck 2010.
- Stańczyk-Hugiet E., Lichtarski J.M., Piórkowska K., *Management. Functions. Strategies. Methods*, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław 2011.

Prace z obszaru koncepcji i metod zarządzania:

- praca zespołowa – monografia pt. *Sieci międzyorganizacyjne. Współczesne wyzwanie dla teorii i praktyki zarządzania* (2012),
- *Konkurencja o wartość z relacji*, [w:] R. Krupski (red.), *Rozwój szkoły zasobowej zarządzania strategicznego*, Wydawnictwo D&D Gliwice 2011,
- *Sieć międzyorganizacyjna – alternatywa strategiczna dla sektora MSP*, [w:] J. Skalik (red.), *Zmiana warunkiem sukcesu. Rozwój i zmiany w małych i średnich przedsiębiorstwach*, Prace Naukowe UE nr 49, Wrocław 2009,
- *Relacyjne modele rozwoju*, [w:] J. Skalik (red.), *Zmiana warunkiem sukcesu. Przełamywanie barier rozwoju i wzrostu przedsiębiorstw*, Prace Naukowe UE nr 219, Wrocław 2011.
- *Parydąmat relacji – czy to nowa jakość w zarządzaniu?*, [w:] Zeszyty Naukowe Kolegium Zarządzania i Finansów nr 116, SGH, Warszawa 2012,
- *Kooperacja, czyli dokąd zmierza konkurencja*, „Przegląd Organizacji” 2011, nr 5,
- *Business strategy – interorganization network perspective*, „Organizacja i Kierowanie” 2011, nr 5 (148),
- *Autonomia i zależność w układach kooperacyjnych*, [w:] Zeszyty Naukowe Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Oddział w Łodzi.
- *Heterodoksja ewolucyjna a zarządzanie*, „Przegląd Organizacji” 2012, nr 10,
- *Ewolucjonizm, emergentyzm i relacje międzyorganizacyjne*, [w:] G. Belz, Ł. Wawrzynek (red.), *Teoria sieci w rozwiązywaniu problemów*, Prace Naukowe UE nr 275, Wrocław 2012,
- *Przeżyje najlepiej dostosowany*, [w:] R. Krupski (red.), *Zarządzanie strategiczne. Quo vadis?*, Prace Naukowe WWSZiP t. 22, Wałbrzych 2013,
- *Dynamika strategiczna w ujęciu ewolucyjnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2013.

Praca z obszaru mieszczącego się w problematyce metodyki badań naukowych: *Metody eksperymentalne i symulacyjne w badaniach ekonomicznych*, [w:] W. Czakon (red.), *Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu*, Wolters Kluwer 2011.

Kontrapunkty życia

11 kwietnia 2014 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski wręczył profesorowi akt nominacyjny dr. hab. Andrzejowi Małachowskiemu. Tytuł profesora podsumowuje dotychczasowy dorobek naukowo-badawczy z obszaru aplikacyjnego, organizacyjnego i dydaktycznego, i wpisuje się w kilka życiowych jubileuszy.

Rozmowa z prof. dr. hab. Andrzejem Małachowskim

Student

Jak Pan wspomina marzec 1968 roku na naszej uczelni?

W 2013 roku minęło 50 lat, jak przekroczyłem bramy naszej uczelni. Czasy studenckie początku lat sześćdziesiątych wspominam z sentymentem, byliśmy młodzi – więc i szczęśliwi, zdeterminowani w dążeniu do sukcesu życiowego, pracowaliśmy i uczyliśmy się intensywnie. Na uczelni studiowało wtedy około 4 tysięcy osób, na roku było nas 150-200, spotykaliśmy się na wykładach i prawie wszyscy się znaliśmy. Uczelnia była wyraźnie sfeminizowana (a uroda naszych koleżanek była wabikiem), toteż dużym zainteresowaniem studentów innych uczelni cieszyły się zabawy integrujące całe środowisko (organizowane co dwa-trzy tygodnie). Wtedy, gdy studiowałem, wybudowaliśmy siłami studenckimi klub Simplex. Również w tym czasie zorganizowaliśmy, na wzór juwenaliów krakowskich, pierwsze Ekonomalia. Byliśmy pionierami wśród uczelni wrocławskich i ekonomicznych z całego kraju. W uczelni kwitło życie studenckie. Działało kilka zespołów artystycznych, odbywały się tzw. środy muzyczne, organizowano wystawy malarstwa, aktywne było koło fotograficzne. Dużą rolę w organizowaniu życia kulturalnego odgrywali działacze Zrzeszenia Studentów Polskich, aktywność wykazywał także Akademicki Związek Sportowy – ja byłem zawodnikiem drużyny piłki ręcznej. Z tamtych czasów został mi w pamięci widok dwóch armat 75 mm (na placu za rektoratem), będących „pomocą” dydaktyczną na Studium Wojskowym (z artylerii). I wspomnienie – w budynku, gdzie dziś jest filia banku, znajdowało się pomieszczenie prosektorium (z kamienną wanną na sekcje zwłok) przedwojennego szpitala miejskiego im. Wenzła Hanckiego.

Myślę, że w tamtym czasie klimat stworzony przez nauczycieli akademickich pobudzał w nas potrzebę poszukiwania nowych rozwiązań, umiejętność zadawania pytań, chęć doskonalenia. Efekt jest widoczny: z mojego roku kilka osób zostało pracownikami naukowymi, dzisiaj są profesorami. Towarzysze czasów studenckich to: Jadwiga Sobieska-Karpińska, Mirosława Kwiecień, Tadeusz Borys i Jan Sadlak (zrobił światową karierę w ONZ i UNESCO), także śp. Marek Drewiński.

Oczywiście nie można zapomnieć, że był to także czas indoktrynowania. Jednak w szeregach studentów członków partii można było policzyć na palcach jednej ręki (już wtedy było to „źle widziane”). Natomiast we władzach uczelni drugą osobą po rektorze był sekretarz KU PZPR. Komitet wojewódzki PZPR (!) opiniował i decy-

dował o awansach na stanowisko docenta i profesora. W grupie na każdym roku Urząd Bezpieczeństwa osadzał swoich „stypendystów” – w istocie konfidentów. Dowiedziałem się o tym od jednego z nich, już po skończeniu studiów. Uczelnia miała też „opiekuna UB” działającego w administracji.

Wiosną 1968 roku kończyłem 4,5-letnie studia. 20 marca miałem termin obrony pracy dyplomowej. Byłem pilnym studentem, egzamin był więc dla mnie priorytetem. Ale obserwowałem, co działo się wokół. Prawie połowa studentów stacjonarnych wzięła udział w wiecu 14 marca i kolejnym 15 marca. Następnie studenci podjęli decyzję o strajku okupacyjnym. Studentów wspierało kilku asystentów oraz okoliczni mieszkańcy, którzy przynosili kanapki. Wiem, że milicja nie wkroczyła na uczelnię, ale po stłumieniu protestu, kilka osób – głównie asystentów, zapłaciło za swoje zaangażowanie zwolnieniem z pracy, część studentów relegowano z uczelni, kilkudziesięciu powołano do wojska.

Zdjęcie z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej autorstwa Łukasza Kamińskiego

Mistrzowie i Nauczyciele

Jakie czynniki zadecydowały o zawodowym wyborze?

Po dwóch latach studiów odnalazłem sens studiowania, dostrzegłem przyszłość w nowej dyscyplinie, byliśmy bowiem pierwszą grupą studencką, która w programie miała wykład z informatyki. Zajęcia prowadził m.in. mgr Jerzy Trybalski, mieliśmy zajęcia z Janem Sztajerem – projektantem ZETO i Elwro. Pierwszą książką o informatyce był podręcznik pod redakcją prof. Zdzisława Hellwiga. Wśród kadry akademickiej naszej uczelni znajdowali się uczeni o nieprzeciętnych walorach intelektualnych i dydaktycznych. Moim życiowym szczęściem była możliwość bezpośrednich relacji aż z trzema Mistrzami i Nauczycielami. Profesor Władysław Bukietyński prowadził mnie od magisterium do doktoratu. Napisałem jedną z pierwszych na naszej uczelni prac na temat zastosowań elektronicznej techniki obliczeniowej (tak wtedy nazywano informatykę). Profesor Bukietyński uświadomił mi, że do aktywności naukowej potrzebna jest radość z jej uprawiania, niezbędne są kontakty z innymi osobami, by spierać się na argumenty, stawiać i podważać hipotezy, twórczo dyskutować. Wpoił mi fundamentalną zasadę w pracy naukowej: „traktuj ją lekko, jako zabawę, intelektualną rozrywkę i przygodę – a nie jako znój, móżól i przymus”. Warto wspomnieć, że seminaria katedry, które prowadził, były niezwykle inspirujące, twórcze. Nigdy już później (a sam też przez lata prowadziłem seminaria) nie doświadczyłem takich „grupowych otwarć” intelektualnych i naukowych.

Natomiast prof. Elżbieta Niedzielska nauczyła mnie warsztatu naukowego. Dbając o rozwój naukowy swoich podopiecznych, uczyła pracy planowej i metodycznej. Motywowała do efektywnej pracy, wymagała dotrzymywania terminów i pilnowała postępów w rozwoju naukowym. Jednocześnie uczyła precyzyjnego formułowania problemów naukowych, ich definiowania, właściwej ich analizy i syntezy, opisywania wyników i dokumentowania problemów naukowych, uczyła sprawnego i klarownego języka naukowego. Te zasady przekazuję teraz swoim podopiecznym: dyplomantom, magistrantom, doktorantom. Profesor Elżbieta Niedzielska jest dla mnie wzorem osoby zaangażowanej, rzetelnej, docieklivej, wymagającej i inspirującej. W tamtym czasie, gdy byliśmy „młodzi gniewni”, nie zawsze doceniałem te wartości, jednak w ważnych momentach mojej kariery naukowej wpojone mi zasady zawsze prowadziły mnie do celu. W okresie przeszło dwudziestoletniej współpracy z Panią Profesor zacząłem dostrzegać i niezwykle cenić paradygmaty działalności naukowej, jakimi są umiowanie prawdy i poczucie wolności. Wolność w uprawianiu nauki jest gwarantowana w naszej Konstytucji. Niestety, w sfeudalizowanej i zwasalizowanej nauce polskiej pewną wolność uzyskuje się dopiero po habilitacji.

Szczególną postacią w moim życiu był prof. Zdzisław Hellwig. Mogę chyba powiedzieć, że był dla mnie jak ojciec. Doradzał mi w sprawach naukowych, kiedy miałem kłopoty uczelniane, życiowe, zawsze mogłem liczyć na jego radę, komentarz, ocenę. Serdeczne więzi nawiązaliśmy w czasach współpracy w Zakładach Naukowo-Badawczych, później pracowaliśmy nad encyklopedią informatyki, jednak nie udało się sfinalizować tej publikacji, gdyż nie wszyscy współautorzy angażowali się

wystarczająco, no i oczywiście informatyka jest tak dynamiczną dyscypliną, że mimo kilku aktualizacji, ciągle byliśmy o krok za postępem wiedzy w tym zakresie. Realizowałem również z Profesorem kilka ważkich projektów badawczych, co było dla mnie wielkim wyróżnieniem i przynosiło mi ogromną satysfakcję.

Praktyk

Jaka była rola Zakładów Naukowo-Badawczych?

Nasza uczelnia bardzo szybko zareagowała na nowe trendy rozwojowe dotyczące informatyki gospodarczej i byliśmy w kraju uczelnią wiodącą w tym obszarze. W 1966 r. utworzono Zakłady Naukowo-Badawcze, które zgodnie z intencją pomysłodawcy rektora prof. J. Popkiewicza miały dodatkowo wprowadzać informatykę do prac badawczych i dydaktyki. Dyrektorami kolejno byli: doc. Tadeusz Jankowski, doc. Bolesław Wersty, dr inż. Jerzy Chełchowski i ja.

Zakłady Naukowo-Badawcze tworzyły oprogramowanie użytkowe, które pracowało na sprzęcie wyprodukowanym we Wrocławskich Zakładach Elektronicznych „Elwro”. Główny projekt badawczy nosił nazwę KOSIPP, co znaczyło: Kompleksowy System Informatyczny Przedsiębiorstwa Przemysłowego. Była to aplikacja kompleksowo ujmująca zarządzanie przedsiębiorstwem w systemie 10 dziedzin jego działalności – od technicznego przygotowania produkcji, przez planowanie, kontrolę wykonywania zadań produkcyjnych, gospodarkę materiałową, sprzedaż, analizę ekonomiczną, płace i księgowość. W latach siedemdziesiątych byliśmy najlepsi na rynku, dysponowaliśmy bowiem wiedzą o funkcjonowaniu przedsiębiorstw, znaliśmy realizowane tam procedury, zależności, procesy zachodzące w przedsiębiorstwach i gospodarce. W okresie największego rozkwitu w ośrodku zatrudnionych było ponad trzysta osób (wraz z pracownikami ośrodka komputerowego). Funkcjonowało 10 pracowników, ich opiekunami naukowymi byli profesorowie uczelni. Opiekunem i szefem rady naukowej ZNB był prof. Zdzisław Hellwig, prof. Elżbieta Niedzielska zajmowała się problemami stricte informatycznymi, prof. dr Halina Wersty – kadrami, prof. Bolesław Wersty – przedsiębiorstwem, prof. Henryk Sobis był opiekunem księgowości, prof. Andrzej Baborski – pracowni baz danych. To była bardzo dobra inicjatywa, korzystna dla uczelni. Pracownicy naukowcy mieli możliwość kontaktu z realnym przedsiębiorstwem, był to dla nich autentyczny warsztat poznania działalności gospodarczej. W ZNB realizowano bowiem także dziesiątki innych tematów badawczych. To była prawdziwa kuźnia kadr naukowych, pracownicy pisali doktoraty, byli autorami wynalazków, patentów. Projektowaliśmy oprogramowanie dla bardzo wielu przedsiębiorstw w kraju, m.in. dla Huty Katowice, dla zakładów w Starachowicach, w Kowarach, dla ZPF „Półfa”, dla FSM Bielsko-Biała, na rzecz Ministerstwa Handlu Wewnętrznego i Usług. Rocznie przekazywaliśmy do różnych firm w całej Polsce około 100 projektów. I o czym też warto wspomnieć – działalność ZNB przynosiła (w związku z blisko 30-40-procentowymi narzutami) znaczne dochody naszej uczelni.

Awansowałem tam od projektanta, przez stanowisko kierownika do dyrektora ekonomicznego i głównego. W ZNB przygotowałem doktorat. Byłem m.in. kierownikiem tematu mającego zdiagnozować przyczyny uster-

kowości samochodów w fabryce produkującej fiaty. I tu przypomina mi się pewne zdarzenie. Wspólnie z prof. Zdzisławem Hellwigiem zostaliśmy zaproszeni do fabryki Fiata we Włoszech, właśnie w związku z tym projektem dotyczącym usterkowości. Profesor Zdzisław Hellwig był dla mnie wielkim autorytetem. Nasza współpraca trwała już kilka lat. Podczas kilkudniowej wizyty w Turynie profesor Hellwig zaproponował mi przejście na „ty”. Byłem zaszczycony tą propozycją, ale nigdy nie odważyłem się po imieniu zwrócić do mojego Profesora.

Naukowiec i nauczyciel akademicki

Po likwidacji ZNB zdecydował się Pan na kontynuowanie aktywności naukowej.

Tak. Habilitację zrobiłem w terminie, kolejny etap awansu trwał dwadzieścia lat. Stanowisko profesora uczelnianego (1994) zaczęło mi „uwierać”, więc zdecydowałem się na spieć kłamrą swojej naukowej drogi i podjąłem trud poddania się procedurom potrzebnym do uzyskania tytułu profesora belwederskiego. Mam satysfakcję, że ten czas między kolejnymi awansami był wypełniony zaangażowaniem w kształcenie kadr. Stoi za mną szkoła moich 14 wypromowanych doktorów: Helena Dudycz, Lidia Jasiulewicz, Robert Kański, Beata Butryn, Mohammed Suleiman, Maciej Idzikowski, Maciej Wasiak, Maciej Laska, Tymon Smektała (jest redaktorem dwóch czasopism z zakresu IT), Monika Rzewuska, Marta Oerter, Szymon Kościów, Maciej Pondel, Jędrzej Wasiak. W tej grupie siedem osób kontynuuje kariery naukowe na uczelniach krajowych, kolejne trzy osoby pracują na uczelniach i ośrodkach badawczych za granicą, pozostała trójka zaś pełni funkcje zarządzające w prestiżowych instytucjach w obszarze IT.

Jak Pan Profesor wychwytywał takie talenty?

Patrząc z perspektywy promotora, uważam, że cenna jest osoba, która posiadając pewne talenty, jest przede wszystkim pracowita i szybko uczy się budować swój warsztat naukowy. Rolą promotora jest nauczenie doktoranta strukturalizacji pracy, umiejętności opisu rzeczywistości i kontestowanie jej, otwartości w poszukiwaniu twórczych rozwiązań, rzetelności w budowaniu wniosków. Na bazie prac doktorskich powstało kilka książek, moi podopieczni otrzymywali nagrody i wyróżnienia. Myślę, że mój sukces w tym obszarze działalności akademickiej jest efektem uczenia się od świetnych Nauczycieli i Mistrzów, o których wcześniej mówiłem. Mam nadzieję, że i moi uczniowie postrzegają mnie pozytywnie, myślę, że świadczy o tym liczba dyplomatów

Prof. dr hab. Andrzej Małachowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Ekonomicznej we Wrocławiu – rocznik 1968, pracę magisterską pt. *Wariant optymalizacji przebiegów tramwajowych z zastosowaniem elektronicznej techniki obliczeniowej na przykładzie MPK* przygotował pod kierunkiem prof. Władysława Bukietyńskiego. Kolejne awanse naukowe uzyskał: w 1977 (jest pierwszym doktorem Wydziału Zarządzania i Informatyki) za rozprawę doktorską pt. *Technologiczne aspekty programowania produkcji (na przykładzie budownictwa mieszkaniowego)* i w 1990 r. na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Diagnostyka danych tekstowych w informatycznych systemach zarządzania*. Tytuł profesora otrzymał w 2014 roku.

Zainteresowania naukowe Profesora są wielowątkowe, koncentrują się na trzech głównych obszarach problemowych: metodologii, realizacji i zastosowań systemów informatycznych wspomagających zarządzanie przedsiębiorstwem; teoretycznych podstaw, metod, technologii, narzędzi i aspektów aplikacyjnych komunikacji gospodarczej oraz użytkarnych aspektów e-biznesu i gospodarczych zastosowań Internetu.

Dorobek naukowy profesora obejmuje 175 prac opublikowanych, w tym 67 indywidualnych i 108 współautorskich, oraz 191 prac niepublikowanych: prac projektowych na rzecz praktyki – 50, ekspertyz i prac doradczych – 12, recenzji naukowych – 71 (w tym m.in.: doktorskich i habilitacyjnych – 12, dorobku naukowego – 10, wydawniczych – 19, projektów i realizacji badań naukowych – MNiSzW, KBN, NCBiR – 24, prace studialne i naukowo-badawcze (po habilitacji 25), plany i programy studiów – 14).

Książki, monografie, podręczniki i artykuły prof. A. Małachowskiego w literaturze polskiej miały w większości charakter pionierski. Prace te zawierają nowatorskie propozycje rozwiązań w aspekcie teoretycznym i aplikacyjnym dotyczące m.in. systemów informatycznych wspomagania zarządzania, problematyki inteligentnego przedsiębiorstwa, Internetu we wspomaganiu zarządzania przedsiębiorstwem, komunikacji gospodarczej, są kompendium służącym wykształceniu ekonomisty w dziedzinie informatyki ekonomicznej. Monografia *Zarys technologii komunikacji gospodarczej* (współautor E. Niedzielska, 1994) stanowiła pierwsze na gruncie polskich uczelni ekonomicznych ujęcie zagadnienia komunikacji gospodarczej. Prace Profesora tworzą podstawy teoretyczne, definiują główne obszary, zakresy, metody, narzędzia i technologie, inspirują i pobudzają do dyskusji, torują drogę dla rozwoju komunikacji gospodarczej i e-biznesu jako dyscyplin naukowych, pokazując zastosowanie nowych technologii w biznesie. Są istotne z punktu widzenia naukowego i praktycznego. Najważniejsze publikacje to m.in.:

i magistrantów, a także wyniki sondaży prowadzonych w ramach konkursu organizowanego przez pismo studenckie BEST. Cieszy mnie wyróżnienie Rektora Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości „Dla Najlepszego Wykładowcy” (2005 r.). Naukowiec powinno charakteryzować umiłowanie prawdy i sprawiedliwości. Cenię sobie pracę w charakterze recenzenta. Jestem uwrażliwiony na wyszukiwanie nierzetelności naukowej, jak np. zmyślanie wyników, plagiatowanie, wielokrotne wykorzystywanie tych samych rezultatów i publikowanie w kolejnych czasopismach. Pełnię funkcję eksperta i recenzenta projektów, które finansuje NCN i NCBR. Wielokrotnie wykazywałem braki w zgłaszanych projektach, wytykałem przeciętność tematu, nieaktualność, nadmierne rozbudowanie warstwy finansowej.

Nauki nie da się sparametryzować, są dziedziny, dyscypliny, specjalności, w których wyniki badawcze są możliwe do zrealizowania w dość krótkim czasie i jeśli jest duża grupa działających w podobnym obszarze, to i publikować jest łatwiej, i cytowań będzie więcej. A są przecież dziedziny niszowe. Wszyscy żartujemy, że Kopernik nie spełniłby wymogów wniosku do doktoratu, bo napisał tylko dwie książki. Według mnie obiektywna weryfikacja nauki nie jest możliwa, parametryzacja nie odzwierciedli wagi naukowej. Decydować powinna opinia środowiska specjalistów na podstawie „fermentu”, jaki wzbudza artykuł, książka, wystąpienie. Jak można inaczej ocenić piękno umysłu?

Mój pogląd jest taki: nie tylko nauka użytkarna lub abstrakcyjna. Jestem za swobodą prowadzenia badań i wyboru obszaru badawczego. Na poziomie uczelni powinien funkcjonować mechanizm, który umożliwi badaczowi właśnie taki autonomiczny wybór.

Środowisko wirtualnego klienta (2005), Wyd. Akademii Ekonomicznej Wrocław, monografie: *Komunikacja gospodarcza. Rynek transakcji elektronicznych* (2000), *Komunikacja gospodarcza. Studia i materiały* (2001), *Internet w zarządzaniu przedsiębiorstwem* (2003), *Marketing w Internecie* (2004), *Wprowadzenie do i-handlu* (2006), *Study of relations between computer experience and readiness to access internet resources*, [w:] *Informing Science and IT Education Joint Conference*, Lubljana, Slovenia, June 22-25, 2007; *Analysis of users' interaction in social networking site nasza-klasa.pl (our class)*, [w:] B.F. Kubiak, A. Korowicki (red.), *Information Management, Chapter 10: Web-oriented information services and systems*, Gdańsk University Press, Gdańsk 2009; *Full convergence of the selected media communications on the internet platform*, [w:] L. Kiełtyka (red.), *Multimedia w biznesie i zarządzaniu*, Difin, Warszawa 2009; *Analysis of selected segments of Polish e-finance market*, [w:] B.F. Kubiak, A. Korowicki (red.), *eCommerce, ePayments and New Entrepreneurship*, „Journal of Internet Banking and Commerce”, September 2010, vol. 15, no. 3, ARRAY Development, Ottawa 2010; opracowanie *Podstawy teoretyczne, metody, narzędzia, technologie i zastosowanie Internetu* (2013).

Wiele prac badawczo-projektowych prof. A. Małachowskiego znalazło zastosowanie w praktyce – współpracował w realizacji prac badawczych na rzecz instytucji centralnych, np. opracowując *System monitoringu przemysłu MPiH. Zakożenia, koncepcja systemu* (1994), *System informacyjny o zadaniach, kompetencjach, funkcjach i strukturach organizacyjnych naczelnych i centralnych organów administracji rządowej. Koncepcja systemu* (1995), *Zintegrowany system informatyczny dozoru technicznego – ekspertyzy* (1995, 1996). W latach 1994-1995 brał udział w opracowaniu koncepcji i analizie perspektywicznej rynku i efektywności ekonomicznej Wałbrzyskiego Parku Technologicznego, przygotowując podwaliny dla Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Kierował projektami badawczymi, np.: *Gospodarcze zastosowania Internetu* (2001); *Internetowy system zarządzania zasobami informacyjnymi uczelni* (2002); *Internet w zarządzaniu przedsiębiorstwem* (2003); *Metody i narzędzia pozyskiwania informacji i wiedzy na potrzeby inteligentnego przedsiębiorstwa* (2003); *Kreowanie tożsamości i wizerunku przedsiębiorstwa w Internecie* (2004); *e-Społeczności w zarządzaniu przedsiębiorstwem* (2005); *Regionalny system komunikacji społecznej w sytuacjach kryzysowych* (2007); *Organizacja i funkcjonowanie e-finansów i e-ubezpieczeń* (2008); *e-Przedsiębiorstwo. Studium aktywności przedsiębiorstwa na e-rynku* (2009);

Działalność dydaktyczna prof. Małachowskiego jest wszechstronna i obejmuje: prowadzenie zajęć, opracowanie planów studiów, przygotowanie autorskich i współautorskich programów nauczania (np. na kierunku informatyka i ekonometria – był

Ludzki umysł

Jaki będzie wpływ nowoczesnych technologii na nasze życie w przyszłości?

Rozwój nowoczesnych technologii jest dziś wszechobecny, skutki cywilizacyjne związane z rozwojem technologii IT, bezpośrednie i pośrednie, są trudne do zidentyfikowania i określenia. Moim zdaniem dziś cywilizacja nie tworzy informatyki, lecz informatyka kreuje cywilizację. Profesor Wiktor Grzywo-Dąbrowski pisał iż twórcy mają osobowości nieco zdezintegrowane. Też myślę podobnie, genialni naukowcy i artyści żyją w swoim świecie (dla obserwatora – nieco schizofrenicznym). Przejawem takiej dezintegracji jest m.in. roztargnienie, nieuwaga, zatopienie w myślach i... professorenwite. Toutes proportions gardées – zdarzyło mi się, kiedy wychodziłem rano na uczelnię, włożyć jeden but czarny a drugi brązowy. Zauważyłem to na ulicy, wsiadając do samochodu. Podstawowym narzędziem w działalności naukowej jest nasz umysł. W ujęciu informatycznym są to zasoby danych i procedury ich przetwarzania. Powinniśmy wykazywać więc szczególną troskę i dbałość o to narzędzie: nie przesadzać z używkami, stale wzbogacać pamięć o różnorodną wiedzę, emocje, doznania, stymulować wszystkie zmysły, mieć różnorodne zainteresowania, przebywać w wielu odmiennych grupach społecznych, uprawiać kilka form aktywności fizycznej. Powinniśmy więc stosować się do „odwróconej” zasady kartezjańskiej: „jestem, więc myślę”.

Sam jestem dość aktywny fizycznie: kilka razy w tygodniu gram w tenisa, pływam co najmniej raz w tygodniu i potrafię przepłynąć pod wodą basen 25 m (!), jeżdżę na rowerze, na nartach, łyżwach. W lecie mam okazję oddać się swojej pasji życiowej – żeglarsztwu. Mamy już dowody naukowe na to, że umiarkowany wysiłek fizyczny stymuluje i rozwija nasz mózg. Dlatego tak bardzo żałuję, że rok temu zlikwidowano uczelniany Klub Żeglarski Ekonomistów, którego historia zaczęła się w 1969

kształt działalności, zostało uhonorowane wyróżnieniem: „Zasłużony dla Żeglarstwa Dolnośląskiego”. Tak wielu wyróżnionych z jednego klubu było ewenementem w skali regionu dolnośląskiego. Klub w opinii Okręgowego Związku Żeglarskiego był uważany za jeden z najlepiej działających. Z perspektywy prawie 45-letniej działalności KŻE można dostrzec, jak dobry wpływ na kreowanie postaw życiowych absolwentów miało uprawianie żeglarstwa w klubie. Wiem, że dobrze realizują się oni w życiu społecznym i gospodarczym. Są wśród nich właściciele firm, osoby zajmujące eksponowane stanowiska. Stanowią, tak przydatne uczelni, życiowe lobby. Szkoda, że to grono nie będzie się już powiększać.

Wyzwania dla nauki

W mojej opinii podstawowymi wyzwaniami dla ekonomii są: nadmierna siła globalnych korporacji, rosnące i pogłębiające się rozwarstwienie dochodów społeczeństw w skali świata i naszego kraju. Proszę sobie uzmysłowić, że 100 najbogatszych ludzi świata ma majątek większy od dochodów mieszkańców biedniejszej połowy świata? Niepotrzebne są żadne statystyki. Widzę, jak w ciągu ostatnich 25 lat coraz większa liczba biednych odwiedza codziennie mój osiedlowy śmietnik... Kolejne wyzwania ekonomii to rozwój neuroekonomii, społeczeństwo „postkomputerowe” i poszukiwanie odpowiedzi na pytanie „co po kapitalizmie?” W informatyce jest jakby podobnie. Podstawowe kierunki rozwoju to „neuroinformatyka”, kojarzenie mózgu ludzkiego z komputerami, dobrostan (bezpieczeństwo) społeczeństwa, cywilizacji „postkomputerowej”, tzn. takiej, w której komputery i ich powszechne zastosowania staną się codziennością, nieuświadamianym tłem, z dramatyczną wizją przejścia władzy nad rodzajem ludzkim.

animatorem utworzenia specjalności e-biznes). Jest promotorem ponad 100 prac licencjackich i 300 magisterskich; recenzował 24 prace w ogólnopolskich konkursach NTIE na najlepszą pracę z dziedziny informatyki ekonomicznej. Profesor prowadził także zajęcia dydaktyczne na 3 uczelniach krajowych: w Wałbrzyskiej Wyższej Szkole Zarządzania i Przedsiębiorczości (był kierownikiem Katedry Informatyki Ekonomicznej w latach 1997-2009), Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (1993-1996), Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu w Szczecinie (1997-2004). Wypromował 14 doktorów.

Na naszej uczelni zajmował stanowiska kierownicze: był zastępcą dyrektora Zakładów Naukowo-Badawczych AE we Wrocławiu (1977-1981), a w latach 1981-1982 dyrektorem; kierował Pracownią Zastosowań Informatyki w Gospodarce (1982-1983), kierował Katedrą Komunikacji Gospodarczej (1999-2008).

Nagrody i wyróżnienia profesora są liczne: Nagroda Rektora za pracę magisterską, wielokrotnie otrzymał Nagrodę Rektora – indywidualną za realizację prac badawczych oraz nagrody jubileuszowe (w latach 1968, 1978, 1979, 1980, 1981, 1985, 1986, 1987, 1988, 1994, 1996, 2001, 2002, 2006, 2010), Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej (zespołową za podręcznik *Wstęp do informatyki* (1990)), wyróżnienie Rektora Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości „Dla Najlepszego Wykładowcy” (2005).

Profesor A. Małachowski Jest członkiem stowarzyszeń naukowych: Polskiego Towarzystwa Informatycznego, Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej (założycielem), Internet Society (ISOC) Polska (od 2007), Komisji Nauk Ekonomicznych (2011-2014) PAN Oddział we Wrocławiu. Współpracuje z uczelniami zagranicznymi, m.in. w USA, Kanadzie, Rosji, Francji, Szwecji i Słowacji. Od 2007 r. jest ekspertem NCBR.

Był członkiem Klubu Żeglarskiego Ekonomistów AE we Wrocławiu (komandorem w latach 1995-1997, 2001-2003).

Jestem optymistą życiowym

Seminarzyści prof. Mariana Jasiukiewicza od kilku lat otrzymują prestiżowe nagrody za prace dyplomowe. W 2014 r. w konkursie Magister PAFERE (Polsko-Amerykańskiej Fundacji Ekonomii i Rozwoju Ekonomicznego) na najlepszą pracę magisterską z dziedziny ekonomii zwycięzcą został Rafał Małeska, autor pracy Systemy gospodarcze świata a poziom życia ludności, absolwent Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Praca powstała w Katedrze Filozofii i Komunikacji Społecznej, pod opieką Pana Profesora. Poprosiliśmy o rozmowę na temat prowadzonych seminariów licencjackich i magisterskich oraz własnych wyborów życiowych i zawodowych.

Panie Profesorze, proszę nam opowiedzieć, jak z Lotniczych Zakładów Naukowych dotarł Pan na Uniwersytet Wrocławski, a następnie na naszą uczelnię?

Mogę o sobie powiedzieć, że z zawodu jestem tokarzem. Meandry moich wyborów były bowiem rzeczywiście dość nietypowe, chociaż zaczęło się klasycznie. Jako chłopiec z małej wsi Lasowice (w gminie Ruja) w ramach awansu społecznego miałem szykować się do męskiego zawodu – „tokarz” brzmiało dość konkretnie. Pierwszym etapem była więc szkoła zawodowa we Wrocławiu przy Lotniczych Zakładach Naukowych. Wykształcenie zawodowe to było dla mnie jednak zbyt mało. Trafiłem do technikum, które ukończyłem z wyróżnieniem jako technik osprzętu silników lotniczych. Warto wspomnieć, że szkoła średnia, do której uczęszczałem, miała bardzo dobrych nauczycieli. Wynikało to m.in. z faktu, że zarobki były tam wyższe niż w innych szkołach – więc „selekcja” wykładowców była dodatnia. Szkoła korzystała ze specjalnych dotacji, gdyż kształcić miała kadrę dla zakładów produkcyjnych przemysłu lotniczego. Była także miejscem, gdzie ówczesni dygnitarze polityczni umieszczali swoje pociechy (szkoła miała internat, sam mieszkałem w jednym pokoju z wnukiem Bolesława Bieruty, synem wiceministra Chylińskiego). Ponadto hojnie wspomagali finansowo szkołę. Rozwijano tam (skutecznie) talenty i zainteresowania uczniów – z matematyki, fizyki, ale także w kierunkach humanistycznych. Mnie szczególnie zainteresowały zajęcia z historii prowadzone przez nauczyciela Karola Jantasa. Stąd już moja droga na Uniwersytet Wrocławski, na studia historyczne. Tam – nieskromnie powiem – egzaminy wstępne zaliczyłem, plasując się w pierwszej trójce najlepszych zdających. Pracę magisterską pisałem u prof. dr Mariana Orzechowskiego – w latach osiemdziesiątych ministra spraw zagranicznych. Po studiach, w 1974 roku, we czwórkę: Stanisław Gireń, Mieczysław Sobczak, Józef Michał Soroka i ja, przyszliśmy do pracy na Akademię Ekonomiczną. Doktorat zrobiłem w trzy lata, moim promotorem był prof. Bronisław Pasierb. Profesor Pasierb zachęcał mnie, bym pracował w kierowanym przez niego Instytucie Nauk Politycznych na Uniwersytecie Wrocławskim. Planowałem, że wrócę na macierzysty Uniwersytet Wrocławski, jednak decyzja o miejscu mojego zatrudnienia zapadła na szczeblu politycznym. Rektor Akademii Ekonomicznej, prof. Józef Popkiewicz, doceniając wagę nauk społecznych na uczelni (prowadziłem wówczas wykłady z filozofii i nauk politycznych), nie dopuścił do

mojego przejścia na Uniwersytet Wrocławski przez interwencję w Wydziale Nauki Komitetu Wojewódzkiego PZPR.

Czy żałuje Pan Profesor, że ktoś zdecydował za Pana?

Jestem optymistą życiowym i staram się dostrzegać dobre aspekty w każdym zdarzeniu. Tak też patrzę na swój los. Pracując na Uniwersytecie Wrocławskim, zapewne szybciej osiągnąłbym awans naukowy na profesora, dzięki większej liczbie kontaktów, bardziej zróżnicowanemu środowisku akademickiemu miałbym zapewne więcej możliwości twórczych dyskusji. Nie narzekam jednak – nasza uczelnia to też dobre miejsce do rozwoju. W moim zawodowym życiu było kilka zwrotów akcji. W latach osiemdziesiątych ze względów politycznych musiałem „emigrować”. I zabrzmi to kuriozalnie, ale wyjechałem na 3-letni staż do Instytutu Gospodarki Narodowej do Moskwy, a potem na Uniwersytet Moskiewski. Następnie na rok wyjechałem do Australii. I tam przeżyłem konfrontację dwóch rzeczywistości gospodarczych, dwóch systemów społeczno-ekonomicznych (był to rok

1989). To była dla mnie terapia szokowa. A kiedy wróciłem do kraju w roku 1990, zastałem tu już inny świat. Przygotowałem wtedy pracę habilitacyjną *Kościół katolicki w polskim życiu politycznym 1945-1989* (Wyd. Akademii Ekonomicznej, Wrocław 1993). W czasach PRL-u kościół był alternatywą ideową, propagował określony system wartości, dawał oddech wolności. Obecnie, gdy mamy wolny rynek nie tylko w gospodarce, postępuje sekularyzacja, mieliśmy bowiem przez kilka dziesiątków lat kościół obrzędowy, ludowy; doktryna religijna nie była pogłębiania, brakowało instrumentów ewangelizacji. Kościół cieszył się powszechnym zaufaniem, ale paradoksalnie nie umiał zaradzić współistnieniu wybiórczego traktowania prawd wiary i częstemu brakowi akceptacji dla wymagań moralnych. Współcześnie Kościół polski nie występuje już w dawnej roli notariusza umów społecznych, a część przedstawicieli Kościoła swoim postępowaniem zraża do siebie ludzi.

A wracając do życiowych wyborów – cenię sobie atmosferę pracy na Uniwersytecie Ekonomicznym, w swojej katedrze. Nie ma u nas konfliktów personalnych, wręcz lubimy swoje towarzystwo – a to wartość bardzo ważna. Tym bardziej że odczuwam skutki dwóch uderzeń i nie mogę pracować tak intensywnie jak kiedyś. Mam też bardzo dobre relacje ze studentami, a także z absolwentami, którzy pisali u mnie prace dyplomowe.

Ma Pan profesor 40-letnie doświadczenie w kształceniu. Jak w Pana ocenie zmieniła się młodzież? Jak zmieniło się ich myślenie o pracy dyplomowej?

Co roku na seminaria licencjackie i magisterskie zapisuje się ok 40 osób. Seminarium prowadzę w zakresie pozaekonomicznych aspektów biznesu i dostrzegam, że zapotrzebowanie na tę tematykę jest ogromne. Żałuję, że na uczelni nie prowadzimy zajęć np. z psychologii ekonomicznej, psychologii biznesu. Katedra Filozofii i Komunikacji Społecznej jest postrzegana przez studentów przez pryzmat jej nazwy, a więc boją się pisać prac „filozoficznych”. Ale okazuje się, że informacja przekazywana nieformalnie, tzw. szeptana, z nieformalnych rankingów – jest dla nas korzystna. Bierzemy – jak wszyscy promotorzy – udział w swoistym castingu na kierunkowym spotkaniu ze studentami. Oczywiście również na internetowych stronach wydziału są informacje o tematach seminariów, o promotorach. Kierunek międzynarodowe stosunki gospodarcze był przez wiele lat elitarny, wybierali go młodzi ludzie o sprecyzowanych zainteresowaniach, ze znajomością co najmniej dwóch języków. I właśnie takie osoby studiują z autentyczną uwagą, korzystają z literatury obcojęzycznej, jeżdżą po świecie, są otwarte na nowe idee, komunikatywne, z szerokimi horyzontami. I dobrze się uczą. Niektórzy z tych najlepszych wybierają mnie jako promotora i chcą pisać pracę pod moją opieką. I dobrze się nam współpracuje. Niebagatelną rolę odgrywa też fakt, że od samego początku istnienia dostępnej poczty elektronicznej wykorzystuję ją do kontaktów ze studentami. Praktycznie nie czytam papierowych wersji prac. Studenci to bardzo cenią.

Od wielu lat nie obserwuję, by kolejne roczniki studentów różniły się od swoich poprzedników. Zauważyłem jedynie zjawisko nieterminowości pisanie prac. Kiedyś studenci oddawali prace w czerwcu, teraz coraz większy odsetek przesuwa termin na jesień. Szczególnie na magi-

sterskich studiach. Tłumaczą, że już wiosną/latem podejmują pracę i tam muszą się wykazywać – więc czasu nie mają. Część osób robi tak z pobudek pragmatycznych – jako studenci mają pewne przywileje albo na przykład, by dostać amerykańską wizę, muszą mieć powód powrotu (obrona pracy).

To, co można zauważyć w porównaniu ze studentami sprzed 8-10 lat i wcześniej, to fakt, że młodzież już coraz częściej wybiera studia, myśląc pragmatycznie, kierując się perspektywami na przyszłe zatrudnienia, atrakcyjnością pracy, potencjalną wysokością zarobków. W poprzednim systemie w większości sektorów gospodarki płace nie były znacząco zróżnicowane, więc absolwenci nie dostrzegali tego czynnika jako aktywizującego. Rozmawiając ze swoimi seminarzystami jestem zaskakiwany – w pozytywnym tego słowa znaczeniu – ich „pazernością”. Oni chcą studiować kolejny kierunek, chcą podnosić swoje kwalifikacje, działając w kołach naukowych i organizacjach studenckich, są otwarci na poznawanie świata, jeżdżą za granicę bez językowych oporów, a jednocześnie, mając tak wiele możliwości, wahają się, czy warto stracić rok studiów i wybrać się w podróż marzeń. Mam właśnie takich studentów. Na przykład studentka licencjatu jednocześnie studiuje także drugi kierunek na innej wrocławskiej uczelni. Zrobiła sobie przerwę i pojechała do Indonezji. Nauczała tam języka angielskiego, a samą uczyła się indonezyjskiego. Była też aktywna na innych polach, co skutkowało otrzymaniem z Ministerstwa Spraw Zagranicznych Indonezji stypendium na studia w tym kraju. I stoi przed dylematem wyboru. W mojej ocenie, z punktu widzenia tematu pisanie pracy licencjackiej, takie indonezyjskie doświadczenie może być dla niej bardzo korzystne.

Na pytanie o nastawienie młodzieży do pisanie pracy dyplomowej odpowiem tak: część osób nie wie, o czym pisać, ale wystarczy leciutko je nakierować na temat w obszarze, którym się pasjonują. Tak było ze studentem działającym w AIESEC-u – zaproponowałem, by przygotował pracę właśnie na temat tej organizacji. Studentkę Annę Błaskowską zachęciłem, by wykorzystała swoje pasje sportowe i wiedzę w celu opracowania ekonomicznych aspektów igrzysk olimpijskich. Jej praca w 2013 roku dostała nagrodę Komitetu Olimpijskiego. Mnie jako promotorowi także było miło otrzymać list gratulacyjny od prezesa PKOl.

Zauważyłem, że moi seminarzyści sami zgłaszają swoje prace do konkursów ogłaszanych publicznie. Ja czasami – jeśli jest wymagana – piszę im rekomendację. Mogę tylko żałować, że wcześniej nie motywowałem swoich seminarzystów, by startowali w konkursach, gdyż wiele prac jest naprawdę wartościowych. Szczególnie prace o tematyce interdyscyplinarnej, uwzględniającej zagadnienia z psychologii, socjologii i ekonomii.

Proszę o kilka słów o tegorocznej nagrodzonej pracy Rafała Małeski.

Rafał Małeska to kolejny student o ciekawym życiorysie. Studiował budownictwo na Politechnice Berlińskiej i jednocześnie międzynarodowe stosunki gospodarcze na naszym Uniwersytecie. Będąc na stażu w RPA, przygotował pracę *Systemy gospodarcze świata a poziom życia ludności*, badając na miejscu zjawisko, wykorzystując dane statystyczne. Pracę wzbogacił materiałem z wywia-

dów, m.in. z ambasadorem RP w RPA. Problem ubóstwa mógł ocenić z własnej perspektywy poznawczej, ekonomia bowiem postrzegana jest już nie tylko przez pryzmat dochodów i sposobów bogacenia się, ale jest w niej także czynnik ludzki. To znaczący trend w ekonomii, że poziom rozwoju mierzy się nie tylko wskaźnikiem PKB, ale także przez pryzmat wskaźnika szczęścia: wynikającego z zadowolenia z dostępu do usług medycznych, stanu zdrowia, jakości życia w starości, a także czystości środowiska życia itp. Cieszę się, że mogę współpracować ze studentami, którzy chcą mieć satysfakcję z przygotowania ważnej, ciekawej pracy dyplomowej, szukającymi niebanalnych tematów.

Pragnę podkreślić, że mam dobre relacje ze swoimi absolwentami. Jak wspominałem, to najczęściej osoby ciekawe innych miejsc i ludzi, otwarte, podróżujące.

Projekty 6 konkursu NCN

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Narodowe Centrum Nauki (NCN) to agencja wykonawcza wspierająca badania podstawowe, czyli prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie praktyczne zastosowanie ani użytkowanie. Centrum regularnie ogłasza konkursy na projekty badawcze, stypendia doktorskie i staże podoktorskie.

W szóstej edycji konkursów OPUS i SONATA finansowanie otrzyma ponad tysiąc projektów z obszaru nauk humanistycznych, nauk o życiu i nauk ścisłych. W grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce zgłoszono 866 wniosków w konkursie Opus, finansowanie uzyskało 146 projektów, w konkursie Sonata złożono 356 wniosków, zatwierdzono do realizacji – 53. W panelu HS4 pracownicy naszego Uniwersytetu otrzymali dofinansowanie dla 2 wniosków – w konkursie OPUS i dla 4 wniosków w konkursie SONATA. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu złożył 53 wnioski.

Krótkie charakterystyki projektów

Projekt zgłoszony przez prof. dr hab. Ewę Stańczyk-Hugiet z Katedry Strategii i Metod Zarządzania pt. *Intraorganizacyjne mechanizmy selekcji pierwotnej w sektorze hightech* będzie realizowany w pięcioosobowym zespole.

Badania w projekcie służą wyjaśnieniu, w jaki sposób zdefiniowana intraorganizacyjnymi czynnikami selekcja pierwotna, której obiektem są rutyny, przekłada się na profil dopasowania organizacji. Innymi słowy badania mają na celu ustalenie, w jaki sposób uwarunkowania behawioralne i kulturowe są współzależne z mechanizmem selekcji pierwotnej i w konsekwencji z adaptacją organizacji. Projekt jest

Z tych podróży piszą do mnie e-maile (często już po zakończeniu studiów), a kiedy wracają, odwiedzają mnie. A jaki mam sposób na to, aby studenci wybierali ciekawe tematy i pisali dobre prace?

Po pierwsze, nie przeszkadzać, nie zniechęcać, nie narzucać tematu. Młodzi ludzie są inteligentni, mają wiele zainteresowań. Jestem zwolennikiem samodzielności, uważam, że dla jakości pracy zdecydowanie korzystniejszym rozwiązaniem jest szukanie tematu przez samego studenta. Kiedy jest zainteresowany problemem i widzi sens badań, moja rola sprowadza się do delikatnego doradzenia i podpowiadania, pomocy warsztatowej. Jeśli student ma pomysł, ideę, której zrealizowanie jest możliwe, to trzeba go wspierać i nie hamować zbytnio jego autorskiego temperamentu. Efekty będą na pewno.

sklasyfikowany na pozycji 22 listy rankingowej projektów przyjętych do finansowania w panelu HS4.

Projekt badawczy pod kierownictwem dr Marty Bordy pt. *Medyczne konta oszczędnościowe jako metoda finansowania ochrony zdrowia* został sklasyfikowany na pozycji 33 listy rankingowej projektów przyjętych do

finansowania w panelu HS4. Celem podjętych badań będzie analiza funkcjonowania medycznych kont oszczędnościowych (ang. *medical savings accounts*), które reprezentują innowacyjny i stosunkowo rzadko stosowany mechanizm finansowania ochrony zdrowia, polegający na gromadzeniu indywidualnych oszczędności na pokrycie kosztów świadczeń zdrowotnych w momencie ich konsumpcji. Problematyka medycznych kont oszczędnościowych będzie rozpatrywana w dwóch wymiarach, a mianowicie: z punktu widzenia funkcjonowania całościowego systemu finansowania ochrony zdrowia, a także w aspekcie decyzji finansowych gospodarstw domowych. W pierwszym z wymienionych podejść, realizowane prace badawcze będą obejmowały w szczególności: analizę istoty, genezy, znaczenia i umiejscowienia medycznych kont oszczędnościowych w systemie finansowania ochrony zdrowia, porównanie do innych metod finansowania opieki zdrowotnej, jak również analizę społeczno-ekonomicznych uwarun-

kowań funkcjonowania tych kont i możliwych efektów ich wpływu na system finansowania ochrony zdrowia w Polsce. Badania prowadzone w ramach drugiego podejścia będą skoncentrowane na analizie medycznych kont oszczędnościowych jako sposobie finansowania wydatków zdrowotnych gospodarstw domowych w okresie starości, przy uwzględnieniu najważniejszych uwarunkowań oraz kryteriów decyzji finansowych podejmowanych przez te podmioty. Dr Marta Borda, zatrudniona w Katedrze Ubezpieczeń, jest wyłącznym wykonawcą tego projektu.

Dr inż. Magdalena Kapelko (pracownik Katedry Logistyki) jest kierownikiem grantu badawczego pt. *Badania dynamicznej nieefektywności i zmiany dynamicznej produktywności. Analiza w europejskich przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego przed i w trakcie kryzysu gospodarczego*. Projekt ten jest realizowany przy współpracy międzynarodowej z Wageningen University w Holandii. Głównym celem projektu są badania w zakresie rozwoju i zastosowań modeli dynamicznej nieefektywności i zmiany dynamicznej produktywności przedsiębiorstw. Empiryczne badania projektu dotyczą próbek europejskich przedsiębiorstw w przemyśle spożywczym w latach 2003-2012, tj. przed i w czasie obecnego kryzysu gospodarczego. Modelowanie dynamicznej nieefektywności i zmiany produktywności przedsiębiorstw uwzględni dynamiczne powiązanie decyzji produkcyjnych w czasie i jest nową dziedziną badań naukowych. Projekt jest sklasyfikowany na pozycji 3 listy rankingowej projektów przyjętych do finansowania w panelu HS4.

Dr Katarzyna Prędkiewicz (pracownik Katedry Zarządzania Finansami Przedsiębiorstwa) jest kierownikiem projektu badawczego *Determinanty struktury kapitału w małych i średnich przedsiębiorstwach o strategii pro-innowacyjnej i głównym jego wykonawcą*. Badania skupiają się na poszukiwaniu determinant struktury kapitału małych i średnich przedsiębiorstw nastawionych na wdrożenie innowacji, gdyż te przedsiębiorstwa są szczególnie istotne dla wzrostu gospodarczego, a z drugiej strony ich struktura kapitału jest determinowana przez inne czynniki niż w przedsiębiorstwach prowadzących działalność tradycyjną. Wnioski z badań mogą zostać wykorzystane między innymi w tworzeniu polityki wsparcia dla przedsiębiorstw innowacyjnych w zakresie ułatwienia dostępu do źródeł finansowania, tworzeniu modeli scoringowych do oceny ryzyka kredytowego przedsiębiorstw innowacyjnych, które to mogą być wykorzystane przez fundusze VC, aniołów biznesu, instytucje udzielające wsparcia z budżetu państwa i budżetu UE. Projekt jest sklasyfikowany na pozycji 14 listy rankingowej projektów przyjętych do finansowania w panelu HS4.

Kierownikiem projektu *Efektywność obowiązkowych funduszy emerytalnych – wnioski dla Polski* jest **dr Radosław Kurach** (z Katedry Ekonomii Matematycznej). Wykonawcami **dr Paweł Kuśmierczyk** (Katedra Ekonomii Matematycznej, Wydział NE) i **dr Daniel Papla** (Katedra Inwestycji Finansowych i Zarządzania Ryzykiem). Celem projektu jest ocena wybranych regulacji w zakresie alokacji aktywów oraz regulacji rynku obowiązkowych funduszy emerytalnych, (w przypadku Polski – Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE)). Tematy badawcze jakie zostaną podjęte w ramach projektu to:

- Uzależnienie alokacji aktywów od wieku członka funduszu, profilu dochodów w trakcie kariery zawodowej oraz stanu konta w filarze repartycyjnym (tzw. I filarze);
- Zaangażowanie funduszy w aktywa zagraniczne oraz tzw. Inwestycje alternatywne;
- Styl zarządzania portfelem oszczędności emerytalnych (zarządzanie aktywne lub pasywne);
- Organizacja rynku w zakresie ustalania prowizji – wprowadzenie mechanizmów aukcyjnych.

Realizacja powyższych tematów powinna umożliwić sformułowanie wniosków odnośnie poprawy relacji oczekiwanego dochodu i ryzyka portfela oszczędności emerytalnych oraz obniżenia opłat pobieranych przez fundusze emerytalne. Projekt jest sklasyfikowany na pozycji 15 listy rankingowej projektów przyjętych do finansowania w panelu HS4.

Kierownik projektu **dr inż. Marcin Hernes** oraz wykonawcy – pracownicy Katedry Informatyki Ekonomicznej realizować będą projekt badawczy pt. *Zastosowanie teorii konsensusu w rozwiązywaniu konfliktów wiedzy nieustrukturalizowanej agentów kognitywnych funkcjonujących w systemach informatycznych wspomagających zarządzanie*.

Celem projektu jest opracowanie formalnej metody rozwiązywania konfliktów wiedzy nieustrukturalizowanej w informatycznych systemach zarządzania posiadających charakter rozproszony, z wykorzystaniem teorii konsensusu.

Obecnie częstym zjawiskiem jest występowanie konfliktów w obszarze wiedzy nieustrukturalizowanej w systemach informatycznych wspomagających zarządzanie. Przykładem może być opinia użytkowników na temat danego produktu oferowanego w sklepach internetowych oraz na temat jego cech. Niektórzy użytkownicy mogą wypowiadać się pozytywnie, inni negatywnie, a jeszcze inni mogą nie mieć zdania na temat danego produktu lub jego cech. Poza tym w innym sklepie internetowym opinie na temat tego samego produktu mogą być zupełnie odwrotne. Kolejnym przykładem mogą być dokumenty, tworzone przez pracowników, opisują-

ce czynności lub zjawiska zachodzące w organizacji. Te same czynności lub zjawiska mogą być przez każdego z pracowników opisane w różny sposób. Prawidłowe rozwiązywanie tego typu konfliktów jest niezwykle trudne, a zarazem istotne, ponieważ może prowadzić do poprawy funkcjonowania systemu wspomagającego zarządzanie, a w konsekwencji spowodować, że organizacja wykorzystująca system może być bardziej elastyczna i konkurencyjna.

Podstawową wartością dodaną projektu jest opracowanie nowej metody rozwiązywania konfliktów wiedzy nieustrukturalizowanej. Wynikiem realizacji projektu będzie również opracowanie prototypu kognitywnego zintegrowanego systemu informatycznego zarządzania. Projekt jest sklasyfikowany na pozycji 30 listy rankingowej projektów przyjętych do finansowania w panelu HS4.

Finaliści 6 edycji konkursu NCN

OPUS 6

prof. dr hab. Ewa Stańczyk-Hugiet

(Wydział ZIF)

dr Marta Borda (Wydział ZIF)

SONATA 6

dr Marcin Hernes (Wydział IE)

dr Magdalena Kapelko (Wydział ZIF)

dr Radosław Kurach (Wydział NE)

dr Katarzyna Prędkiewicz (Wydział IE)

Nadzorujemy Radio Wrocław

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w Warszawie po przeprowadzeniu trzyetapowej procedury rozstrzygnęła 29 kwietnia 2014 r. konkurs na członków rad nadzorczych mediów publicznych. Pan Kanclerz został ponownie powołany do Rady Nadzorczej Radia Wrocław SA, wraz z dr Katarzyną Kuźniar-Żyłką. Prosimy o kilka szczegółów na temat Pana zaangażowania w medialną rzeczywistość.

Rozmowa z kanclerzem Edwardem Bratkiem

Zmienia się świat mediów, jaka będzie rola radia w najbliższej przyszłości?

W niezwykle szybko zmieniającej się rzeczywistości medialnej rola radia pozostaje, paradoksalnie, bardzo stabilna. Ze wszystkich „starych” mediów, czyli: prasy, radia i telewizji – to radio właśnie podlega negatywnym zmianom w najmniejszym stopniu. Jest to związane między innymi z profilem użytkownika tego medium. Użytkownik radia pozostał mu wierny. Słuchamy różnych nadawców radiowych: publicznych, komercyjnych, regionalnych, ogólnokrajowych, akademickich – ale jest to

jednak „głos” radia. Dzieje się tak również dlatego, że odbiorca tego medium odbiera go jako towarzyszące, powiedzielibyśmy – najmniej agresywne czy uciążliwe ze wszystkich. Radia można słuchać przecież, gotując w kuchni, jadąc samochodem czy jeżdżąc na deskorolce. W niektórych sytuacjach jest to medium nie do zastąpienia. Proszę sobie wyobrazić jazdę samochodem i jednocześnie oglądanie telewizji lub czytanie gazety. Radio przyszłości to radio czterech platform: radio cyfrowe, które zastąpi radio analogowe, radio internetowe, radio wykorzystujące systemy telewizyjne oraz radio wykorzystujące aplikacje mobilne.

Ile jest stacji radiowych w Polsce, jaka jest słuchalność Radia Wrocław?

W skład polskiego rynku radiowego wchodzi: radio publiczne, działające jako odrębna spółka Skarbu Państwa z czterema antenami ogólnopolskimi, zwanymi potocznie: Jedyką, Dwójką, Trójką i Czwórką, oraz 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, działających także jako odrębne, samodzielne podmioty gospodarcze (spółki Skarbu Państwa). Widać więc (o czym nie wszyscy wiedzą), że rozgłoszenie regionalne PR (a więc i Radio Wrocław) nie są oddziałami terenowymi Polskiego Radia z siedzibą w Warszawie. Rynek radiowy mieści też cztery duże grupy komercyjne, czyli RMF, Eurozet, Time i Agorę – grupy te są aktywne na rynku ogólnopolskim i rynkach lokalnych. Działa także kilkudziesięciu nadaw-

ców niezależnych, głównie lokalnych i regionalnych, w tym na przykład 10 stacji akademickich. Udział w czasie słuchania programów radiowych na Dolnym Śląsku, zgodnie ze sprawozdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji za 2013 rok, wynosi odpowiednio 5,9% dla Radia Wrocław oraz 1,0% dla Radia Ram.

Jaka była i jaka będzie rola Pana i dr Katarzyny Kuźniar-Żyłki w nowej kadencji Rady Nadzorczej w Radiu Wrocław? Czy macie Państwo wpływ na profil audycji, kto cenzuruje jakie audycje będą nadawane, kto decyduje o wyborze kadry dziennikarzy, jaki aspekty polityczne będą prezentowane w radiu?

Każda rada nadzorcza porusza się w określonym środowisku prawnym. Rada Nadzorcza Radia Wrocław, jednoosobowej spółki Skarbu Państwa, ma swoje ściśle wytyczone zadania. Zgodnie ze statutem sprawujemy stały nadzór nad całością działalności tej spółki. W tym enigmatycznym nieco opisie kryje się jednak wiele konkretnych, ważnych działań, na przykład: wybór zarządu spółki, wybór biegłego rewidenta, opiniowanie strategicznych planów wieloletnich rozgłośni. Jaka będzie nasza rola w nowej kadencji, przekonamy się już niebawem, w kończącej się – mam zaszczyt pełnić funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej, dr Katarzyna Kuźniar-Żyłka zaś jest wiceprzewodniczącą. W dotychczasowej kadencji zajmowaliśmy się wieloma aspektami działalności naszego radia, także tymi, o które Pani pyta – z jedną istotną uwagą – czasy cenzury pożegnaliśmy w 1990 roku.

A czy na radiu publicznym się zarabia?

Radio publiczne utrzymywane jest, przede wszystkim, z przychodów abonamentowych. W ostatnich latach wpływy te jednak maleją, dlatego też wszyscy nadawcy, w tym publiczne radio, dbają o dodatkowe przychody rynkowe. Muszę w tym miejscu przyznać, że Radio Wrocław radzi sobie z tym obszarem działalności biznesowej znakomicie. Jest często stawiane za wzór w całej Polsce. Na radiu można więc i trzeba zarabiać.

Czy (i jak) Radio Wrocław włączy się w propagowanie Europejskiej Stolicy Kultury?

Radio Wrocław od początku włączyło się w propagowanie idei Europejskiej Stolicy Kultury. Temat ten jest stale obecny na obu antenach (Radia Wrocław i Radia Ram). Wynika to z samej misji radia publicznego. Inicjatywa dotyczy Wrocławia, nie mogło więc stać się inaczej. Rok 2016 zbliża się milowymi krokami, dlatego jestem przekonany, że ta niezwykle cenna inicjatywa będzie gościła na antenie coraz częściej. Nie chciałbym zdradzać wszystkich szczegółów przedwcześnie, powiem tylko, że nasze radio zaskoczy w tej materii swoich oddanych słuchaczy kilkoma niespodziankami.

Czy planuje się nowe audycje edukacyjne, popularyzatorskie? Kto z naszego Uniwersytetu mógłby je współtworzyć?

Trzeba przyznać, że edukacja jest godnie reprezentowana w Radiu Wrocław. Ta sytuacja nie może dziwić. Wrocław to przecież żywe, akademickie miasto. Także nasz Uniwersytet Ekonomiczny rozwija taką współpracę. Jesteśmy, podobnie jak inne uczelnie, stałymi gośćmi radia. Proszę jednak pamiętać, że problemy edukacji, nowe wyzwania, jej sprawy bieżące i przyszłość to tylko część otaczającego nas świata. Zadaniem radia publicznego jest pamiętać o wszystkich. Jeśli pyta Pani o zdolności partycypacyjne ze strony naszej Uczelni i kadry naukowej – to są one przeogromne, zapewniam. Nasi uczelniani eksperci, szerzej – eksperci ekonomiczni w ogóle, są zapraszani do różnych audycji Radia Wrocław coraz częściej. To tendencja rozwojowa. Trzeba też przyznać, że dziennikarze prowadzący audycje radzą sobie z tematyką ekonomiczną coraz lepiej.

Jak godzi Pan dwie ważne funkcje: kanclerza Uczelni i przewodniczącego Rady Nadzorczej?

Jak widać potrafię chyba łączyć te dwie funkcje, które traktuję jako naturalne uzupełnienie w karierze zawodowej. Być może jednak nie ja powinienem o tym mówić?

Wydział ZliF z akredytacją ACCA

ACCA (*The Association of Chartered Certified Accountants*) – największa i najbardziej prestiżowa międzynarodowa organizacja zawodowa dla specjalistów z zakresu finansów, rachunkowości i zarządzania uznana, że Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu spełnia wszystkie światowe normy i przyznała uczelni dwie akredytacje studiów na kierunku finanse i rachunkowość realizowanego na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów. Status Akredytowanego Programu ACCA (ACCA Accredited Programme) został przyznany w wyniku szczegółowej analizy sylabusu studiów oraz metod egzaminowania. Potwierdza on bardzo wysoki, zgodny ze światowymi standardami poziom nauczania i gwarantuje odpowiedni nacisk na ćwiczenie praktycznych kompetencji poprzez analizę „case study” na zajęciach.

Akredytacja ACCA obejmuje 8 przedmiotów wykładanych w ramach specjalności *rachunkowość i auditing* (studia I stopnia) oraz *rachunkowość międzynarodowa* (studia II stopnia). Na specjalności *rachunkowość i auditing* akredytowane są następujące moduły: F1 – Accountant in Business, F2 – Management Accounting, F3 – Financial Accounting, F4 – Corporate and Business Law, F6 – Taxation; Na specjalności *rachunkowość międzynarodowa* akredytowane są następujące moduły: F1 – Accountant in Business, F2 – Management Accounting, F3 – Financial Accounting, F4 – Corporate and Business Law, F5 – Performance Management, F7 – Financial Reporting, F8 – Audit and Assurance. Warunkiem uznania przez ACCA akredytacji przedmiotów były treści wykładowe, forma prowadzonych wykładów i ćwiczeń, poziom rozwiązywanych problemów, a także sposób egzaminowania – spełniamy te światowe normy edukacji księgowych, albowiem programy na w/w specjalnościach są także zgodne z międzynarodowymi standardami edukacji zawodu księgowego, opracowanymi i kwalifikowanymi przez właściwe komisje IFAC (The International Federation of Accountants (Międzynarodową Federację Księgowych zrzeszającą ponad 150 organizacji księgowych na świecie, w tym Stowarzyszenie Księgowych w Polsce). O korzyściach dla uczelni i dla studentów wynikających z otrzymania akredytacji ACCA porozmawiamy z prof. Zbigniewem Lutym; wywiad zamieścimy w kolejnym numerze pisma.

Rating Programów MBA w Polsce

Z satysfakcją informujemy, iż w tegorocznym Ratingu Programów MBA w Polsce, przeprowadzonym przez Stowarzyszenie Edukacji Menedżerskiej FORUM Program Magisterskich Studiów Menedżerskich MBA został zakwalifikowany do Klasy Profesjonalnej PLUS. Rating jest przeprowadzany co dwa lata. Tegoroczne osiągnięcie jest powtórzeniem wyniku z roku 2012.

Nagrodzono pracę doktorską dr. Pawła Prędkiewicza

Dr Paweł Prędkiewicz, pracownik Katedry Finansów, zajął I miejsce w XIII edycji Konkursu na najlepszą pracę doktorską, magisterską, licencjacką i podyplomową z dziedziny ubezpieczeń gospodarczych i społecznych, zorga-

nizowanym przez Rzecznika Ubezpieczonych, Fundację Edukacji Ubezpieczeniowej i Gazetę Ubezpieczeniową. Tytuł nagrodzonej pracy doktorskiej *Prywatne ubezpieczenia jako źródło finansowania opieki zdrowotnej*. Promotorem pracy jest dr hab. Jacek Uchman, prof. UE.

Doktorantka Malwina Wrotniak-Chałada nagrodzona za cykl „Tam mieszkam”

Doktorantka Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Malwina Wrotniak-Chałada, redaktor prowadząca Bankier.pl, ekspert Bankier.pl w tematyce finansów osobistych, w tym szczególnie ubezpieczeń, została laureatką Nagrody im. Macieja Płażyńskiego dla dziennikarzysty i mediów służących Polonii, wygrywając w kategorii Najlepszy dziennikarz krajowy publikujący na tematy polonijne. Malwina Wrotniak-Chałada od ponad 3 lat prowadzi autorski cykl reportaży prezentowanych w portalu Bankier.pl pt. „Tam mieszkam”, w którym przybliża czytelnikom Bankier.pl warunki mieszkania za granicą, poszukując odpowiedzi na pytanie, gdzie warto się osiedlić, by dobrze zarabiać i wieść spokojne życie. Jury Konkursu doceniło pracę dziennikarki ukazującą blaski i cienie życia Polaków na emigracji. Cykl liczy niemal 120 odcinków i opowiada o Polakach mieszkających w blisko 80 krajach. Malwina Wrotniak-Chałada – jest również laureatką tytułu „Debiut Roku” w konkursie dla dziennikarzy organizowanym przez Polską Izbę Ubezpieczeń. (Informacja z serwisu Bankier.pl)

Zwycięzcy IV edycji konkursu Magister PAFERE!

Absolwent Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Rafał Małeska, autor pracy *Systemy gospodarcze świata a poziom życia ludności*, napisanej pod opieką promotorską dr. hab. Mariana Jasiukiewicza, prof. UE decyzją jury konkursu Magister PAFERE został zwycięzcą tegorocznej edycji na najlepszą pracę magisterską z dziedziny ekonomii.

Miejsce trzecie za pracę: *Pieniądz i jego bankowa kreacja w świetle austriackiej szkoły ekonomii*, zajął Andrzej Zwierzyński (z Wydziału Nauk Ekonomicznych), którego promotorem była dr hab. Mirosława Pluta-Olearnik, prof. UE.

Wśród najlepszych! według indeksu Hirscha

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu został sklasyfikowany na 2. miejscu wśród najlepszych polskich uczelni ekonomicznych według indeksu Hirscha. Współczynnik ten określa wagę i znaczenie wszystkich prac naukowych autorów, reprezentujących daną jednostkę. W zestawieniu uwzględnionych zostało łącznie 86 szkół wyższych, gdzie oprócz podmiotów o profilu ekonomicznym pojawiły się m. in. uczelnie techniczne, medyczne oraz rolniczo-przyrodnicze. W ogólnym zestawieniu Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu uplasował się na 54. pozycji.

Lista dostępna jest na: <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/nauka/rankinguczelni>.

NASZE SUKCESY

Prof. Bożena Borkowska w Radzie Doradczej UOKiK

Prof. dr hab. Bożena Borkowska, kierownik Katedry Mikroekonomii i Ekonomii Instytucjonalnej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu została zaproszona do prac w Radzie Doradczej przy prezesie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Rada ma pełnić funkcję doradczą w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, opiniować podstawowe akty prawne z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, projekty rządowych dokumentów strategicznych oraz wytycznych dotyczących stosowania przepisów w ww. zakresie; inicjować i organizować współpracę prezesa UOKiK z ekspertami zewnętrznymi, w tym ze środowiskami naukowymi. Do Rady powołani zostali znawcy problemów ochrony konkurencji i konsumentów, przedstawiciele nauki i praktyki, prawnicy i ekonomiści.

Prof. Romuald Jończy członkiem Rady Programowej DWP

Prof. Romuald Jończy został powołany na członka siedmioosobowej Rady Programowej Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej (Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit. DWP), którego siedziby w Polsce ulokowane są w Gliwicach i Opolu jest związkiem stowarzyszeń który powstał w 1998 roku z inicjatywy polskich i niemieckich stowarzyszeń i organizacji. Jest bilateralną organizacją realizującą projekty edukacyjne i informacyjne z zakresu stosunków polsko-niemieckich, dialogu interkulturowego, budowania społeczeństwa obywatelskiego, propagowania praw mniejszości narodowych oraz rozwoju lokalnego i regionalnego w kontekście obecności Polski w Unii Europejskiej.

Studenci programu Bachelor Studies in Finance w finałach E&Y i CIMA

Drużyna w składzie: Milena Bogucka, Marcin Dziezdzic, Marcin Gorączko i Mateusz Pliszka zajęła 3 miejsce w finałowych rozgrywkach konkursu Ernst & Young Financial Challenger, które odbyły się 24 i 25 kwietnia 2014 r. w Warszawie (rozmowę z laureatem zamieściliśmy na stronie 31).

Zdjęcie Michał Łuczak

Zespół w składzie: Mateusz Pliszka, Milena Bogucka, Marcin Gorączko i Kamil Olejnik, 11 czerwca zwyciężył w krajowym finale konkursu Global Business Challenge organizowanym przez CIMA, światową organizację specjalistów z obszaru finansów przedsiębiorstw oraz rachunkowości zarządczej. Pokonane zostały drużyny m.in.: Szkoły Głównej Handlowej i Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Reprezentacja Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zwyciężyła już po raz trzeci z rzędu! Nasza studencka drużyna reprezentując Polskę uczestniczyć będzie w światowym finale konkursu w sierpniu, w Bombaju.

Sportowy sukces

Podczas indywidualnych Mistrzostw Polski seniorów i senierek w tenisie stołowym w Raszkowie k/Poznań nasze zawodniczki zdobyły trzy brązowe medale. Medale zdobyły: Natalia Bajor i Daria Łuczakowska w grze indywidualnej oraz Natalia Bajor i Sandra Wabik w grze podwójnej. Natalia Bajor najmłodsza nasza zawodniczka (juniorka) została powołana do Kadry Narodowej i będzie reprezentowała Polskę, a także nasz Uniwersytet, w drużynowych Mistrzostwach Świata.

Konsorcjum Uniwersytetów Wrocławskich

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu został stroną umowy z dnia 21 stycznia 2014 r. ustanawiającej konsorcjum naukowo-badawcze. Głównym celem wspólnego działania jest wykorzystanie potencjału naukowego, organizacyjnego i technicznego Członków Konsorcjum poprzez realizację projektów badawczych związanych z prawnym, ekonomicznym i zdrowotnym aspektem funkcjonowania społeczeństwa.

Do Rady Przedstawicieli Konsorcjum zostali wyznaczeni przez rektora prof. Andrzeja Gospodarowicza:

- dr hab. Waldemar Dotkuś, prof. UE
- dr hab. Jerzy Niemczyk, prof. UE
- dr Jan Gola

Członkami Konsorcjum są: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego „Uniwersytecka”.

Nasz Uniwersytet członkiem IROs Forum

27 czerwca 2014 r. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu został przyjęty do organizacji IROs Forum. International Relations Offices Forum jest siecią działów współpracy z zagranicą wiodących polskich akademickich uczelni państwowych. Celem IROs Forum jest zwiększenie efektywności i zakresu współpracy międzynarodowej polskich uczelni, a w szczególności prowadzenie wspólnych działań w kierunku rozwoju wielopłaszczyznowej akademickiej współpracy międzynarodowej, promocja i wdrażanie ich efektów wśród społeczności uczelni partnerskich. Forum zostało powołane 31 grudnia 2007 i aktualnie gromadzi kierowników działów współpracy międzynarodowej 19 największych akademickich uczelni publicznych w Polsce. Osobą reprezentującą nasz Uniwersytet w organizacji jest prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska, dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej.

2 miejsce w rankingu GMC Poland Academics

Global Management Challenge to największa na świecie i w Polsce biznesowa symulacja strategiczna, łącząca zalety e-learning'u z nauką przez praktykę. W XIV edycji konkursu GMC w Polsce, aż 317 drużyn studenckich zostało zakwalifikowanych do symulacji. Najliczniejszą grupę reprezentowali studenci warszawskiego SGH (37 drużyn). Na drugim miejscu pod względem liczby zarejestrowanych drużyn uplasował się Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (startowało 27 drużyn).

Rolą drużyn startujących w konkursie jest zarządzanie wirtualnym przedsiębiorstwem na symulowanym rynku. Uczestnicy wypełniają arkusze decyzyjne on-line decydując m.in. o skali i jakości produkcji, kanałach dystrybucji, cenach i promocji swoich produktów, wynagrodzeniu kadry, wydatkach na marketing, podejmowanych inwestycjach, rozbudowie firmy, emisji akcji, wypłatach dywidendy itp. Zastosowana w konkursie symulacja komputerowa jest interaktywna, w związku z tym zespoły konkurują ze sobą, rywalizując o osiągnięcie jak najlepszych wyników finansowych. (<http://www.gmcpoland.pl>).

Sukcesy chórów

W dniach 26-27 kwietnia, podczas Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego „Vratislavia Sacra” sukces odniósł chór Ars Cantandi pod dyrekcją Anny Grabowskiej-Borys zajmując I miejsce w kategorii chórów mieszanych dużych.

Chór „Apasjonata” otrzymał nagrody zespołowe i indywidualne w siódmej edycji Europejskiego Festiwalu Artystycznego Uniwersytetów Trzeciego Wieku (więcej szczegółów w tekście na stronach 66-67).

Oni są już liderami

Dwie drużyny z programu Bachelor Studies in Finance wzięły udział w finałowych rozgrywkach konkursu Ernst & Young Financial Challenger, które odbyły się 24 i 25 kwietnia 2014 r. w Warszawie. Jedną z grup w składzie: Milena Bogucka, Marcin Dziezdzic, Marcin Gorączko i Mateusz Pliszka zajęła 3 miejsce w konkursie. Droga do finału obejmowała dwa etapy, na których studenci rozwiązywali zadania biznesowe oraz prezentowali raport analityczny. Finałiści bronili swoich rozwiązań biorąc udział w symulowanych negocjacjach oraz odpowiadając na pytania ze strony ekspertów z EY oraz przedstawicieli funduszy *private equity*. Opiekę merytoryczną nad redakcją raportów sprawował dr hab. Tomasz Słoński.

Nie jest to jedyny sukces studentów Bachelor Studies in Finance. W nieco zmienionym składzie: Milena Bogucka, Marcin Gorączko, Kamil Olejnik, Mateusz Pliszka – 11 czerwca zespół zwyciężył w krajowym finale konkursu Global Business Challenge organizowanym przez CIMA, światową organizację specjalistów z obszaru finansów przedsiębiorstw oraz rachunkowości zarządczej. Pokonane zostały drużyny m.in.: Szkoły Głównej Handlowej i Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Reprezentacja Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zwyciężyła już po raz trzeci z rzędu! Nasza studencka drużyna reprezentując Polskę uczestniczyć będzie w światowym finale konkursu w sierpniu, w Bombaju. Gratulujemy sukcesów i życzymy powodzenia w następnym etapie.

Rozmowa z Mateuszem Pliszką, studentem BSF

Proszę o przedstawienie Waszej drużyny: który rok studiów, jaka specjalność. Jak się skrzyknęliście, ile grup startowało z naszej uczelni?

Wszyscy jesteśmy studentami III roku kierunku Bachelor Studies in Finance na specjalności zarządzania finan-

sami. Znamy się od dłuższego czasu i lubimy się więc znalezienie wspólnego języka i nawiązanie współpracy w tej sferze aktywności było oczywiste. Trzech z nas startuje w konkursie już drugi raz. W zeszłym roku udało nam się dojść do finału i mimo braku miejsca na podium zostaliśmy wyróżnieni jako najmłodszy finałista konkursu. W tym roku w powiększonym składzie – Milena Bogucka dołączyła do naszego zespołu w tym roku, co pozwoliło nam na poczynienie ogromnego postępu. Udało nam się stanąć na podium i mimo zwycięskich ambicji, biorąc pod uwagę wysoki poziom konkurencji, możemy być bardzo zadowoleni z osiągniętego rezultatu.

Niestety nie posiadam szczegółowych danych ile reprezentacji naszej uczelni startowało. Mogę jedynie powiedzieć, że druga drużyna naszego kierunku (cała żeńska) także dostała się do finału.

Skąd dowiedzieliście się o konkursie, kto Wam pomógł w przygotowaniach?

O konkursie dowiedzieliśmy się z wszechobecnych ogłoszeń. Jest to jeden z najpopularniejszych konkursów studenckich, o czym świadczy fakt udziału aż 635 drużyn z całej Polski. W przygotowaniach pomagało nam wiele osób. Największą pomocą był dla nas dr hab. Tomasz

Przy stole siedzą (od lewej): Milena Bogucka, Marcin Gorączko, Mateusz Pliszka, Marcin Dziezdzic

Słoński, ale współpracowaliśmy także z dr. Grzegorzem Jajugą oraz Panem Markiem Czuba, którzy nie szczędzili uwagi i poświęcili nam wiele czasu.

Czy na wynik testu składały się wspólne decyzje, czy każdy z Was miał jakiś szczególny obszar, za który odpowiadał?

Świetnie współpracowało nam się jako drużyna, decyzje przeważnie podejmowaliśmy wspólnie. Oczywiście były momenty, kiedy podział pracy był nieunikniony, przede wszystkim w finale konkursu, gdzie presja czasu była ogromna, jednak przeważnie nasze efekty pracy były odzwierciedleniem całej grupy. W konkursie oceniany był także *teamwork*, myślę, że był to jeden z naszych mocnych atutów.

Który etap był najtrudniejszy, która z proponowanych formuł konkursu była dla Was najciekawsza?

Konkurs składał się z 3 głównych etapów: testu, dwóch rund i finału.

1. Test dotyczył wiedzy na temat transakcji M&A – sprawdzana była wiedza z zakresu poszczególnych struktur transakcji, procesów związanych z przejęciem, wyceny, modelowania biznesowego oraz branży nieruchomości.

2a. W tym etapie naszym zadaniem było przygotowanie dokumentu inwestycyjnego dla funduszu *private equity* przedstawiającego spółkę jako obiekt przejęcia, opisującego szczegóły inwestycji oraz proponowane strategie rozwoju spółki po przejęciu.

2b. Symulowane spotkanie z przedstawicielami funduszu *private equity* w celu omówienia wcześniej wysłanego dokumentu oraz dokładnego przedstawienia korzyści wynikających z transakcji, wyceny obiektu przejęcia oraz odpowiedzi na wszelkie pytania ze strony funduszu. W tym etapie musieliśmy się zmierzyć z dużą presją czasu, trudnymi pytaniami, a także z częstym wystawianiem naszej opinii na próbę. Należało się wykazać wysokim poziomem profesjonalizmu, pewności siebie, jak i odpornością na stres i umiejętnościami miękkimi.

3. Finał – to był zdecydowanie najtrudniejszy etap. Byliśmy stawiani w niezwykle stresujących oraz wymagających sytuacjach, a presja czasu była olbrzymia. Ten etap był dla nas ogromnym wyzwaniem, ale chyba najbardziej nam się podobał. 11 drużyn z całej Polski rywalizowało w ciągu 2 dni w Warszawie. Wcieliliśmy się w rolę doradcy funduszu chcącego kupić spółkę z sektora FMCG. Naszym zadaniem była analiza oraz wycena spółki, a także ustalenie struktury transakcji. Przeprowadzaliśmy także spotkania z zarządem spółki oraz negocjowaliśmy cenę przejęcia z dotychczasowymi akcjonariuszami w imieniu naszego klienta. W negocjacjach oraz spotkaniach brali udział przedstawiciele polskich funduszy *private equity* oraz pracownicy działu doradztwa transakcyjnego EY. Etap 2b polegający na spotkaniu/prezentacji był równie ciekawy i wymagający, ale był jedynie namiastką tego, co spotyka się w finale. Formę prezentacji treści zadania w drugim etapie zastąpiono wideokonferencją, w roku poprzednim uczelnie odwiedzali pracownicy EY. Naszym zdaniem poprzednia forma była zdecydowanie lepsza i spodziewamy się, że w przyszłym roku wróci prezentacja „na żywo”.

Czy w Warszawie były wspólne międzyuczelniane (drużynowe) spotkania, dyskusje?

Oczywiście, po zakończeniu pierwszego dnia zmagania finałowych uczestniczyliśmy w organizowanej imprezie

w stylu meksykańskim, gdzie mieliśmy możliwość integracji, dyskusji, nawiązywania kontaktów także ze studentami innych uczelni. Wiele znajomości na pewno przetrwa dłużej niż okres finału. Mieliśmy także możliwość swobodnej rozmowy z pracownikami EY, nie tylko na zawodowe tematy.

Co zyskaliście biorąc udział w konkursie, jakie pragnienia do realizacji przed Wami?

Zyskaliśmy ogromne doświadczenie pod względem praktycznym. Konkurs pokazał kompletną symulację pracy konsultanta. Wiemy już jak wygląda rola osoby w takim zawodzie i jakie warunki należy spełnić, by być w tej pracy profesjonalistą. Konkurs stawia także na umiejętności miękkie, co pozwoliło nam na rozwój umiejętności prezentacji, rozmowy oraz negocjacji. Nauczyliśmy się także jak radzić sobie w trudnych, stresujących, pozornie niemożliwych do rozwiązania sytuacjach.

A plany różnią się w zależności od członków. Troje z nas przygotowuje się do kolejnego krajowego finału konkursu – CIMA Global Business Challenge, który odbędzie się 11 czerwca. Część z nas planuje studia za granicą, pozostali wolą zostać we Wrocławiu. Jednym z naszych wspólnych celów na kolejne lata jest zdobywanie doświadczenia poprzez udział w innych konkursach.

W X jubileuszowej edycji konkursu EY Financial Challenger uczestniczyło aż 635 zespołów z całej Polski. Do drugiego zakwalifikowało się 66 drużyn, a w ścisłym finale walczyło 11 grup. – Poziom uczestników co roku jest wyższy. Również nasze zadania są coraz trudniejsze. Cieszymy się z tego, gdyż oznacza to jedynie, iż konkurs EY Financial Challenger ma już swoją niezwykle wysoką renomę i dodatkowo skupia wokół siebie najlepszych studentów w kraju zainteresowanych tematyką corporate finance. – skomentowała Anna Woźniak, menedżer ds. Rekrutacji w EY. Dziesiątą edycję EY Financial Challenger wygrał zespół Warsaw Sloics reprezentujący Szkołę Główną Handlową.

O firmie EY

Ernst & Young jest światowym liderem rynku usług profesjonalnych obejmujących usługi audytorskie, doradztwo podatkowe, doradztwo biznesowe i doradztwo transakcyjne. Firmę założono w 1849 roku.

Więcej informacji: www.ey.com/pl

W międzynarodowym towarzystwie

Na czerwcowym posiedzeniu Rady Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego dziekan dr hab. inż. Zbigniew Garncarek, prof. UE, wręczył studentce Lindzie Smug list gratulacyjny rektora prof. Andrzeja Gospodarowicza z podziękowaniem za „rozślawianie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”

Rozmowa z Lindą Smug

Jest Pani zaangażowana w prace badawcze realizowane w Kole Młodych Inżynierów (www.knmi.ue.wroc.pl). Uczestniczyła Pani także w wakacyjnym stażu na fińskim Uniwersytecie w Turku w ramach programu Erasmus.

Efektom stażu jest publikacja naukowa zamieszczona w 2014 r. w punktowanym czasopiśmie „Beneficial Microbes”¹. Jej temat dotyczy drobnoustrojów korzystnych dla zdrowia w naszym pożywieniu. Jak dołączyła Pani do międzynarodowego grona osób publikujących w prestiżowym czasopiśmie?

Studiowałam biotechnologię na Uniwersytecie Wrocławskim. Szukałam dodatkowych możliwości rozwoju zainteresowań kierunkowych i dowiedziałam się, że Uniwersytet Ekonomiczny stwarza wiele okazji na aktywne życie studenckie. Zainteresowałam mnie program studiów na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, ale przede wszystkim

zróżnicowane tematycznie liczne koła naukowe i organizacje studenckie, w których naprawdę wiele się dzie-

je – realizowane są ciekawe projekty, pomysły studentów są wspierane przez kadre naukowo-dydaktyczne. Szybko znalazłam bratnie dusze wśród członków Koła Młodych Inżynierów, dzieląc z nimi zainteresowania dotyczące procesów technologicznych i inżynierskich, w których podstawową rolę odgrywają naturalne lub zmodyfikowane drobnoustroje. Działam także w Klubie Podróżników BIT. Zajęcia programowe realizowane na studiach zapełniają tylko część dnia, dysponujemy więc takim potencjałem czasowym, że bezmyślnością byłoby nie działać w jakimś kole czy organizacji, nie korzystać z dodatkowych wydarzeń mających miejsce na uczelni, z możliwości wyjazdów na staże, z oferty praktyk w wielu globalnych firmach. Ja skorzystałam z propozycji, jakie oferuje program mobilności studenckiej Erasmus (zachęcam do zapoznania się z nową edycją Erasmus +) i wybrałam wakacyjny staż. Wyjechałam do Finlandii na Uniwersytet w Turku. Trafiłam do zespołu prof. Seppo Salminena i tam powstał artykuł na temat bakterii probiotycznych i wytycznych dietetycznych w Unii Europejskiej – tzn. zastanawialiśmy się, jaka jest w krajach unijnych polityka dotycząca propagowania odżywiania się jogurtem zawierającym określony skład bakterii.

*Dobroczynny wpływ na zdrowie człowieka bakterii fermentujących mleko znany był już w starożytności. Zjawiskiem probiozy i interakcji między bakteriami zainteresowali się Pasteur i Jaubert, którzy w roku 1877 opisali występowanie antagonizmu między wybranymi szczepami bakteryjnymi. W 1907 Ilja Miecznikow, rosyjski mikrobiolog, laureat nagrody Nobla z medycyny w 1908 roku, wskazał, że spożywanie jogurtów i kefirów korzystnie wpływa na zdrowie dzięki zawartym w nich bakteriom fermentacji mlekowej oraz że wysoka koncentracja *Lactobacillus sp.* w jelicie ma istotny wpływ na zdrowie i długowieczność człowieka, a także może być stosowana jako metoda bakteryjnej terapii zastępczej. Możliwości te nie zostały wykorzystane, gdyż nastała era chemioterapeutyków i antybiotyków².*

I jakie są Pani wnioski zawarte w publikacji? Czy Pani już wie, jak zachować zdrowie i dobre samopoczucie, stosując określoną dietę? Proszę doradzić naszym czytelnikom, co warto wprowadzić do naszego jadłospisu.

Stwierdziliśmy, że jogurty są w Unii polecane do spożycia, ale nadal jeszcze nie uznaje się je za probiotyki. Badania naukowe trwają.

Natomiast dbając o zdrowie, sama w domowych warunkach robię kefir, korzystając z kupowanego w sklepie mleka o krótkim terminie do spożycia (nie może to być mleko UHT – *ultra-high temperature processing*) i stosując grzybki kefirowe.

A co polecam? Przede wszystkim należy zachować zróżnicowaną dietę. Nie powinno się spożywać cukrów prostych i słodzików (a tych jest dużo

w napojach gazowanych), należy jeść produkty jak najmniej przetworzone, bez konserwantów – warto więc czytać etykiety.

Wiele dyskutuje się na temat żywności genetycznie modyfikowanej. Czy jest sens, aby manipulować w DNA drobnoustrojów, skoro natura sama stworzyła przydatne bakterie?

Ja jestem zainteresowana biotechnologicznym wykorzystaniem drobnoustrojów w ochronie środowiska, usuwaniu różnych zanieczyszczeń, np. wywaru buraczanego, odpadu powstającego przy produkcji etanolu z melasy (melasa produkt uboczny z produkcji cukru z buraków cukrowych). Natomiast mój sceptycyzm dotyczy stosowania modyfikowanych bakterii w produkcji żywności. Jednak jeszcze nie mam wykrystalizowanego poglądu.

Jakie kwalifikacje zdobyła Pani, działając w kole naukowym?

W Kole Naukowym Młodych Inżynierów, którego opiekunem jest dr hab. inż. Małgorzata Krzywonos działa kilka osób. Wiem, że oprócz mnie jeszcze dwóch innych członków może się poszczycić publikacjami z impact factor. Obecnie jedna z nich jest zatrudniona na Wydziale Inżynieriino-Ekonomicznym, w Katedrze Inżynierii Bioprocessowej, a druga jest doktorantem w tej katedrze. Nasza działalność wynika z naszej ciekawości i chęci rozwijania zainteresowań. Prowadzimy prace naukowo-badawcze (są one wykorzystywane także do pisania prac inżynierskich i magisterskich), wspólnie szukamy pomysłów na badania, tematów do dyskusji, prezentujemy zagadnienia nas interesujące z zakresu technologii, biologii, medycyny, chemii. Żałujemy, że dotacja, jaką koło otrzymuje, jest niewystarczająca, bo mimo, że sporo robimy jako wolontariusze, to przy tak wielu naszych pomysłach musimy wybierać tylko kilka projektów. A uczestniczymy też w konferencjach naukowych i seminariach. Podczas XVIII Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych kilka osób prezentowało swoje wyniki w formie posteru, w konferencji regionalnej pt. „Środowisko Dolnego Śląska oczami przyrodników” zorganizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Systematyków Roślin Uniwersytetu Wrocławskiego nasz plakat pt. Wykorzystanie planu eliminacyjnego Placketta-Burmana do optymalizacji procesu dekoloryzacji melasowego wywaru buraczanego zajął pierwsze miejsce w konkursie na najlepszy poster! Została doceniona przejrzysta konstrukcja plakatu oraz sposób prezentacji badań. Miałam swój wkład w jego przygotowanie. Rozwijamy także swoje umiejętności dotyczące wystąpień publicznych. Angażujemy się w takie projekty, jak Dolnośląski Festiwal Nauki (już po raz trzeci organizujemy pokazy z kategorii pasjonującej mikrobiologii i zabawy – ich grupą docelową są dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie szkół podstawowych). Zapraszamy na pokazy 24 września w ramach XVII DFN 2014.

W tym roku pochłania nas organizacja konferencji dla studentów i doktorantów. To przedsięwzięcie, jakiego nasz wydział jeszcze nie organizował: I Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców Nauk Przyrodniczych pt. *Wkraczając w świat nauki 2014* odbędzie się w dniach 11-12 września na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Celem konferencji jest wymiana poglądów i idei, a także możliwość nawiązania współpracy między uczelniami i ośrodkami akademickimi. Zakres tematyczny konferencji jest ogromny, obejmuje zagadnienia związane z badaniami podejmowanymi przez studentów i doktorantów w dziedzinach: biologii, chemii, rolnictwa, ogrodnictwa, leśnictwa, ochrony środowiska, ekologii, żywienia człowieka, technologii żywności, weterynarii, fizyki, astronomii oraz nauk o Ziemi i człowieku. Mamy nadzieję na ciekawe konfrontacje poglądów, opinii, efektów badań. Udział w konferencji jest bezpłatny! Szczegóły zamieściliśmy na stronie konferencji www.wwsn.ue.wroc.pl.

Kończy Pani studia, jakie są Pani plany zawodowe?

Chciałabym pracować na pograniczu biznesu i nauki, ale jeszcze nie mam sprecyzowanych planów. Biorę pod uwagę także tzw. gap year, spędzony np. na wolontariacie w Ameryce Południowej. Jeszcze mam czas na decyzje, najpierw muszę obronić dwie prace magisterskie.

¹ Linda Smug jest współautorką publikacji z S. Salminen, M.E. Sanders, S. Ebner, L. Smug, *Yoghurt and probiotic bacteria in dietary guidelines of the member states of the European Union*, Beneficial Microbes 2014, DOI 10.3920/BM2013.0050 (Impact Factor 1.474).

² http://pl.wikipedia.org/wiki/Probiotyki#cite_ref-Trafalaska_2-0

W imieniu Młodych Naukowców oraz Koła Naukowego Młodych Inżynierów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu pragniemy zaprosić studentów i doktorantów na konferencję pt.

WKRACZAJĄC W ŚWIAT NAUKI 2014
I Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców Nauk Przyrodniczych

która odbędzie się w dniach **11-12 września 2014 r.** na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu

Zapraszamy zainteresowanych tematyką z dziedzin:
biologii • chemii • weterynarii • rolnictwa • ogrodnictwa •
ochrony środowiska • ekologii • żywienia człowieka •
technologii żywności • fizyki • leśnictwa •
astronomii • nauk o Ziemi i Człowieku.

Uczestnicy konferencji mają do wyboru następujące formy prezentacji:
• 15 minutowe wygłoszenie referatu (+5 min dyskusji),
• prezentacja posteru (format nie większy niż A1).

Odeszli na zawsze

Profesor zw. dr. hab. Teodor Kramer

(1926-2014)

Doktor honoris causa Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, profesor naszej uczelni w latach 1962-1979.

Odszedł wielki Uczony, wybitny ekonomista, autorytet w dziedzinie nauk o rynku i marketingu. Mistrz dla wielu pokoleń naukowców i studentów.

Profesor Teodor Kramer wniósł wielkie zasługi w budowę pozycji naszej uczelni, gdzie pełnił wiele ważnych ról. Był kierownikiem Katedry Ekonomiki Obrotu Towarowego i Usług (1962-1969), prorektorem (1967-1972), dyrektorem Instytutu Handlu i Usług (1973-1979). W latach 1979-2011 związany był także z Uniwer-

sytetem Ekonomicznym w Katowicach, gdzie pełnił kluczowe funkcje jako: dyrektor Instytutu Rynku i Konsumpcji (1979-1987), prorektor (1987-1990), organizator i kierownik Katedry Marketingu (1990-1996). Był członkiem wielu zespołów i organów kolegialnych tej uczelni.

Był wybitnym ekonomistą, prekursorem badań naukowych nad rynkiem i marketingiem, twórcą szkoły naukowej marketingu, promotorem i opiekunem wielu naukowców, nauczycielem i wychowawcą licznych pokoleń studentów. Był niezapomnianym opiekunem i przewodnikiem dla: 20 doktorów, 15 doktorów habilitowanych, 10 profesorów oraz rzeszy kilkuset magistrów ekonomii i zarządzania. Pozostawił ogromny i ważny dorobek naukowy w postaci fundamentalnych dzieł na temat rynku i marketingu, licznych książek i artykułów, a także cenionych podręczników akademickich.

Odegrał znaczącą rolę jako członek wielu gremiów w środowisku naukowym i społecznym w Polsce, sprawując między innymi funkcje: członka Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej (1973-1979), przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji w Warszawie (1979-1986), prezesa Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Katowicach (1981-1990), członka Komitetu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk (1987-1990, 1996-1999).

Obok aktywności naukowej Śp. Profesor był wielkim przyjacielem i mentorem wielu menedżerów, działaczy samorządowych, wspierając liczne przedsięwzięcia i organizacje.

Za wszechstronną i wieloletnią pracę został uhonorowany licznymi odznaczeniami i wyróżnieniami, takimi jak: Krzyż Komandorski, Krzyż Oficerski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Odznaka Honorowa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego z Wieńcem, Zasłużony Nauczyciel, Zasłużony dla Dolnego Śląska, Budowniczy Miasta Wrocławia.

W naszej wdzięcznej pamięci zachowujemy dokonania naukowe Śp. Profesora, Jego osiągnięcia w budowaniu tożsamości i wspólnoty środowiska marketingowego w Polsce, ale także zapamiętamy Go jako pogodnego i życzliwego człowieka, pełnego optymizmu i entuzjazmu, wspaniałego przewodnika i nauczyciela.

Pozostając z głębokim żalem, wyrazy głębokiego współczucia składamy Pani prof. zw. dr hab. Józefie Kramer, małżonce oraz córce Ewie i wnuczce Ani.

Rektor, Senat, przyjaciele z Instytutu Marketingu
i cała społeczność akademicka
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

Dr Grażyna Walras

(1949-2014)

Emerytowany wykładowca w Katedrze Komunikacji Gospodarczej, Instytucie Informatyki Ekonomicznej, na Wydziale Zarządzania Informatyki i Finansów. Odeszła od nas osoba o ogromnej wiedzy i autorytecie naukowym, szanowany i ceniony nauczyciel akademicki, wspaniały pedagog, wychowawca i przyjaciel młodzieży akademickiej.

Pozostanie w naszej pamięci.

Piąta, międzynarodowa konferencja naukowa „Unia Europejska w 10 lat po największym rozszerzeniu”

10-11 kwietnia 2014 r., Wrocław

Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu: *Polityka spójności Unii Europejskiej – cele, efekty realizacji, problemy do dyskusji*, odbyła się w roku jubileuszu przystąpienia Polski i grupy krajów postsojalistycznych do Unii Europejskiej, dlatego tematyka tej konferencji obejmowała m.in. problemy zawarte w tytule „Unia Europejska w 10 lat po największym rozszerzeniu”. Konferencja jest organizowana przez Katedrę Polityki Ekonomicznej i Europejskich Studiów Regionalnych co dwa lata, począwszy od 2006 roku. Obrady zgromadziły przedstawicieli świata nauki z wielu ośrodków akademickich Polski, Łotwy, Rosji, Ukrainy i Włoch, ponadto gościliśmy przedstawicieli władz samorządowych i instytucji publicznych. Łącznie w konferencji uczestniczyło prawie 80 osób.

Dr hab. Ewa Pancer-Cybulska, prof. UE – kierownik Katedry Polityki Ekonomicznej i Europejskich Studiów Regionalnych powitała przybyłych na konferencję przedstawicieli współorganizatorów i sponsorów. Pierwszy zabrał głos JM Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. zw. dr hab. Andrzej Gospodarowicz. Następnie otwarcia konferencji dokonali: przewodniczący KPZK PAN – prof. zw. dr hab. Tadeusz Markowski oraz szef Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu – Łukasz Kempa.

Konferencja została objęta honorowym patronatem przez Parlament Europejski i Prezydenta Miasta Wrocławia, dzięki współpracy z KPZK uzyskała wsparcie finansowe z PAN, a ponadto wsparcie rzeczowe z Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu. W programie merytorycznym znalazło się pięć sesji plenarnych poświęconych różnym aspektom i wymiarom polityki spójności. Pierwszej sesji pt. *Polityka spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej jako narzędzie rozwoju Unii Europejskiej* przewodniczyła prof. dr hab. Mirosława Klamut. W tej części referaty wygłosili: prof. dr hab. Irena Pietrzyk: *Jednolity rynek jako kamień węgielny i główny motor integracji europejskiej*, prof. dr hab. Krystian Heffner: *Polityka spójności UE a obszary funkcjonalne centrów regionalnych w Polsce*, prof. dr hab. Krystyna Gawlikowska-Hueckel: *Polityka spójności wobec planów reindustrializacji Unii Europejskiej* oraz prof. dr hab. Zbigniew Mikołajewicz: *Bezpieczeństwo energetyczne w polityce spójności Unii Europejskiej*. Drugiej sesji plenarnej pt.: *„Procesy rozwojowe krajów i regionów Europy – konwergencja czy dywergencja?”* przewodniczył prof. dr hab. Tadeusz Markowski. W tej części zostało wygłoszonych sześć referatów. Jako pierwszy wystąpił prof. Jean Monnet Chair Pasquale Tridico z Uniwersytetu Roma Tre z referatem pt.: *Welfare and Financial Capitalism during Globalisation: the Roots of Inequality and Poorer Economic Performance*. Następnie swoje wystąpienia mieli: prof. dr hab. Jan Borowiec: *Konwergencja regionalna w UE*, dr Leszek

Profesor Andrzej Gospodarowicz, Łukasz Kempa i prof. Tadeusz Markowski

Cybulska: *Dywergencja rozwoju regionalnego w krajach UE a polityka spójności*, dr Jarosław Nazarczuk: *Kryzys gospodarczy a zróżnicowania regionalne w UE*, dr hab. prof. SGH Adam A. Ambroziak: *Prawne i ekonomiczne aspekty pomocy regionalnej w Polsce po akcesji do UE* oraz dr Dilara Usmanova z Baltic International Academy w Rydze: *Управление регионами Латвии на основе экономических показателей и формирования привлекательного имиджа территории*. Po tej sesji odbyła się dyskusja, która dotyczyła zagadnień i problemów poruszanych w obu sesjach.

Trzeciej sesji zatytułowanej „Wiedza i innowacje a polityka spójności Unii Europejskiej” przewodniczył prof. Krystian Heffner, a referaty wygłosili: dr Elżbieta Stańczyk oraz dr Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka: *Przestrzenne zróżnicowanie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w świetle badań GUS-u w latach 2004-2012 r.* Międzywojewódzka analiza porównawcza, dr Dorota Murzyn: *Innowacyjność w polityce spójności Unii Europejskiej*, dr Małgorzata Dziembała: *Wspieranie inteligentnych specjalizacji regionów w Polsce i w UE*, Phd. Prof. Nataliya Tyuleneva z National Research Tomsk State University: *Financial Instruments enhanced innovative activity of regions on the example of the European Union and Russia*, Ass. Prof. Zynayda Gafurova z National University of Science and Technology (MISIS), Moscow: *Engineering Education in Europe: Striving Towards Closer Ties in the Formation of Social Competencies*, dr Urszula Załuska: *Projekty innowacyjne z Europejskiego Funduszu Społecznego jako szansa wypracowania skutecznych rozwiązań w obszarze rynku pracy*. Również tę część obrad zamknęła rozbudowana i wartościowa dyskusja z udziałem wielu uczestników. Zakończeniem pracownego dnia obrad była uroczysta kolacja przy dźwiękach muzyki.

W programie drugiego dnia konferencji zaplanowano dwie sesje plenarne, dyskusję oraz podsumowanie i zamknięcie konferencji. Pierwsza w tym dniu sesja odbyła się pod tytułem: „Beneficjenci polityki spójności”, a przewodniczyła jej prof. Krystyna Gawlikowska-Hueckel. W tej części wygłaszającymi referaty byli:

Zdjęcie Jarosław Czaja

Uczestnicy konferencji

prof. Barbara Kryk: *Rozwój przedsiębiorczości kobiet w Polsce jako wyraz realizacji polityki równości płci i zatrudnienia*; dr Dorota Kwiatkowska-Ciotucha: *Programy rozwojowe uczelni szansą wzbogacenia oferty i podniesienia jakości kształcenia w polskich szkołach wyższych*. Kolejną prelegentką była dr Magdalena Wojarska: *Fundusze europejskie jako źródło finansowania rozwoju lokalnego (na przykładzie gmin woj. warmińsko-mazurskiego)*. Jako przedstawiciel Urzędu Miasta Wrocławia mgr inż. Jolanta Szczepańska wystąpiła z referatem pt.: *Inwestycje infrastrukturalne – realizacja projektów w warunkach kryzysu*. Ostatnim mówcą w tej sesji był prof. Franciszek Kapusta: *Rolnictwo Polski w warunkach Unii Europejskiej*.

Ostatnia z pięciu sesji poświęcona była uwarunkowaniom zrównoważonego rozwoju w Unii Europejskiej i przewodniczyła jej prof. UE Ewa Pancer-Cybulska. W programie znalazły się następujące referaty: mgr Alina Bieńkowska oraz dr Beata Bal-Domańska: *Zrównoważony rozwój w statystyce*, dr Marek Pieniążek: *Statystyka publiczna w procesie monitorowania wymiaru terytorialnego polityki spójności*, prof. Zbigniew Jurczyk: *Model ochrony konsumenta w Polsce i Unii Europejskiej*, Dr. sc. ing. Zhanna Tsaurkubule z Baltic Psychology and Management University College Latvia: *Improving Social Poli-*

XXXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Przemiany strukturalne i koniunkturalne na światowych rynkach”

12-13 maja 2014 r., Wrocław

Katedra Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych była organizatorem już XXXI edycji konferencji. Jej pomysłodawcą i głównym organizatorem jest prof. dr hab. Jan Rymarczyk, będący również założycielem i wieloletnim kierownikiem Katedry. Konferencja ma ugruntowaną pozycję w środowisku akademickim i jest jedną z najbardziej popularnych i cenionych wśród przedstawicieli ośrodków zajmujących się międzynarodowymi stosunkami gospodarczymi i politycznymi. W tym wydarzeniu naukowym udział biorą czołowi przedstawiciele środowiska naukowego, a także reprezentanci świata biznesu, polityki i samorządu terytorialnego. Informacje o konferencji na stronie: www.msg.ue.wroc.pl

cy of Latvia as a Factor of Sustainable Development of the State oraz dr Tetiana Girchenko z Univesity of Banking of the National Bank of Ukraine: *Formation of competitiveness of ukrainian banks under the influence of foreign capital*. Dyskusja, która wywiązała się po ostatniej sesji potwierdziła istotne znaczenie statystyki dla polityki spójności, ale najwięcej kontrowersji wzbudziła polityka ochrony konsumenta.

W podsumowaniu obrad przewodniczący poszczególnych sesji odwoływali się do roli polityki spójności w rozwoju Europy zarówno w minionym dziesięcioleciu, jak i w przyszłości. Uczestnicy konferencji prezentujący swoje referaty koncentrowali się szczególnie na relacjach łączących politykę gospodarczą i społeczną na szczeblu krajowym i regionalnym. Tematyka konferencji dotyczyła teoretycznych i praktycznych aspektów polityki spójności w okresie 2004-2020 w ujęciu ponadnarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Referujący przedstawili także znaczenie innowacyjności i konkurencyjności w rozwoju regionalnym. Dyskusja poświęcona polityce spójności w różnych wymiarach i aspektach wykazała zróżnicowane podejście uczestników do kwestii konwergencji i dywergencji w Unii Europejskiej, ekonomicznych aspektów pomocy regionalnej, czy też roli statystyki w badaniach naukowych i procesach podejmowania decyzji rozwojowych.

Efektom konferencji będzie publikacja w serii Prace Naukowe pt.: „Unia Europejska w 10 lat po największym rozszerzeniu” – zgodnie z tytułem konferencji, wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Do druku zgłoszono 51 artykułów. Kolejna konferencja z cyklu: „*Polityka spójności Unii Europejskiej – cele, efekty realizacji, problemy do dyskusji*” odbędzie się wiosną w 2016 r. Wszystkich zainteresowanych problematyką szeroko rozumianej spójności, integracji europejskiej, polityką prowadzoną na szczeblu ponadnarodowym, krajowym i regionalnym serdecznie zapraszamy do udziału.

oczekiwania i przyniósł integrację środowiska, o którą z wielkim zaangażowaniem dba prof. Jan Rymarczyk wraz z pracownikami Katedry.

Pierwszy wykład „Globalizacja KGHM Polska Miedź SA” wygłosił prof. Jan Rymarczyk. Zapytaliśmy Profesora o polski udział w globalnym rynku.

Jak Polska po 1989 roku odnalazła się na międzynarodowym rynku inwestycyjnym?

Transformacja systemowa, jaka rozpoczęła się w Polsce i w innych krajach Europy Środkowowschodniej na przełomie lat 80-tych i 90-tych ubiegłego wieku, wiązała się z szerokim otwarciem na światowe przepływy gospodarcze o charakterze handlowym, inwestycyjnym, finansowym i personalnym. Jeśli wziąć pod uwagę przepływy inwestycyjne, przez wiele lat Polska była prawie wyłącznie biernym ich beneficjentem tzn. miał miejsce głównie napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) zarówno w formie braun field, co było powodowane procesami prywatyzacji, jak i w formie green field czy powstawania nowych przedsiębiorstw zwłaszcza w branżach, które w Polsce były słabo rozwinięte (przemysł samochodowy, komputerowy, elektroniczny, telekomunikacyjny, itd.). Stopniowo jednak rozwinął się odwrotny nurt inwestowania tzn. polskich przedsiębiorców zagranicą.

Jakie firmy z polskim kapitałem stały się globalnym uczestnikiem rynku?

Choć stale istnieje wielka dysproporcja pomiędzy napływem a odpływem BIZ z Polski: na koniec 2012 r. skumulowana wysokość napływu wyniosła około 187 mld USD a odpowiednia wartość odpływu 57 mld¹, to jednak ten drugi kierunek inwestowania staje się coraz większy i coraz ważniejszy zarówno dla podejmujących go firm jak i dla gospodarki polskiej. Wprawdzie zdecydowana większość polskich inwestorów zagranicznych to firmy niewielkie, ale pojawiła się również grupa dużych inwestorów zwłaszcza z sektora paliwowo-energetycznego i wydobywczego. Należą do nich KGHM Polska Miedź SA, PKN Orlen, PGNiG i Petrolinvest.

Spośród nich w największym stopniu na miano korporacji globalnej ze względu na skalę i lokalizację inwestycji na trzech kontynentach zasługuje KGHM Polska Miedź SA. Przez wiele lat byłem członkiem rady nadzorczej KGHM miałem więc możliwość obserwowania przekształcania się koncernu w korporację globalną.

Proszę o kilka informacji o KGHM Polska Miedź SA.

Ponad 50 lat temu utworzono w Lubinie na Dolnym Śląsku przedsiębiorstwo, którego celem miała być eksploatacja rud miedzi w tzw. Starym Zagłębiu koło Bolesławca oraz na monoklinie przedsudeckiej. Po pewnym czasie eksploatacja w Starym Zagłębiu z przyczyn techniczno-ekonomicznych została zakończona a wydobywanie skoncentrowane zostało na obszarze o powierzchni 40 km na 20 km pomiędzy Legnicą a Głogowem². Obecnie eksploatowanych jest sześć złóż. W dalszej perspektywie eksploatacja przesunie się w kierunku północno-zachodnim od obecnej lokalizacji. KGHM angażuje się w prace poszukiwawczo-rozpoznawcze na pod-

Profesor Jan Rymarczyk

stawie uzyskanych koncesji także na obszarze „Synkliny Grodzieckiej” w tzw. Starym Zagłębiu Miedziowym, w okolicach Żąbkowic Śląskich, gdzie znajdują się złoża niklu „Szklary” oraz na terenie Saksonii (RFN) w rejonie Spremberg-Weisswasser. W sferze eksploracyjnych zainteresowań KGHM w kraju pozostają także rozległe pokłady rud miedzi występujące na obszarze od zachodniej granicy Polski po Poznań na północy, Kalisz na wschodzie i Wrocław na południu.

Pod względem przemysłowych (nadających się do eksploatacji) zasobów miedzi i szacowanych na 690 mln ton Polska znajduje się na 10. miejscu na świecie. Na pierwszym jest Chile, następnie Australia, Peru i Meksyk. Na świecie występuje ponad 1000 złóż rud miedzi z czego prawie 400 jest eksploatowane.

Dotychczas KGHM wyprodukował 18 mln ton miedzi i szacuje się, że wydobywanie z obecnych obszarów koncesyjnych potrwa jeszcze około 40 do 50 lat. Produkcja górnicza tego metalu w 2012 r. wyniosła 537 tys. ton, co stanowiło 3,2% światowej produkcji i dało KGHM siódma pozycję na świecie czyli taką samą, jak w przypadku miedzi elektrolitycznej, której wyprodukował 604 tys. ton.

Drugim co do ważności metalem odzyskiwanym przez Kombinat jest srebro. Szacuje się, że w zasobach eksploatacyjnych złóż rud miedzi znajduje się ponad 85 tys. ton srebra, z czego możliwe będzie wydobywanie 55 tys. ton³. W jego produkcji KGHM wynoszącej 41 mln ton (1275 ton) w 2012 r. zajmował pierwsze miejsce na świecie podobnie jak w latach poprzednich. Oprócz miedzi i srebra Kombinat odzyskuje z urobku: ołów, nikiel, złoto, selen i ren. W skład oferowanych produktów wchodzi przede wszystkim takie wyroby z miedzi jak: katody, walcówka, drut beztlenny i wlewki okrągłe, srebro w formie gąsek i granulatów oraz produkty poboczne tj. ołów rafinowany, kwas siarkowy, siarczan miedzi, siarczan niklu, ren i selen techniczny.

Głównymi importerami polskiej miedzi są Niemcy, Francja, Czechy i Chiny a w przypadku srebra Wielka Brytania, Niemcy, Belgia. Największa część produkcji sprzedawana jest w kontraktach rocznych a ewentualne

nadwyżki w tzw. kontraktach spotowych na podstawie ceny settlement London Metal Exchange, a w przypadku srebra ceny fix ustalonej na London Bullion Market Association (Międzynarodowy Rynek Kruszców w Londynie).

W sensie organizacyjnym KGHM Polska Miedź SA jest holdingiem składającym się ze spółki matki (centrali) i z kilkudziesięciu spółek, w zdecydowanej większości których posiada on 100% udziałów (akcji), czyli grupą kapitałową w kraju i za granicą.

Które działania rozpoczęły ekspansję KGHM?

Pamiętamy działanie spółki w Kongo, gdzie KGHM nie podjął żadnych realnych działań w sferze inwestycji zagranicznych. Powodem tego były m.in.: niepowodzenia w realizacji projektu Kimpe w Kongo⁴, na którym poniósł stratę około 140 mln PLN i przeciwna inwestowaniu za granicą postawa związków zawodowych, traktujących inwestycje jako wyprowadzanie za granicę pieniędzy, które powinny być inwestowane w kraju, a także częste zmiany kadrowe w zarządzie.

Kiedy więc zaczęło się „go global”

Pierwszym przejawem powrotu do koncepcji internacjonalizacji Kombinatu, nie tylko poprzez handel zagraniczny, było złożenie na początku 2007 r. przez KGHM Cuprum Sp. z o.o. CBR w Saksońskim Wyższym Urzędzie Górniczym (SOBA) oraz w Urzędzie Landu Brandenburgii ds. Górnictwa, Geologii i Surowców (LBGR Brandenburg) wniosków o udzielenie zezwoleń na poszukiwanie bogactw naturalnych na obszarze koncesyjnym Spremberg-Weisswasser (Saksonia i Brandenburgia)⁵. Jednocześnie takie wnioski złożyły firmy HMS Bergbau AG, KSL MINERVA z Panamy i Lausitzer Grauwacke (Anglo-American). Saksoński Wyższy Urząd Górniczy przyznał Kombinatowi koncesję na poszukiwanie złóż w obszarze od pola Weisswasser, a Brandenburski Urząd Górniczy firmie KSL Minerva na obszarze pola Spremberg. W tym samym czasie KGHM i HMS Bergbau AG utworzyły spółkę prawa niemieckiego KGHM HMS Bergbau AG”, w której Kombinat objął 74,9% akcji a partner niemiecki 25,1%.

Kiedy strona niemiecka wyraziła zgodę na zbycie swoich akcji Kombinatowi, stał się on 100% właścicielem spółki, której obecna nazwa to KGHM Kupfer AG z siedzibą w Berlinie. Spółka kontynuuje działalność na terenie koncesyjnym i w statucie ma zapisane jako cel poszukiwanie i rozpoznawanie złóż miedzi i innych metali w Europie.

Jaka obecnie jest strategia rozwoju Kombinatu?

Cały czas służby KGHM prowadziły prace rozpoznawcze mające na celu identyfikację projektów górniczych miedzi poza Europą, które można byłoby przejąć. Ujęte to zostało w filarze „Rozwój bazy zasobowej” strategii Kombinatu na lata 2009-2018.

Podjęcie ekspansji zagranicznej motywowano m.in.: wysokimi kosztami produkcji KGHM, wyższymi aniżeli większości konkurentów (70-80 percentyl krzywej kosztowej), brakiem możliwości dalszego rozwoju organizacji, ograniczoną dostępnością koncentratu i przewidywanym deficytem na rynkach miedzi w najbliższych latach, systematycznym spadkiem pozycji KGHM w

rankingu światowych producentów, dużą dostępnością kapitału (sprzedaż firm Polkomtel i Dialog) i niewielkim stopniem wykorzystania dźwigni finansowej, wysokim dyskontem ceny rynkowej akcji Spółki w porównaniu z branżowymi konkurentami.

Pierwszym przejawem realizacji tej strategii było podpisanie w maju 2010 r. porozumienia inwestycyjnego w sprawie utworzenia *joint venture* z firmą Abacus Mining & Exploration Inc z siedzibą w Vancouver dla eksploatacji złóż Afton-Ajax położonych w pobliżu Kamploups w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie. Zgodnie z nimi KGHM zakupił 51% udziałów w projekcie za 37 mln USD po zarejestrowaniu w październiku 2010 r. *joint venture* – KGHM AJAX MINING INC w Vancouver, a także nabył 10% udziałów w firmie Abacus za 4,5 mln CAD. Natomiast w kwietniu 2012 r. wykonał opcję nabycia dalszych 29% udziałów, w tym *joint venture* za 30 mln USD zwiększając swój udział do 80%.

Pod koniec 2010 r. powołano Zespół Zadaniowy ds. Rozwoju Bazy Zasobowej. Miał on na celu identyfikację projektów górniczych zagranicą, które pozwoliłyby zwiększyć produkcję miedzi do 700 tys. ton rocznie i obniżyć średni jednostkowy koszt produkcji⁶.

Opracowane przez Departament Eksploracji Projektów Zasobowych kryteria poszukiwania złóż:

- minimalne zasoby w złożu 1,5 mln ton miedzi ekwiwalentnej,
- roczna produkcja powyżej 50 tys. ton (preferowana 100 tys. ton),
- minimalny okres eksploatacji złoża 10 lat (preferowane więcej niż 15 lat, czyli dwa cykle koniunkturalne),
- koszt produkcji około 1 USD/lb czyli 2204 USD/t.
- minimalny stan zaawansowania projektu to opublikowane studium możliwości,
- kompetencje techniczne partnera inwestycyjnego,
- projekt położony w bezpiecznej jurysdykcji, w rejonie przyjaznym górnictwa.

Jakie wnioski zaproponowali eksperci Zespołu?

Zespół rozpoczął prace od analizy ryzyka politycznego, ekonomicznego i działalności górniczej opierające się m.in. na danych Grupy Banku Światowego, Fraser Institute, Heritage Foundation, Transparency International i innych, i na tej podstawie zidentyfikował potencjalne obszary inwestowania w Ameryce Północnej i Południowej, Europie i basenie Morza Śródziemnego, włączając stabilne kraje Afryki Południowej tj. Botswanę i RPA. Zespół wyłonił 5 projektów zlokalizowanych na tych obszarach, z których przedstawicielami podjęto wstępne rozmowy. Za najbardziej odpowiedni uznano projekt Sierra Gorda należący do firmy QuadraFNX.

Zdaniem kompetentnych służb KGHM przejęcie Quadry FN⁷ stwarzało szanse na realizację następujących licznych celów strategicznych firmy, m.in. osiągnięcie poziomu produkcji 700 tys. ton miedzi rocznie, a tym samym utrzymanie pozycji w pierwszej dziesiątce największych jej producentów na świecie; dostęp do naj-

⁶ Tamże.

⁷ Początkowo władze KGHM planowały przejąć tylko 50% udziałów w Sierra Gorda i zakupić 10% akcji Quadra FN^X. Jednak przegrały w konkurencji z japońską firmą SUMITOMO, która przejęła 45% akcji Sierra Gorda. Wtedy dopiero powstał bardzo odważny i biznesowo trafny projekt przejęcia całej Quadry FN^X.

⁴ Jan Rymarczyk, *Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa 2004, s. 149-151.

⁵ Materiały źródłowe KGHM Polska Miedź SA.

³ Tamże, s. 87.

¹ <http://www.unctad.org>

² Materiały KGHM Polska Miedź S.A., *Raport roczny 2012*, s. 84 i in.

nowszych światowych technologii stosowanych zwłaszcza w kopalniach odkrywkowych oraz rozwój kadry KGHM pod względem technicznym i menedżerskim; wykorzystanie dobrej kondycji finansowej spółki (sprzedaż Polkomtelu i Dialogu); efekty synergii wynikające z połączenia potencjałów obu firm; notowanie utworzonej spółki córki KGHM na giełdzie w Toronto; obniżenie dyskonta w wycenie KGHM.

Akwizycja Quadry FNX została bardzo starannie przygotowana, oprócz analizy SWOT przygotowano alternatywne strategie negocjacji i ustalono ich harmonogram, zidentyfikowano ryzyka integracji, przygotowano projekt finansowania przedsięwzięcia i projekt przyszłej struktury organizacyjnej i zarządzania oraz:

- przeprowadzono bardzo szczegółową analizę projektu i jego elementów składowych pod względem technicznym, ekonomicznym, finansowym i organizacyjnym,
- utworzono Komitet Sterujący ds. Integracji oraz Biuro Zarządzania Przejęciem składające się z 18 zespołów roboczych,
- przygotowano strategię komunikacji public relations (spotkania i rozmowy z władzami kanadyjskimi różnego szczebla, ze związkami zawodowymi, konferencje prasowe z analitykami i prasą w Kanadzie, publikacje prasowe o KGHM w Kanadzie, kontakty ze stockholders),
- opracowano szczegółowy plan i harmonogram integracji KGHM i Quadry.

Jakie przewidywano zagrożenia dla projektu?

Przeprowadzona szczegółowa analiza SWOT całego projektu i poszczególnych elementów wykazała istnienie takich zagrożeń jak: spadek cen metali, inflacja (wzrost cen płac, energii i materiałów), opóźnienie realizacji lub przekroczenie budżetu projektu Sierra Gorda, mniejsze złoza niż oczekiwano. Przewidywano także: problemy z działalnością operacyjną w poszczególnych kopalniach (np. odwodnienie kopalni Robinson, trudności ługowania miedzi w kopalniach Carlota i Franke), kwestie sporne ze społecznością lokalną, możliwość utraty kluczowych pracowników po przejęciu i trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników, problemy z integracją (różnice kulturowe, językowe związane z zarządzaniem), możliwość strajków w kopalniach.

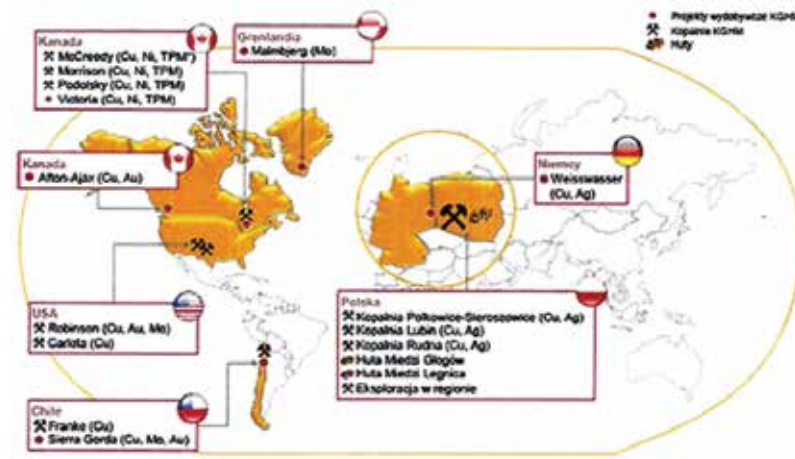
Najpoważniejszym zagrożeniem może być osłabienie koniunktury światowej i znaczny spadek cen miedzi. Przed konsekwencjami wystąpienia takiej sytuacji KGHM zabezpiecza się stosując od dawna (z różnym rezultatem) strategię hedgingowe.

Czy KGHM SA korzystała z doradztwa międzynarodowego?

W przygotowaniu realizacji projektu uczestniczyły renomowane światowe firmy, jak: BNP Paribas, McKinsey & Company, Ernst & Young i inne.

Transakcja została sfinalizowana 5 marca 2012 r. co oznaczało, że KGHM nabył 100% akcji Quadra FNX Mining Ltd. za 2,9 mld CAD. Zapłata obejmowała kwotę 9363 mln PLN na akcje zwykłe, 39 mln PLN za wykup warrantów i 305 mln PLN w związku z realizacją wykupionych warrantów⁸.

⁸J. Rymarczyk, *Biznes międzynarodowy*, PWE. Warszawa 2012, s. 306-307; Materiały KGHM Polska Miedź S.A., *Raport roczny 2012*, s. 90-91.

Kopalnie i projekty wydobywcze KGHM Polska Miedź SA
Źródło: http://www.kghm.pl/index.dhtml?category_id=173

Jakie kopalnie zostały własnością Kombinatoru?

Były to kopalnie w Chile, Kanadzie i USA. W Chile nabył kopalnię Franke (miedź) i projekt wydobywczy Sierra Gorda (miedź, molibden i złoto), w Kanadzie kopalnię McCreedy (miedź, nikiel, metale szlachetne), kopalnię Morison (miedź, nikiel, metale szlachetne), Kopalnię Podolsky (miedź, nikiel, metale szlachetne) i Victoria (miedź, nikiel, metale szlachetne) – projekt wydobywczy, a w USA kopalnie Robinson (miedź, molibden i złoto) i Carlota (miedź) oraz na Grenlandii projekt wydobywczy Malmberg (molibden).

Obecnie w trakcie realizacji przejęcia jest kopalnia Sierra Gorda w północnym Chile na pustyni Atakama, znajdująca się jeszcze w budowie. KGHM posiada w niej 55% udziałów a pozostałe 45% koncerny japońskie Sumitomo Metal Mining i Sumitomo Corporation. Projekt ten należy do największych aktualnie realizowanych projektów w zakresie wydobycia miedzi na świecie. Przewiduje się, że jego docelowa produkcja przekroczy 200 tys. ton rocznie a eksploatacja będzie trwała 20 lat.

Jakie obecnie są notowania Kombinatoru?

Po przejęciu Quadry FNX zasoby miedzi Kombinatoru wzrosły o ponad 28% i osiągnęły wielkość 37,4 mld ton, co daje mu czwarte miejsce na świecie. Już po przejęciu jego produkcja miedzi wzrosła o 100 tys. ton. W kilka dni po przejęciu nazwa Quadra FNX została zmieniona na KGHM International Ltd.

Zamiarem KGHM jest realizacja takiej strategii zarządzania KGHM International Ltd., która stanowiłaby połączenie strategii „architekta” i „kontrolera strategicznego”. Polega głównie na: zapewnieniu tej spółce wysokiego poziomu autonomii w kwestiach zarządczych, wspólnym planowaniu strategicznym, regularnym raportowaniu do KGHM kluczowych informacji, sprawowaniu przez przedstawicieli KGHM wybranych funkcji w radzie dyrektorów (Bord of Directors) spółki.

Jakie będą kolejne proglobalne decyzje KGHM?

Zgodnie z zapowiedziami władz KGHM, których nastawienie jest zdecydowanie proglobalne nie jest to ostatnia zagraniczna inwestycja KGHM. Na bieżąco monitorowana jest przez jego służby sytuacja w światowym przemyśle wydobywczym miedzi i analizowane są szanse przejąć.

⁹Materiały KGHM Polska Miedź S.A., *Raport roczny 2012*, s.128.

Barbara Iwankiewicz-Rak, Barbara Mróz-Gorgoń¹

V Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa „USŁUGI 2014”

15-16 maja 2014 r., Wrocław

Głównym organizatorem V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Usługi 2014” był zespół pracowników Katedry Podstaw Marketingu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, kierowanej przez profesor Barbarę Iwankiewicz-Rak. Konferencja była kontynuacją cyklicznych spotkań naukowych zapoczątkowanych w 2008 roku współpracą środowisk ekonomistów Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Rozszerzanie współpracy naukowej w dziedzinie problematyki usług jest odpowiedzią na wzrost zainteresowań naukowych w tym zakresie i pojawiających się luk poznawczych. Udana wieloletnia współpraca w tej dziedzinie dowodzi potrzeby integracji środowisk naukowych w podejmowaniu dyskusji naukowej i wspólnych projektów badawczych.

Inicjatorami cyklicznych spotkań naukowych w dziedzinie problematyki usług byli profesorowie: Kazimierz Rogoziński i Aleksander Panasiuk. Efektem współpracy były konferencje: *Usługi 2008* w Szczecinie, *Usługi 2009* i *Usługi 2011* w Poznaniu oraz *Usługi 2012* w Szczecinie. W 2012 roku do współpracy włączyła się Katedra Podstaw Marketingu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, kierowana przez profesor Barbarę Iwankiewicz-Rak. W ten sposób oś współpracy Szczecin-Poznań została przekształcona w trójkąt: Szczecin-Poznań-Wrocław.

Atrakcyjność i rosnące zainteresowanie problematyką usług jako obszaru badań naukowych sprawiła, że w 2014 roku grono partnerów-współorganizatorów V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej poszerzone zostało o Katedrę Zarządzania Organizacjami Publicznymi i Obywatelskimi Instytutu Spraw Publicznych, Uniwersy-

tetu Jagiellońskiego, kierowaną przez prof. dr hab. Barbarę Kożuch oraz Wydział Zarządzania Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu z dziekanem płk dr. hab. inż. Dariuszem Skorupką, prof. WSOWL.

Celem konferencji organizowanej w 2014 roku we Wrocławiu była kontynuacja dyskusji naukowej obejmującej problemy interdyscyplinarne rozwoju sektora usług (w tym zarządzania i marketingu) w aspekcie wyników badań naukowych, dydaktyki oraz praktyki gospodarczej. Nie mniej ważnym celem było pogłębienie współpracy w obszarze badań naukowych i dydaktyki pomiędzy pracownikami różnych uczelni, których przedmiotem dociekań naukowych są problemy zarządzania i marketingu w procesach oferowania wszelkich rodzajów usług na rynkach B2C, B2B oraz C2C – tak w Polsce, jak i w skali globalnej.

Tematyka konferencji obejmowała problemy naukowe w obszarach: **badan naukowych sektora usług** (problemy: metodyczne badania usług, rozwój usług – uwarunkowania i tendencje zmian, wartości i współtworzenia wartości przez pracownika, klienta, relacji w usługach, globalizacji i internalizacji rynku usług, granic komercjalizacji usług, rozwoju usług publicznych i społecznych oferowanych przez organizacje komercyjne, publiczne i obywatelskie), **dydaktyki** (problemy: kształcenia jako usługi i czynnika stymulującego rozwój rynku usług, jakości kształcenia i jej implikacji dla praktyki, rozwoju potencjału naukowo-dydaktycznego, nowych form kształcenia i uwarunkowań ich zmian), **praktyki gospodarczej w sektorze usług – case study** (problemy: zmienności i rozwoju instrumentów marketingu w zarządzaniu usługami, zarządzania usługami w aspektach branżowych

tj. administracji publicznej, obronności państwa, bezpieczeństwa, łączności, telekomunikacji, transportu-spedycji-logistyki, finansów, bankowości, ubezpieczeń, sportu, turystyki, ochrony zdrowia, edukacji, kultury, gospodarki terytorialnej, gospodarki żywnościowej i agrobiznesu, a także adaptacji koncepcji CRM i społecznej odpowiedzialności biznesu w usługach, nowych technologii oraz innowacji w usługach komercyjnych publicznych i obywatelskich).

W konferencji wystąpiło 98 pracowników naukowych różnych uczelni w Polsce. Afiliacje obejmowały 25 uczelni. Udział w wydarzeniu przedstawicieli różnych uczelni w Polsce sprawił, że konferencja była okazją nie tylko do wymiany doświadczeń badawczych z zakresu problematyki usług, lecz także do integracji polskiego środowiska naukowego.

Konferencja ujawniła podobieństwo zakresów i metod badania sfery usług realizowanych w obszarach nauk humanistycznych, społecznych i technicznych. Efektem wydarzenia będzie opublikowanie artykułów naukowych zgłoszonych przez uczestników konferencji w *Pracach Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* w trzech tomach: *Sektor usług – uwarunkowania i tendencje rozwoju*, *Wybrane uwarunkowania rozwoju usług*, *Branżowe i menedżerskie aspekty rozwoju usług*². Obrady zorganizowane były w formie dwóch sesji plenarnych – rozpoczynającej konferencję pt. *Nowe wyzwania rozwoju usług* (moderowanej przez prof. zw. dr hab. Barbarę Iwankiewicz-Rak) oraz wieńczącej wydarzenie pt. *Usługi edukacyjne w dynamicznym otoczeniu – teraźniejszość i przyszłość uczelni* (prowadzonej przez prof. dr hab. Danutę Mierzwę). Okazją do wystąpień i dyskusji było sześć tematycznych sesji: *Usługi komercyjne – wyniki badań, implikacje menedżerskie*, *Usługi publiczne – wyniki badań, oczekiwania otoczenia*, *Problemy zarządzania w organizacjach usługowych*, *Klient we współczesnej organizacji usługowej*, *Rozwój innowacji w usługach oraz Service design, marka, wizerunek usług*. Zaczynam dyskusji było wystąpienie prof. zw. dr hab. Andrzeja Gospodarowicza, który otwierając konferencję podkreślił potrzebę integracji naukowej w celu prowa-

dzenia wspólnych prac naukowo-badawczych i wymiany doświadczeń dydaktycznych oraz wypowiedź prof. zw. dr. hab. Witolda Kwaśnickiego, który ukazał miejsce usług w teorii współczesnej ekonomii.

Dyskusja panelowa *Nowe wyzwania rozwoju usług* koncentrowała się wokół odpowiedzi na pytania: – w jakim zakresie współczesne pojęcie „usługa” jako przedmiot wymiany, konsumpcji, zarządzania jest jednoznaczne i ma ostre granice? – jakie relacje (i interakcje) można zidentyfikować w procesie świadczenia i konsumpcji usług, które determinują kierunki zmian koncepcji marketingu? – jaki jest związek między wartością dla klienta w formach *value in use*, *value proposition* oraz *value co-creation*, a logiką usługowej dominacji w marketingu, re-sponsywnością w oferowaniu usług publicznych, *service design*, internacjonalizacją usług, wynikami finansowymi firm usługowych i kształtowaniem się wskaźników makroekonomicznych w sektorze usług? Uczestnicy panelu zabierając głos wskazali, że koncepcja logiki usługowej dominacji w marketingu (*Model Service Dominant Logic*) przedstawiony przez S.L. Vargo i R.F. Lusch jest ważnym wkładem do dyskusji o niezbędnych zmianach w marketingu. Akcentuje ona procesową naturę usług, gdzie świadczenie usług i budowanie wartości dla klienta jest procesem interakcji prowadzącej do współtworzenia tej wartości. W dyskusji podkreślano znaczenie dla klienta: oferowanych wartości w procesach dostarczania przez firmę oferty-propozycji (*value-proposition*), współtworzenia usługi i dóbr materialnych (*value co-creation*) oraz użytkowania produktu-usługi (*value in use*).

Dyskurs wokół powyższych problemów naukowych i dydaktycznych będzie kontynuowany przez jej uczestników w oczekiwaniu na kolejną konferencję, którą zaplanowano na przełomie 2015 i 2016 roku.

Konferencja „Usługi 2014”, odbywała się pod honorowym patronatem JM Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. Andrzeja Gospodarowicza. Patronami naukowymi były: Polskie Naukowe Towarzystwo Marketingu, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział we Wrocławiu oraz Zachodnia Izba Gospodarcza, a partnerami: Fundacja Polska Miedź, Santander Universidades Bank Zachodni WBK, PZU, Kuźnia Kadr i Gmina Ostrzeszów.

¹ Katedra Podstaw Marketingu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, barbara.iwankiewicz-rak@ue.wroc.pl, barbara.mroz-gor-gon@ue.wroc.pl

² Publikacje są po recenzji w druku. Redaktorami tomów są: I – Anetta Pukas i Ryszard Kłeczek; II – Sylwia Wrona i Mirosława Pluta-Olearnik; III- Barbara Mróz-Gorgoń i Barbara Iwankiewicz -Rak

fundacja
POLSKA MIEDŹ

Bank Zachodni WBK
Grupa Santander

KUŹNIA KADR
Dział Obsługi Projektów Rozwojowych

Miasto i Gmina
Ostrzeszów

Joanna Dyczkowska

Europejskie konferencje z rachunkowości i finansów

W maju 2014, dr Joanna Dyczkowska i dr Tomasz Dyczkowski – pracownicy Katedry Controllingu kierowanej przez prof. Andrzeja Kardasza – zaprezentowali wyniki wspólnych badań na dwóch kluczowych europejskich konferencjach z obszaru rachunkowości i finansów: 37. Kongresie EAA (European Accounting Association) oraz na 27. Konferencji IAFA (Irish Accounting and Financial Association) w Wielkiej Brytanii. Obie konferencje zostały objęte patronatem CIMA (Chartered Institute of Management Accounting).

Kongres EAA 2014

Kongres EAA jest prestiżowym wydarzeniem, które corocznie gromadzi ponad tysiąc naukowców z całego świata. Konferencja ta swoją historię sięga 1978 roku, kiedy to odbył się pierwszy zjazd w Paryżu. Stanowi ona przeciwwagę dla corocznego amerykańskiego kongresu AAA (American Accounting Association). Tegoroczny

kongres EAA odbył się w Tallinnie w dniach 21-23 maja 2014. Na kongres zgłoszono 956 opracowań z 42 krajów, z których to zaakceptowano i zaprezentowano 725 artykułów w ramach dziesięciu obszarów naukowych (Rys. 1). Najwięcej referatów przygotowali naukowcy z Niemiec (113) a potem kolejno z: Wielkiej Brytanii (73), USA (61) i z Francji (51).

Rysunek 1. Popularność obszarów badawczych na kongresie EAA (opracowanie autorki).

Z Polski do prezentacji przyjęto jedynie 7 referatów (z ośrodków w Warszawie, we Wrocławiu, w Łodzi, w Gdańsku oraz w Poznaniu). Oba referaty wrocławskie pochodziły z naszej Uczelni. Były to opracowania:

- grupy corporate governance – D. Fijałkowskiej, M. Muszyńskiego i M. Pauki – pt. „Disclosure quality on the Polish alternative investment market Newconnect”,
- pracowników Katedry Controllingu – J. Dyczkowskiej i T. Dyczkowskiego pt. „An influence of strategic awareness on management control. Evidence from Polish micro, small and medium-sized companies”.

Oprócz wspomnianych wcześniej krajów z największą liczbą reprezentantów, Polskę pod względem aktywności naukowej wyprzedziły: Włochy (43), Hiszpania (38), Finlandia (34), Holandia (23), Belgia (18), Austria (16), Szwecja (16), Portugalia (12), Norwegia (12); ale również dalekie: Australia (33), Japonia (19), Tajwan (18) czy Brazylia (11). W kontekście dużej liczby ośrodków akademickich w Polsce zajmujących się rachunkowością wydaje się, że nie jesteśmy w satysfakcjonującym stopniu obecni na uznanych międzynarodowych forach, gdzie omawia się bieżące problemy oraz dyskutuje kierunki rozwoju badań z zakresu rachunkowości i finansów. Niestety, nieobecność na Kongresie przedstawicieli innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej, pokazuje że „pogoń za zachodem” musi jeszcze potrwać. Natomiast fakt, że pracownicy Uniwersytetu Ekonomicznego wystąpili na kongresie EAA dobrze świadczy o naszej Uczelni. Co więcej, uczestnictwo w kilku sesjach z udziałem rodaków pokazało, że istnieje grupa aktywnych młodych osób, które podejmują starania i godnie reprezentują Polską naukę. Warto, aby otrzymali oni lepsze wsparcie własnego środowiska.

Dla nas szczególnym wyróżnieniem było także to, że jako jedyni z Polski mogliśmy przedstawić badania w sesji z obszaru rachunkowości zarządczej, który zdominowany był w tym roku przez wystąpienia przedstawicieli niemieckiej szkoły controllingu. Nic więc dziwnego, że to od niemieckich profesorów otrzymaliśmy cenne wskazówki i komentarze dla dalszego rozwoju prezentowanego projektu badawczego.

Prezentacja na forum naukowym jest istotną formą rozpowszechniania wyników własnych badań, ale nie jedyną. Konferencje, takie jak Kongres EAA, służą przede wszystkim nawiązywaniu nowych i zacieśnianiu starych kontaktów (modne dziś słowo „networking”). Uczestnictwo w Kongresie umożliwiło nam spotkanie osób, które poznailiśmy podczas innych europejskich konferencji oraz nawiązanie nowych znajomości. Mieliśmy również okazję porozmawiać z dr Encarną Guillaumon-Saorin, która w 2013 roku prowadziła seminarium naukowe na

Widok na historyczne centrum stolicy Estonii

naszym Uniwersytecie na temat roli społecznej odpowiedzialności w zwiększaniu jakości kontroli wewnętrznej i kontynuować zapoczątkowaną wówczas dyskusję. Kongres EAA miał dla nas również szerszy wymiar społeczny. Rozmowy z osobami z innych krajów, uświadomiły nam, że nasi rówieśnicy pokonują wiele trudności, aby zaistnieć w naukowym świecie, gdyż pochodzą z krajów, w których nie mogą liczyć na jakiejkolwiek wsparcie na starcie. Czasami wynika to z powodów ekonomicznych, a czasem z niestabilnej sytuacji politycznej. Dlatego przenoszą się do krajów, które umożliwiają im rozwój naukowy poprzez system stypendiów. Trafiają na renomowane uczelnie, gdzie ich badania są wspierane przez profesorów-mentorów.

Konferencja IAFA 2014

Przykład wspomnianego wcześniej systemu wspierania młodych naukowców mogliśmy zaobserwować w praktyce już tydzień po Kongresie EAA, uczestnicząc w corocznej konferencji Irlandzkiego Stowarzyszenia Rachunkowości i Finansów (IAFA), która odbyła się w dniach 29-30 maja w Belfaście.

Konferencja została poprzedzona seminarium doktorskim, po którym rozstrzygnięto wyniki konkursu na najlepsze prace badawcze doktorantów. Dwóm z nich (żaden nie był Irlandczykiem) udało się uzyskać granty, które pozwolą im sfinansować staże naukowe w wybranych ośrodkach akademickich na świecie. Mielśmy okazję porozmawiać z jedną z tych osób pochodzącą z Maroka, która stwierdziła wprost, iż w swoim kraju nie miałaby możliwości rozwinąć skrzydeł.

Wyraźnie widać, że zachodnie ośrodki naukowe stawiają na rozwój młodej kadry, inwestując w osoby, które ukształtują przyszłość nauki. Młodzi badacze, zanim wypłyną na „szerokie wody”, poddają się wielokrotnie ocenie przez czołowych naukowców z wiodących ośrodków akademickich, uczestniczących w seminariach doktorskich towarzyszących głównym konferencjom. Po uczestnictwie w kilku takich seminariach oraz konferencjach młody pracownik nauki jest gotowy, aby indywidualnie lub wspólnie ze swoim profesorem lub zespołem badawczym przedłożyć artykuł, nad którym pracował od dłuższego czasu, do międzynarodowych czasopism kategorii AAA. Niestety, cały proces trwa często kilka lat i nie zawsze kończy się osiągnięciem wstępnego założonego celu, ponieważ kolejka do renomowanych czasopism jest długa, a ocena potencjalnych publikacji złożona i wymagająca.

Konferencja IAFA, w której uczestniczyliśmy została zorganizowana przez Queen's University w Belfaście i jest odpowiednikiem konferencji BAFA (British Accounting and Financial Association). Poświęcona była tematowi, który łączył ze sobą aspekty finansów i rachunkowości. W sesji plenarnej wystąpiła prof. Christine Cooper – redaktor uznanego czasopisma *Critical Perspectives on Accounting*, z referatem dotyczącym krytycznego spojrzenia na kwestię maksymalizacji wartości dla akcjonariuszy. Jednym z przewodnich tematów, który przewijał się podczas Konferencji IAFA, była kwestia funkcjonowania organizacji non-profit w Wielkiej Brytanii i Irlandii, w tym ocena dokonań i raportowanie wyników tych jednostek. Nic dziwnego, biorąc pod uwagę fakt, że aż w trzech referatach jako autor lub współautor występo-

wał sam prof. Noel Hyndman, znawca tematu, współtwórca brytyjskich regulacji w zakresie działalności i sprawozdawczości organizacji charytatywnych oraz stały autor artykułów ukazujących się w czołowych czasopiśmie naukowych.

Na konferencji irlandzkiego stowarzyszenia rachunkowości i finansów mieliśmy okazję zaprezentować drugi z naszych referatów pt.: *„Linkages between goal-setting methods and effectiveness of internal communications in Polish enterprises”*. Profesor Peter Clarke z Uniwersytetu w Dublinie, który prowadził naszą sesję, podsunął kilka ciekawych pomysłów na to jak możemy rozwinąć nasz problem badawczy oraz wskazał uznane w kręgach brytyjskich publikacje, które dotyczą przygotowanego przez nas tematu.

Podsumowanie

Wnioski jakie nasuwają się po wspomnianych dwóch konferencjach pokazują, że dziedzina rachunkowości rozwija się dynamicznie w Europie. Powstaje wiele opracowań naukowych z zakresu rachunkowości z nawiązaniem do dyscyplin finanse i zarządzanie. Opracowaniami, które wzbudzały zainteresowanie słuchaczy, były na przykład te pokazujące korzyści z integracji informacji z rachunkowości z danymi marketingowymi i z rynków finansowych.

Rachunkowości nie można zatem „zaszufladkować” gdzieś „pomiędzy finansami a zarządzaniem”. Rzetelna i wiarygodna informacja tworzona przez system rachunkowości jest fundamentem dla dalszych działań specjalistów od finansów oraz kadry zarządzającej. Zmienia się natomiast rola rachunkowców, którzy z tradycyjnego „księgowego” stają się analitykami, stojącymi na straży właściwego ujęcia i interpretacji informacji finansowych oraz zarządczych z wykorzystaniem potencjału zaawansowanych narzędzi informatycznych.

Zdjęcia ze zbiorów autorki

Przed bramą główną Queen's University w Belfaście

Franciszek Adamczuk, Justyna Adamczuk, Aneta Salus

Konferencja studentów i doktorantów Young Scientists

23 maja 2014 r.

Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zorganizował interdyscyplinarną międzynarodową konferencję studentów i doktorantów *Young Scientists*. Konferencja ma już wieloletnią tradycję. Początkowo (od 1993 roku) w Jeleniej Górze odbywały się *Seminaria Studenckie z udziałem studentów z Czech, Niemiec i Polski*. Najpierw były to nieliczne grupy, z czasem jednak trzeba było tworzyć sekcje tematyczne, by wszyscy zakwalifikowani mogli zaprezentować wyniki swoich poszukiwań badawczych przed międzynarodowym jury, i pretendować do nagród i wyróżnień. *Seminaria Doktoranckie* mają nieco krótszą tradycję; ich początek sięga 2004 roku.

W tegorocznej konferencji udział wzięła rekordowa liczba uczestników – 54 osoby. Byli to studenci i doktoranci z: Czech, Niemiec, Austrii, Ukrainy, Stanów Zjednoczonych i Polski. Spośród wszystkich nadesłanych prac, przyjęto 24 artykuły do referowania. Zarówno obrady, jak i wystąpienia prowadzone były w języku angielskim. W tym też języku zostanie wydany zeszyt pokonferencyjny.

Konferencję otworzyła dr hab. Elżbieta Sobczak, prof. UE (prodziekan ds. Nauki), obrady prowadzili: dr Jacek Welc i dr Andrzej Raszkowski.

Prodziekan dr hab. Elżbieta Sobczak, prof. UE otwiera obrady konferencji

Decyzją międzynarodowego jury oceniającego wystąpienia, któremu przewodniczył prof. dr inż. Frank Worlitz (Hochschule Zittau/Görlitz) nagrodzone zostały cztery referaty:

- I miejsce: Daniel Fiß – *Consideration of model uncertainties on the example if a flow boiling process* (Hochschule Zittau/Görlitz)
- II miejsce: David Kubát – *Information Security Concerns of Traffic Safety Applications Users* (Uniwersytet Techniczny w Libercu)
- III miejsce: Magdalena Saczyna – *Factors for mental wellbeing on the workplace as a part of a sustainable enterprise policy* (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)
- IV miejsce: Abdulrahman S. Ahmed – *Influntial Factors in Food Security – A Preliminary Study. The Status and determinants of food security – a survey results* (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu).

Konferencja *Young Scientists* jest rezultatem współpracy uczelni wyższych w ramach Akademickiego Centrum Koordynacyjnego Szkół Wyższych w Euroregionie Nysa. Jej organizacja była możliwa dzięki finansowemu wsparciu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, a także sponsorów. Byli to: Ceramika Artystyczna Spółdzielnia Rękodzieła Artystycznego w Bolesławcu, Jelenia Plast Sp. z o.o., Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego SA oraz Urząd Miasta Jelenia Góra.

Zdjęcia Aneta Salus

Przestrzeń w nowych realiach gospodarczych

26-28 maja 2014 r., Karpacz,

Czwartą edycję międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu „Przestrzeń w nowych realiach gospodarczych” zorganizowały wspólnie Katedra Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Katedra Finansów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy Fakulta Sociálně Ekonomická Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem.

W skład rady programowej konferencji weszli: prof. zw. dr hab. Stanisław Korenik, RNDr. Miloslav Šásek, CSc., prof. dr hab. Beata Zofia Filipiak, prof. zw. dr hab. Krystian Heffner, prof. dr hab. Marek Dylewski, prof. dr hab. Teresa Lubińska, dr hab. prof. US Dariusz Zarzecki, zaś w skład komitetu organizacyjnego – dr Marcin Będzieszak (Uniwersytet Szczeciński), Ing. Petr Hlaváček Ph.D. (Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem) oraz młodzi naukowcy z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu: dr Piotr Hajduga, dr Anna Mempel-Śnieżyk i dr Małgorzata Rogowska. Sekretarzem konferencji była mgr Agnieszka Krześ.

W konferencji uczestniczyli naukowcy i praktycy życia gospodarczego, m.in. z Polski, Czech i Turcji. Przemówienie inauguracyjne wygłosili: prof. Stanisław Korenik – kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), prof. Beata Zofia Filipiak (Uniwersytet Szczeciński), RNDr. Miloslav Šásek, CSc. – kierownik Katedry regionálního rozvoje a veřejné správy Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem, dr Alicja Zakrzewska-Półtorak (UE we Wrocławiu) oraz Ing. Petr Hlaváček, Ph.D. (Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem).

Celem konferencji była prezentacja dorobku naukowego, przegląd praktyk oraz dyskusja na temat przemian społecznych, gospodarczych, przestrzennych, środowiskowych i kulturowych zachodzących w miastach różnej wielkości. Intencją organizatorów było także przedstawienie problematyki gospodarowania przestrzenią zarówno w ujęciu teoretycznym, jak i praktycznym oraz stworzenie szerokiej platformy do dyskusji naukowców, samorządowców oraz służb publicznych nad determinantami kształtującymi rozwój społeczno-gospodarczy w nowych realiach gospodarczych.

Obrady w poszczególnych sesjach prowadzili: prof. Stanisław Korenik, prof. Beata Zofia Filipiak i prof. Oğuz Özbek (Pamukkale University). Podczas dyskusji poruszono m.in. następujące zagadnienia: rozwój przestrzenny, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rozwoju lokalnego i regionalnego; metropolizacja w dobie gospodarki opartej na wiedzy; finanse jednostek samorządu terytorialnego; kreatywność i innowacyjność w polskiej przestrzeni społeczno-gospodarczej.

Warto zwrócić uwagę, że w ramach konferencji odbyła się specjalna sesja pod nazwą „Współczesne tendencje w rozwoju miast” zorganizowana przy współudziale Katedry Gospodarki Przestrzennej Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Poprowadził ją prof. zw. dr hab. Krystian Heffner – kierownik wymienionej Katedry.

Efektom konferencji będą recenzowane tomy Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego. Ukażą się również publikacje w języku angielskim, co przyczyni się do popularyzacji poruszanej problematyki także poza granicami Polski.

Dr Zbigniew Piepiora,
pracownik Katedry Gospodarki Przestrzennej
na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu

Wystąpienie prof. Oğuz-a Özbek-a (Pamukkale University)

Zarządzanie po skandynawsku czy po bałkańsku?

W maju i czerwcu br. dr Joanna Dyczkowska i dr Tomasz Dyczkowski – pracownicy Katedry Controllingu kierowanej przez prof. Andrzeja Kardasza – uczestniczyli w dwóch międzynarodowych konferencjach z obszaru zarządzania. Pierwszą z nich była 18. Konferencja NCSB (Nordic Conference on Small Business Research), której gospodarzem były: Bodø Graduate School of Business (BGS) oraz Nordland Research Institute (NRI); drugą zaś 7. konferencja międzynarodowa: „Enterprise Odyssey: Leadership, Innovation and Development for Responsible Economy”, która odbyła się w Zadarze, a zorganizowana została przez Uniwersytet w Zagrzebiu.

Konferencja NCSB 2014

Tegoroczna konferencja na temat małej przedsiębiorczości, skupiająca naukowców z krajów skandynawskich i bałtyckich, zagościła za kołem podbiegunowym w jednej z najbardziej wysuniętych na północ uczelni na świecie („wyżej na mapie” są tylko uniwersytety w Murmańsku i Tromsø). Bodø Graduate School of Business (BGS) jest od 2011 częścią Uniwersytetu Nordland, który powstał z połączenia kilku mniejszych szkół. Kształci on 6000 studentów i zatrudnia 500 pracowników w 6 ośrodkach północnej Norwegii.

Zakres Konferencji NCSB objął szeroko rozumianą tematykę przedsiębiorczości i zarządzania w małych przedsiębiorstwach. W szczególności, uwagę zwrócono na takie zagadnienia jak: innowacyjność małych firm i warunki ich ekonomicznego sukcesu; profil „małego” przedsiębiorcy ze szczególnym uwzględnieniem roli kobiet biznesie; tworzenie miejsc pracy w małych firmach i przedsiębiorczość społeczną; instytucjonalne wsparcie dla małego biznesu; oraz edukację i przedsiębiorczość akademicką.

W czasie konferencji zaprezentowano 40 referatów przygotowanych przez 74 naukowców z 10 krajów: Norwegii (28), Szwecji (19), Wielkiej Brytanii (7), Finlandii (5), Estonii (4), Danii (3), Francji (2), Niemiec (2), Polski (2) oraz USA (2). Warto zaznaczyć, że niewielka liczba prezentacji była efektem bardzo selektywnego procesu oceny zgłaszanych opracowań. Dzięki temu jednak każdy z uczestników miał możliwość szczegółowego omówienia swoich badań i mógł liczyć na wnikliwie komentarze publiczności oraz gorącą dyskusję (na którą na wielu konferencjach brakuje już czasu).

Jeden z najciekawszych referatów przygotował dr René Mauer, wykładowca Uniwersytetu w Aachen – ale też przedsiębiorca i kabareciarz. Zaprezentował on artykuł pod tytułem: *Od niepewności do sukcesu*. Tematem opracowania było przesunięcie akcentu w przedsiębior-

czości z fazy twórczej na skuteczne wcielanie pomysłów w życie (tzw. effectuation). Jak stwierdził dr Mauer, można podać wiele przykładów firm, których twórcy nie spodziewali się sukcesu, który później osiągnęli. Choć nie znali potencjału swoich pomysłów, byli jednak wirtuozami biznesowej improwizacji. Aby biznes przyniósł spodziewane efekty gospodarcze konieczne jest płynne przejście od etapu twórczego do działań implementacyjnych. Przedsiębiorcy powinni znaleźć równowagę między: celami a sposobami ich realizacji, spodziewanym zyskiem a możliwością do zaakcentowania straty oraz poszukiwaniem długofalowych partnerów gospodarczych a pozyskiwaniem osób inicjujących określone działania. Wówczas możliwe stanie się odniesienie sukcesu, nawet gdy trzeba działać w warunkach niepewności. Natomiast do nauczycieli przedsiębiorczości dr Mauer wystosował przesłanie: zmienmy nasze podejście do nauczania, z obecnego: „myśl, myśl, myśl, działaj” na „myśl, działaj, myśl, działaj itd.”.

Drugą prezentację, która poruszyła publiczność, przeprowadził Johan Wiklund z Syracuse University. Nosila ona tytuł: *Przedsiębiorczość a zaburzenia psychiczne* i prezentowała pionierskie, interdyscyplinarne badania nad osobami cierpiącymi na zaburzenia umysłowe (ADHD, autyzm), które mogą być skuteczniejszymi przedsiębiorcami niż „normalni” ludzie. Wywiady autora z przedsiębiorcami o zdiagnozowanych zaburzeniach umysłowych, pokazały, że to co zwykle uważa się za cechy dyskwalifikujące pracownika np.: ograniczoną samokontrolę, impulsywność, brak zahamowań czy nadmierną koncentrację (hyperfocus) staje się pożądanymi cechami przedsiębiorcy: intuicją, zorientowaniem na działanie, brakiem awersji do ryzyka i pasją. A za-

Przed Uniwersytetem Nordland w Bodø

tem „wykluczeni”, mogą stać się liderami biznesu. Nie wierzyć? Zastanówcie się głębiej nad źródłem sukcesu Steve’a Jobsa czy Richarda Bransona.

Przywództwo czy dyktatura? Referat o takim tytule zaprezentowali natomiast autor niniejszego reportażu wraz z dr Joanną Dyczkowską. Opracowanie to poddało analizie wpływ partycypacyjnego i zespołowego zarządzania na satysfakcję pracowników małych przedsiębiorstw polskich. Jest ono rezultatem badań z 2014 roku, w których wzięli udział pracownicy 64 małych dolnośląskich firm.

Badanie pokazało, że pracownicy nie są w wystarczającym stopniu świadomi strategicznego rozwoju swoich organizacji, w wielu też przypadkach nie komunikuje się właściwie celów i zadań oraz nie przekazuje informacji o efektach osiągniętych przez pracowników i poszczególne zespoły. A szkoda, bowiem uzyskano dowody, że pracownicy, którzy znają cele swojej organizacji, nie tylko chcą być wynagradzani za efekty, ale również rośnie ich motywacja oraz są ogólnie bardziej zadowoleni z warunków pracy. To ważne spostrzeżenie dla małych przedsiębiorców, którzy w wojnie o talenty muszą rywalizować zarówno z lokalną konkurencją, jak i z międzynarodowymi korporacjami.

Konferencja „Enterprise Odyssey 2014”

Zakres tematyczny tegorocznej Odysei Przedsiębiorczości objął szerokie spektrum zagadnień z obszarów: zarządzania, ekonomii oraz dziedzin pokrewnych. Łącznie zaprezentowano 87 referatów, z czego najwięcej z ekonomii i zarządzania (po 25). Pozostałe opracowania przedstawiono na sesjach z obszarów: informatyki (11), finansów (9), marketingu (5), turystyki (5) oraz edukacji (4). Referaty zostały przygotowane łącznie przez 184 naukowców z 20 krajów: Chorwacji (96), Słowenii (16), Polski (8), USA (8), Finlandii (7), Węgier (6), Austrii (5), Bośni i Hercegowiny (5), Czech (5), Hiszpanii (4), Łotwy (4), RPA (4), Macedonii (3), Wielkiej Brytanii (3), Korei Południowej (2), Malty (2), Niemiec (2), Serbii (2), oraz Chin i Włoch. Mimo przeważającej liczby prezentacji przygotowanych przez gospodarzy, dyskusje podczas sesji zdominowali goście zagraniczni.

Duże zróżnicowanie kulturowe uczestników zaowocowało ciekawymi prezentacjami. Jedną z nich był otwierający konferencję dynamiczny wykład prof. Velimira Sriczy, z Uniwersytetu w Zagrzebiu, na temat harmonijnego przywództwa. Prezentację rozpoczęła następująca anegdota. *W klatce siedzi pięć małp oraz stoi kosz z bananami. Gdy tylko któraś małpa sięga po banana, wszystkie zostają oblane zimną wodą. Następnie jedną małpę wymienia się na „nowicjusza”. Nowicjusz sięga po banana i zostaje pogryziony przez pozostałe małpy, które boją się zimnej wody. Wymiana lokatorów trwa dalej. W końcu w klatce są już tylko małpy, które nie zostały nigdy oblane wodą. Ale i tak, gdy tylko jedna z nich sięga po banana, pozostałe ją gryzą – bo takie są teraz „reguły stada”. Małpy pozostają głodne i złe. Podobnie jest w biznesie. Działamy, nie zastanawiając się, skąd wzięły się i czemu służą zasady, którym hołdujemy – stwierdził Profesor. „Stare zasady” kierują poczynaniami menedżerów, którzy zarządzają przedsiębiorstwami w oparciu o te same założenia co 125 lat temu.*

Słońce o północy w Bodø czy hitchcockowski zachód słońca w Zadarze?

Czy jednak obowiązujący model gospodarczy spełnia nasze oczekiwania? Obecnie 1300 największych korporacji odpowiada za 60% światowych transakcji gospodarczych, zaś prezesi tych firm zarabiają 9 razy więcej niż 35 lat temu (i 360 razy więcej niż „zwykli” pracownicy). Trudno oczekiwać odwrócenia tendencji, skoro małe firmy są systematycznie wchłaniane przez gigantów (np. w ubiegłym roku firma Oracle przejęła ponad 750 start-upów). Z drugiej strony, 14% populacji światowej cierpi na depresję, a wskaźniki przestępczości w rejonach dotkniętych biedą wzrosły w ostatnich latach o 50%. W efekcie, według badań przeprowadzonych po wybuchu ostatniego kryzysu finansowego, liderom biznesu ufało jedynie 24% mieszkańców Unii Europejskiej. Gorzej wypadli tylko politycy (20%) i dziennikarze (16%)! Warunkiem przewrótce wiary w przedsiębiorczość jest zmiana koncepcji przywództwa. Zdaniem prof. Sriczy „nowe przywództwo” powinno opierać się na pięciu zasadach.

Pięć zasad nowoczesnego przywództwa:

1. **Lider nie wydaje poleceń, ale inspirowanie do działania.**
2. **Przywódcą jest ten, którego wszyscy chcą słuchać.**
3. **Należy walczyć z biurokracją, ile tylko sił.**
4. **Zespoły tworzą się wokół wspólnych idei.**
5. **Miejsce pracy ma sprzyjać kreatywności.**

Współczesny lider biznesu musi się zatem odznaczać czterema kompetencjami:

- inteligencją (umiejętnością rozpoznawanie wartości, uczuć i myśli),
- myśleniem strategicznym (wizjonerstwem, zorientowaniem na cele),
- duchowością (wiarą, nadzieją, odwagą)
- operatywnością (efektywnością, niezależnością, akceptacją).

Kształcenie odpowiedzialnych liderów biznesu jest zadaniem uczelni. Wymaga to jednak zmian w samym środowisku akademickim. „Jeśli chcemy zmiany paradygmatu, nie wystarczy, aby starzy profesorowie poszli na emeryturę; oni muszą umrzeć!”. Tą prowokacyjną myślą Toma Petersa zakończył swój wykład profesor Sricza.

Kolejny interesujący referat przedstawił prof. Martin Paitz z Uniwersytetu w Mannheim. Wskazał on na konieczność zmiany podejścia do funkcjonowania Interne-

tu, a w szczególności do rezygnacji z paradygmatu „neutralności sieci”, w myśl którego jednakowo traktuje się wszystkich dostawców i odbiorców treści. Nadrzędny cel polityczny jakim były niskie opłaty za dostęp do Internetu (czytaj „do informacji”) dla prywatnych użytkowników przestaje być adekwatny. Czy rzeczywiście w myśl równości należy nadal dotować „internetowych zaścianków”? Większość ruchu internetowego to bowiem obecnie rozrywka on-line, która znacznie podnosi koszty po stronie dostawców usług. Brak wyróżnienia priorytetowych treści wywołuje także poważne problemy we wdrażaniu nowoczesnych technologii np. e-health (opieka zdrowotna na odległość, zdalne operacje), w których opóźniony lub ograniczony transfer danych ma zgubne konsekwencje. Istnieją wprawdzie możliwości odrębnej transmisji, ale to podnosi jej koszty. Czas podejść pragmatycznie do kwestii rozwoju Internetu, a nie traktować go jako „własności anonimowych internautów” – skłonił Profesor.

Natomiast autor reportażu wraz z dr Joanną Dyczkowską przyjechali na konferencję z dwoma opracowaniami. Pierwszy referat dotyczył *relacji między systemami planowania a motywowania w przedsiębiorstwach*. Bazował on na badaniach przeprowadzonych wśród 397 organizacji działających w Polsce; różnej wielkości i funkcjonujących w różnych branżach. **W badaniu dowiedziono, że szczególnie istotnym elementem konstruowania systemów motywacyjnych przedsiębiorstw jest świadomość strategiczna pracowników, którą stymuluje regularny kontakt i dobra komunikacja między pracownikami a menedżerami.**

Drugie opracowanie omawiało natomiast zagadnienia związane z przejmowaniem przez polskie instytucje publiczne standardów zarządzania stosowanych w organizacjach komercyjnych, a w szczególności ze *zmianą postrzegania kontroli zarządczej w sektorze publicznym*.

Pojawiają się bowiem obawy, iż mimo że znowelizowana ustawa o finansach publicznych zdefiniowała zadania kontroli zarządczej w JSP, faktycznie stosowane praktyki są dalece mniej skuteczne niż w przedsiębiorstwach. Badania autorów oparte o na informacjach z 111 instytucji publicznych pokazały, iż kontrola zarządcza w sektorze publicznym ma wciąż niewiele wspólnego z informacyjnym wsparciem zarządzania. W wielu przypadkach pomiar dokonań organizacji publicznych w ogóle nie istnieje (18,5% zbadanych przypadków), a w równie licznej grupie jednostek pracownicy nie są zapoznawani z jakimikolwiek wynikami działań kontrolnych (17,5% instytucji). Nadzieją jest jednak poprawiający się stan przepływów informacji zarządczych zaobserwowany przez autorów między rokiem 2011 a 2014.

Podsumowanie

Co dało zatem uczestnictwo w tych dwóch konferencjach i która z nich była bardziej wartościowa? Na pewno obie pozwoliły na przedstawienie własnych opracowań w nowym środowisku akademickim, a tym samym na uzyskanie inspiracji do dalszych badań. Zarówno w Bodø, jak i w Zadarze dyskusje były bardzo otwarte a uczestnicy chętnie komentowali i udzielali rad prezentującym. Podobnie, obie konferencje dały okazję do nawiązania nowych kontaktów, tak ważnych w dzisiejszej globalnej nauce. W końcu można było zaobserwować istniejące i nowe tendencje w badaniach naukowych poszczególnych ośrodków oraz krajów, tak aby lepiej spozycjonować własne projekty i opracowania.

Które natomiast podejście do zarządzania: skandynawskie czy bałkańskie, przypadło nam bardziej do gustu? Trudno podjąć jednoznaczną decyzję. To tak jak wybierać czy bardziej atrakcyjne jest świecące o północy słońce w Bodø czy, uznany za najpiękniejszy przez samego mistrza Hitchcocka, zachód słońca w Zadarze. Na pewno warto doświadczyć ich obu.

Cross-Cultural Training

Międzynarodowe warsztaty nt. komunikacji międzykulturowej

Elżbieta Pohulak-Żołędowska

W dniach 10-11 kwietnia 2014 r. w Karpaczu odbyły się pierwsze międzynarodowe warsztaty pt. „Trening Międzykulturowy”, zorganizowane przez Staatliche Studienakademie Bautzen, Berufsakademie Sachsen i Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu – Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze. Projekt ten został sfinansowany przez Euroregion Nysa w ramach Funduszu Małych Projektów Polska-Saksonia 2012-2014 (nr rej. 0872.03.J2.1.090913.1.06) oraz Förderverein Studienakademie Bautzen. Intencją pomysłodawców jest, by warsztaty te odbywały się co roku, naprzemiennie w Polsce i Niemczech.

Międzynarodowe warsztaty z komunikacji międzykulturowej przeprowadzone dla studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu WEZiT w Jeleniej Górze

oraz Staatliche Studienakademie Bautzen mogą wpłynąć na zwiększenie umiejętności komunikacji młodych ludzi, wzajemne zrozumienie motywów działania. Należy

Na zdjęciu: dr Elżbieta Pohulak-Żołędowska, Wolfgang Zettwitz, dr Franciszek Adamczuk i dr Daniel Raabe z Berufsakademie Bautzen – główny organizator

mieć nadzieję, że takie umiejętności przyniosą uczestnikom korzyści w ich przyszłym zawodowym życiu, zwiększą też funkcjonalny i harmonijny rozwój regionu. W tegorocznych warsztatach udział wzięło 50 uczestników z Polski i Niemiec. W ceremonii otwarcia ze strony niemieckiej gości powitał Wolfgang Zettwitz – przedstawiciel Miasta Bautzen, stronę polską reprezentował dr Franciszek Adamczuk – pełnomocnik rektora ds. współpracy z zagranicą. Wykłady prowadziła Małgorzata Słabicka – właścicielka firmy szkoleniowej ProfiCulture we Wrocławiu oraz dr Rafael Felipe Veiga Saracchini (pochodzący z Brazylii), obecnie reprezentujący hiszpański

Technological Institute of Castilla y León, Burgos. Nad organizacją wydarzenia czuwali dr Daniel Raabe z Berufsakademie Bautzen i dr Elżbieta Pohulak-Żołędowska z Katedry Mikroekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu WEZiT w Jeleniej Górze, kierowanej przez dr. hab. Waldemara Tyca, prof. UE.

Tak dobrze rozpoczęta współpraca zaowocuje już w tym roku podpisaniem umowy o strategicznym partnerstwie między Berufsakademie Bautzen i WEZiT – jeleniogórskim Wydziałem Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

„My own company”

Ryzyko i sukces – nierozłączna para

Iwona Bożydaj-Jankowska, Hanna Baurowicz-Fujak

Już po raz piąty na Wydziale Ekonomii, Zarządzania i Turystyki przy liczonym studenckim audytorium, odbył się konkurs *My own company* – wydarzenie łączące biznes i język angielski, będące wyzwaniem dla adeptów nauk ekonomicznych, stąd też niewiele osób podejmuje ryzyko. W tym roku zgłosiło się czworo studentów, w tym dwoje przedstawiło projekt wspólny.

Hanna Baurowicz-Fujak i Iwona Bożydaj-Jankowska

Konkurs „My own company” cyklicznie organizuje zespół Studium Języków Obcych w Jeleniej Górze. Od uczestników wymaga on zaprezentowania pomysłu na własną firmę. Występ konkursowy ma formę multimedialnej autoprezentacji w języku angielskim. Po raz kolejny organizatorzy poprosili o wsparcie jurorskie pracowników naukowo-dydaktycznych naszego Wydziału, fachowców w dziedzinie nauk o przedsiębiorstwie, w osobach: dr. Jacka Welca – przewodniczącego jury, dr Agnieszki Połomskiej-Jasienowskiej i dr. Tomasza Kołakowskiego.

Tegorocznymi uczestnikami konkursu to: Roksana Jaszczur (I rok, studia drugiego stopnia), Klaudia Buss (I rok, studia pierwszego stopnia) oraz Piotr Przybysz i Jakub Marcinkowski (I rok, studia drugiego stopnia). W związku ze zgłoszonymi trzema prezentacjami konkursowymi, każdy kto zdecydował się na uczestnictwo miał, *de facto*, zagwarantowany tytuł laureata konkursu. Do rozstrzygnięcia były poszczególne miejsca. Po wysłuchaniu trzech bardzo różnych tematycznie i jakościowo prezentacji oraz udzieleniu obszernych wyjaśnień uzasadniających swoją decyzję, jury podało poniższy werdykt.

Laureaci konkursu, „My own company” 2014:

Roksana Jaszczur – I miejsce

Piotr Przybysz i Jakub Marcinkowski – II miejsce i nagroda publiczności

Klaudia Buss – III miejsce

Roksana Jaszczur zdobyła pierwsze miejsce w naszym konkursie po raz drugi. Była też laureatką pierwszego miejsca w 2012 roku. Wystąpiła ona z prezentacją pt. „Mr. Salad” – bary sałatkowe dla zapracowanych. Świa-

domość znaczenia wartościowego odżywiania się wciąż rośnie, a wraz z nim liczba klientów, którzy chcą dbać o zdrowy, zbilansowany i odżywczy posiłek. Pomysł dotyczył firmy oferującej przekąski bezpośrednio z mobilnego wózka. Uznano, że firma proponująca zdrową i świeżą żywność właśnie w tak dostępnej formule ma szansę na zaistnienie, zdobycie wiernej i licznej klienteli,

Roksana Jaszczur – I miejsce

Piotr Przybysz i Jakub Marcinkowski – II miejsce

Klaudia Buss – III miejsce

a więc także ma szansę utrzymania się na konkurencyjnym rynku.

Kolejna uczestniczka Klaudia Buss, wystąpiła z prezentacją firmy *Fulfilled desires – Spa & Wellness Centers* próbując przekonać do biznesu zajmującego się kompleksowymi usługami hotelowo-konferencyjnymi z bogatą ofertą spa i wellness (korzystającą z naturalnych produktów kosmetycznych). Wyjazdy urlopowe, a także biznesowe połączone z troską o urodę, młody wygląd, zadbane ciało stanowią nieodłączny element naszej rzeczywistości i choć rynek wydaje się być nasycony hotelami oferującymi salony urody i fitness, to z pewnością dobrze zorganizowany i rozreklamowany biznes w tej branży znajdzie swoje miejsce wśród innych, istniejących już placówek o podobnym profilu.

Następnie mieliśmy okazję wysłuchać prezentacji studentów Piotra Przybysza i Jakuba Marcinkowskiego pt. „*Karkonosze Tourist Bus*” – *przewozy i usługi turystyczne*. Karkonosze oraz obszary z nimi sąsiadujące są wciąż nieodkrytym rajem turystycznym. Komunikacja i infrastruktura są kluczowe, szczególnie dla turysty z zagranicy. Dobrze skomunikowanie uroczych zakątków z głównymi ośrodkami Dolnego Śląska np. Wrocławiem czy Jelenią Górą, a sięgając dalej z Pragą lub Dreznem, to pierwszy

krok, aby turyści z całego świata mogli częściej i liczniej odwiedzać jakże wyjątkowy, ciekawy i bogaty turystycznie teren zbiegających się trzech granic: Polski, Czech i Niemiec.

Wyniki obrad panelu oceniającego ogłosił dr Jacek Welc. Uzasadniając werdykt mówił o istotnych kwestiach związanych z rozpoczynaniem działalności gospodarczej na rynku, m.in. o ryzykach biznesowych, towarzyszących każdemu przedsięwzięciu biznesowemu. A zidentyfikowane zagrożenia są łatwiejsze do uniknięcia. Wkraczając więc w świat biznesu trzeba się dobrze przygotować. Laureaci konkursu otrzymali m.in. dyplomy, nagrody książkowe (słowniki) oraz nagrody rzeczowe. Organizatorzy konkursu dziękują fundatorom nagród: Jeleniogórkowskiemu Oddziałowi Deutsche Bank (już po raz drugi wspierał ten projekt), z którym współpracę nawiązała mgr Marta Mędrak – lektor języka angielskiego w SJO w Jeleniej Górze, a także Wydawnictwu Pearson za ufundowanie nagród książkowych dla laureatów konkursu. Uczestnicy konkursu będą mieli odnotowany w suplementie do dyplomu ukończenia studiów fakt udziału w konkursie. Zapraszamy serdecznie za rok i apelujemy: Studenci nie bójcie się ryzyka!

Wyjazd studyjny do Beneluxu

Patryk Koperek

Pracownicy Wirtualnej Studenckiej Firmy Konsultingowej V-Student Consulting Sp. z o.o. uczestniczyli – wspólnie z wyróżniającymi się studentami Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Turystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – w wyjeździe studyjnym do Belgii i Luksemburga.

W dniach 13-18 kwietnia 2014 r. pracownicy i opiekunowie WSFK oraz laureaci organizowanych na Uniwersytecie konkursów (Konkursu Wiedzy o Unii Europejskiej i Konkursu Obserwatorium Statystycznego), przedstawiciele Samorządu Studenckiego, autorzy referatów na Konferencję Kół Naukowych w Tarnopolskim Uniwersytecie Narodowym i najlepsi studenci studiów stacjonarnych pierwszego stopnia wzięli udział w specjalnie zorganizowanym wyjeździe do Belgii i Luksemburga. Jednym z głównych celów podróży pracowników Wirtualnej Studenckiej Firmy Konsultingowej była wizyta w firmie symulacyjnej ErgoForm w Antwerpii. Firma jest zrzeszona w belgijskiej Centrali Firm Symulacyjnych COFEP oraz, podobnie jak V-Student Consulting, w międzynarodowej sieci firm symulacyjnych EUROPEAN-PEN International. W siedzibie organizacji zostaliśmy powitani przez przedstawicieli kilku z działających na obszarze Belgii firm symulacyjnych. Karin Grillet, koordynator COFEP, zapoznała nas ze specyfiką firm symulacyjnych działających w Belgii, mówiła o liczbie działających w kraju firm tego typu, zasadach ich funkcjonowania, o profilu biznesowym tych przedsiębiorstw. Dowiedzieli-

Dworzec w Antwerpii

śmy się, że 90% firm zajmuje się produkcją, a jedynie 10% z nich – usługami świadczonymi na rzecz pozostałych podmiotów. Żadna z działających w Belgii firm symulacyjnych nie prowadzi działalności konsultingowej ani nie funkcjonuje, tak jak V-Student Consulting, na

Wejście do siedziby firmy ErgoForm

realnym rynku. Obejrzeliśmy także prezentację poświęconą obszarom działalności oraz strukturze organizacyjnej ErgoForm. Organizację i specyfikę funkcjonowania zaprezentowali również przedstawiciele pozostałych firm symulacyjnych, wzbudzając duże zainteresowanie wśród pracowników jeleniogórkowskiej V-Student Consulting. Spotkanie zakończyło wystąpienia dr. Jacka Welca – opiekuna Działu Analiz, który zaprezentował model funkcjonowania naszej firmy działającej w ramach dwóch rynków: wirtualnego i rzeczywistego.

Po zakończeniu prezentacji zostaliśmy zaproszeni do biura, gdzie mogliśmy uczestniczyć w realizacji codziennych zadań pracowników ErgoForm. Poznaliśmy metody, dzięki którym firmy symulacyjne współpracują ze sobą oraz sposoby działania poszczególnych działów przedsiębiorstwa. Belgijskie firmy symulacyjne opierają swoją działalność głównie na współpracy między sobą. Polega ona na realizacji transakcji, w których jeden z podmiotów wykupuje od drugiego wirtualny towar. Następnie druga strona realizuje analogiczną transakcję. Firmy podczas wymiany posługują się fikcyjną walutą. Przedstawiciele ErgoForm byli pod wrażeniem, iż udało się nam stworzyć studencką firmę symulacyjną, która działa nie tylko w ramach sieci firm symulacyjnych, lecz także na rzeczywistym rynku, co ma swoje odzwierciedlenie we współpracy z prawdziwymi firmami. Po podziękowaniach złożonych przez naszych pracowników przedstawicielom ErgoForm, organizatorzy spotkania wyrazili zainteresowanie dalszą współpracą z V-Student Consulting. W związku z tym mamy nadzieję, że nasze firmy połączy w przyszłości stała relacja.

Drugiego dnia odbyła się wizyta w Europarlamentie. Jego siedziba znajduje się w tzw. europejskiej dzielnicy, w sąsiedztwie Placu Luksemburskiego. W pobliżu Parlamentu zlokalizowane są również inne instytucje Unii Europejskiej, między innymi siedziby Komisji Europejskiej, Rady Europejskiej oraz Komitetu Regionów. Wizyta w Europarlamentie została zorganizowana przez Tomasza Winieckiego, asystenta posła Artura Zasady. Zapoznał uczestników z funkcjonowaniem Unii Europejskiej, frakcji politycznych, procedurą powstawania aktów prawnych, elementami procesu legislacyjnego oraz sposobami podziału mandatów pomiędzy państwa członkowskie. Poznaliśmy zakres obowiązków asystentów europosłów, do których należy prowadzenie korespondencji mailowej, przygotowywanie materiałów prasowych, oprowadzanie gości po Parlamencie Europejskim, organizowanie konferencji prasowych, udział w spotkaniach komisji. My także mieliśmy okazję zwiedzić salę plenarną, w której odbywają się obrady Parlamentu

Pracownicy V-Student Consulting w ErgoForm

Europejskiego – symultanicznie we wszystkich językach państw członkowskich Unii. Każdy poseł może posługiwać się dowolnym językiem urzędowym obowiązującym w państwach UE, a jego wystąpienie jest tłumaczone na bieżąco na wszystkie pozostałe języki. Spotkanie w Europarlamentie zostało zwieńczone wizytą w Parlamentarium – interaktywnym centrum. Wizyta w tym obiekcie pozwoliła nam jeszcze raz zapoznać się z kulisami pracy Parlamentu Europejskiego, historią Unii Europejskiej. Działalność Parlamentarium to, m.in. organizacja wystaw i licznych ekspozycji. Do najważniejszych eksponatów udostępnionych w centrum należy medal i dyplom okolicznościowy z okazji przyznania UE Pokojowej Nagrody Nobla 12 października 2012 roku. Spotkanie w Europarlamentie będziemy wspominać jako atrakcyjny sposób poszerzenia wiedzy o Unii Europejskiej.

Pozostałą część dnia przeznaczaliśmy na zwiedzanie Brukseli. Panoramę miasta podziwialiśmy z punktu widokowego znajdującego się w najwyższej położonej kuli Atomium – najbardziej rozpoznawalnego architektonicznie symbolu Brukseli. Jest to powiększony 165 miliardów razy model kryształu żelaza. Zwiedzającym udostępniono pięć z dziewięciu kul, w których znajdują się czasowe i stałe wystawy tematyczne poświęcone nauce, technologii, designowi, architekturze oraz sztuce. Wieczorem wybraliśmy się na spacer po starym mieście, gdzie zwiedziliśmy znajdujący się w samym sercu Brukseli Grand Place – jeden z najpiękniejszych rynków Europy. Szczególnie atrakcyjnym obiektem turystycznym jest Dom Króla, w którym obecnie znajduje się Muzeum Miejskie. Odwiedziliśmy także Manneken Pis – fontannę przedstawiającą siusiającego chłopca – symbol beztroskiego ducha Brukseli oraz jego żeński odpowiednik – Jeanneke Pis.

Kolejnego dnia pracownicy Wirtualnej Studenckiej Firmy Konsultingowej udali się na ostatnią z zaplanowanych w ramach wyjazdu wizyt studyjnych. Miała ona miejsce w siedzibie firmy UPS. Wizytę studyjną zorganizowała dla nas Małgorzata Kupnicka, absolwentka naszego Wydziału. Firma ta należy do największych przedsiębiorstw zajmujących się doręczaniem przesyłek, a także świadczeniem usług transportowych oraz logistycznych. Podczas wizyty w centrali regionalnej UPS, której siedziba znajduje się w Brukseli, przekonaliśmy się w jaki sposób funkcjonuje to przedsiębiorstwo, zapoznaliśmy się z obowiązującymi w nim standardami pracy, wymogami aplikacyjnymi, przebiegiem procesu rekrutacji i możliwościami rozwoju. W spotkaniu uczestniczyli m. in. Małgorzata Kupnicka, Agnieszka Marczak i Krzysztof Białek – nasi rodacy zatrudnieni w firmie UPS. Podzielili się

Wyjazd studyjny do Hamburga

Tomasz Kołakowski

W dniach 16-17 maja 2014 roku odbył się wyjazd studyjny do Hamburga studentów i wykładowców Studiów Podyplomowych Logistyka i Zarządzanie Łańcuchów Dostaw, prowadzonych przez Katedrę Zarządzania Strategicznego i Logistyki na Wydziale Ekonomii, Zarządzania i Turystyki. Wyjazd został zorganizowany z inicjatywy, i przy istotnym zaangażowaniu partnera Studiów Podyplomowych tj. Fundacji Kuehne (Kühne-Stiftung) – organizacji założonej przez rodzinę Kuehne w 1976 r. w Szwajcarii.

Pierwszego dnia wizyty uczestnicy mieli okazję zapoznać się m.in. z funkcjonowaniem HHLA Container Terminal Altenwerder, jednego z najnowocześniejszych terminali kontenerowych w Europie. Pod wieczór odbyła się krótka wycieczka po mieście, podczas której zwiedzono m.in. Stare Miasto z Placem Ratuszowym oraz nowoczesną dzielnicę HafenCity utworzoną na terenach dawnego nabrzeża portowego.

Drugi dzień pobytu rozpoczął się od wizyty na Kühne Logistics University, gdzie studenci uczestniczyli w wykładzie prof. dr. Michela Acciaro nt. logistyki morskiej. Po spotkaniu na grupę czekała kolejna atrakcja – rejs po Łabie statkiem należącym do Fundacji, połączony ze zwiedzaniem nabrzeża portu w Hamburgu, największego portu Niemiec i jednego z największych porów kontenerowych na świecie.

Zdjęcie grupowe w holu głównym Europarlamentu

swoimi doświadczeniami zawodowymi oraz przedstawić własne ścieżki rozwoju. Wizyta studyjna w przedsiębiorstwie była dla nas interesującym i wartościowym przeżyciem. Umysłowiła nam również, jak duże znaczenie dla naszego rozwoju zawodowego może mieć znajomość języków obcych. Po wizycie w UPS udaliśmy się na pożegnalny spacer po rynku Brukseli, gdzie odwiedziliśmy Muzeum Piwa oraz Muzeum Czekolady. Tym akcentem zakończyliśmy swój pobyt w Brukseli.

Wieczorem dotarliśmy do Luksemburga, stolicy Wielkiego Księstwa Luksemburga. Tutaj swoją siedzibę mają takie instytucje, jak: Europejski Trybunał Sprawiedliwości, sekretariat Parlamentu Europejskiego, Europejski Trybunał Obrachunkowy czy Europejski Bank Inwestycyjny. Wieczorny spacer pozwolił nam poznać zabytkową część miasta. Zwiedzanie Luksemburga kontynuowaliśmy następnego dnia. Odwiedziliśmy Fort Thungen – pozostałości po XVIII-wiecznych fortyfikacjach obronnych. Obejrzaliśmy fortecę Bock Casemates, która stanowi część oryginalnego zamku z X w. oraz fragmenty średniowiecznych fortyfikacji miejskich. Kazamaty i fortyfikacje wraz ze Starym Miastem zostały wpisane na

Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO w roku 1994. Przechodziliśmy także nieopodal Pałacu Wielkiego Księcia, przy którym mieści się kompleks budynków, będących niegdyś siedzibą parlamentu Wielkiego Księstwa.

Podsumowując. Nasz wyjazd należał do wyjątkowo udanych, możliwość zwiedzenia wielu interesujących miejsc była dla nas niezwykle cennym przeżyciem. Uczestnicy powrócili bogatsi o wiedzę i doświadczenia zdobyte podczas zorganizowanych w ramach wyjazdu wizyt studyjnych. Dzięki spotkaniom w firmach mogliśmy odkryć i przekonać się, że Europa jest miejscem otwartym, oferującym młodym osobom szanse rozwoju i kariery zawodowej połączonej z autentyczną satysfakcją z pracy.

Patryk Koperek
z Działu Promocji i Rozwoju
Wirtualnej Studenckiej Firmy Konsultingowej
V-Student Consulting

Budynek Europarlamentu

Jędrzej Leśniewski

Młoda Ukraina

Jaka terażniejszość, jaka przyszłość?

20 maja 2014 r. – pięć dni przed wyborami prezydenckimi na Ukrainie – w Bibliotece Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu odbyła się debata „Młoda Ukraina. Jaka terażniejszość? Jaka przyszłość?”. Uczestnicy, wśród których znaleźli się Ruslan Samoylov i Vladyslav Bartkoviak, wypowiadali się na temat przyczyn kryzysu i wizji przyszłości własnego państwa.

W trakcie otwartej dyskusji z publicznością poruszano, m.in. kwestie zagrożenia wojną domową na Ukrainie, problem marnowania szans na prawdziwą niepodległość i demokrację, a także perspektywy funkcjonowania młodych Ukraińców w Unii Europejskiej. Moderatorem dyskusji był dr hab. Bartłomiej Nowotarski – prawnik konstytucjonalista, politolog z Katedry Filozofii i Komunikacji Społecznej. Spotkanie zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Wiedzy Obywatelskiej oraz Centrum Dokumentacji Europejskiej Biblioteki Głównej UE.

Po spotkaniu sformułowano następujące wnioski: Ukraina, w oczywisty sposób, stoi w obliczu zagrożenia swojej integralności wewnętrznej, głównie na skutek imperialnych ambicji prezydenta Rosji Władimira Putina. Nie ma wątpliwości, że ambicje te oparte są także na kalkulacji wystąpienia procesów dezintegracyjnych w samej Unii Europejskiej. Na istniejące wyzwania Ukraińcy muszą sami znaleźć rozwiązania. W obecnym kontekście geopolitycznym nie może być zgody na federalizację państwa. Natomiast odpowiedzią może być istotna i przemyślana **reforma samorządu terytorialnego na najniższym szczeblu, otwierająca drogę mniejszościom, w tym rosyjskiej, do bycia gospodarzem swojego terenu**. W takiej sytuacji wszelkie argumenty separatystyczne wydatnie stracą na znaczeniu.

Od dnia niepodległości Ukrainę pogrążyły dwa zjawiska. Po pierwsze, zbyt skomercjonowanej, wręcz autokra-

tycznej władzy wykonawczej (prezydentów), po drugie, współzyskującej z nią klasy oligarchów – sprzyjało to korupcji. Ponieważ oligarchowie pozostaną stałym elementem gospodarki Ukrainy to:

- **organy władzy wykonawczej muszą być dobrze zrównoważone, a parlament silniejszy** (np. w modelu półprezydenckim). Wtedy oligarchowie nie będą gromadzić się wokół jednego autokraty. System wykreuje znamiona rywalizacyjności, a więc jednego z najważniejszych aspektów demokracji. Pod warunkiem respektowania skonstruowanych konstytucyjnych reguł gry, przez wszystkie strony – bez manipulowanych zmian w konstytucji na korzyść jednej ze stron;
- **biznes powinien być oddzielony od polityki**, a oligarcha chcący być politykiem winien sprzedawać firmę lub oddać ją do funduszy powierniczych;
- powinien powstać **państwowy fundusz wyborczy**, albo partyjny, na który oligarchowie będą przelewać, w sposób jawny, określone limity pieniężne;
- istnienie, wyłącznie na podstawie ustawy, **jawnych fundacji partyjnych** lub dofinansowywanie partii z budżetu państwa może również przyczynić się do uzdrowienia sytuacji na linii biznes – polityka;
- należałoby także przemyśleć możliwość **odpisów podatkowych** dla obywateli za przekazane środki fundacjom czy funduszowi związanym z finansowaniem polityki.

Andreas Löeschel –

Visiting Professor

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, dzięki aplikacji złożonej przez działające w jego strukturach Centrum Doskonałości dla Zrównoważonego Rozwoju, w dniach 12-14 maja 2014 r. gościł prof. dr. hab. Andreas'a Löeschel'a – profesora ekonomii w Uniwersytecie w Heidelbergu, dyrektora Departamentu Ekonomii Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz Zarządzania Środowiskowego w Europejskim Centrum Badań Ekonomicznych w Mannheim oraz kierownika Katedry Mikroekonomii i Ekonomii Zasobów Naturalnych na Uniwersytecie w Munster, z cyklem wykładów pod wspólnym tytułem *Systemy handlu emisjami – teoria i zastosowanie*.

Wizyta prof. Andreas'a Löeschel'a na Uniwersytecie odbyła się w ramach programu *Visiting Professors*, finansowanego z funduszu Scientiae Wratislavienses. Program ten, realizowany w ramach Wrocławskiego Centrum Akademickiego, umożliwia wizyty wybitnych naukowców i artystów pełniących funkcje organizacyjne w czołowych instytucjach i organizacjach naukowo-badawczych. Zgodnie ze strategią rozwoju Wrocławia naukowcy i artyści są zapraszani przez prezydenta miasta, rektorów wrocławskich uczelni i dyrektorów instytutów naukowych. Wykłady są otwarte.

Prof. dr. hab. Andreas Löeschel od 2011 roku prowadzi rządowej Komisji Ekspertów ds. Energii monitorującej transformację rynku energii w Niemczech, jest jednym z głównych autorów V Raportu IPCC w okresie 2010-2014, współpracuje z Centrum Ekonomii Klimatu oraz Polityki w Crawford School of Economics & Government, Australian National University (ANU) w Canberze oraz Tsinghua University Beijing (2013). W Centrum Europejskich Badań Ekonomicznych w Mannheim prof. A. Löeschel pracuje od 1999 roku, w latach 2005-2007 pracował również jako Scientific Officer dla Komisji Europejskiej w Instytucie Perspektywicznych Studiów Technologicznych w Sewilli. W 2003 r. był stypendystą w Massachusetts Institute of Technology (MIT), w 2005 r. stypendystą Uniwersytetu Stanforda.

Merytoryczną koncepcję programu wizyty we współpracy z prof. A. Löeschelem opracował dr Zbigniew Dokurko, dyrektor Centrum Doskonałości dla Zrównoważonego Rozwoju. Wsparcie administracyjno-organizacyjne zapewniła mgr Anna Kuroпка-Bułkowska z Biura Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Profesor Andreas Löeschel przedstawił 5 wykładów:

1. Theoretical concepts and design considerations (Koncepcje teoretyczne oraz przemyslenia dotyczące projektów w obszarze handlu emisjami).
2. Competitiveness effects and leakage (Oddziaływanie na konkurencyjność oraz skutki związane z efektami zewnętrznymi w obszarze handlu emisjami)
3. Firm level evidence on Carbon Management in Europe (Stan poziomu zarządzania emisją dwutlenku węgla w Europie na poziomie firm)

4. Emissions trading around the world (Handel uprawnieniami do emisji na świecie)
5. Consumption based approaches in climate policy (Konsumpcja energetyczna w polityce klimatycznej)

Każda prelekcja kończyła się dyskusją. W spotkaniach uczestniczyli pracownicy naukowcy z naszej uczelni, Politechniki Wrocławskiej i instytucji gospodarczych zainteresowanych tematyką oraz studenci m.in. grupa studentów działających w kole naukowym. Po wykładach prof. A. Löeschel gościł w Centrum Doskonałości dla Zrównoważonego Rozwoju udzielając wywiadu oraz recenzując nowy projekt badawczy przygotowywany w Centrum w ramach nowego naboru w konkursie Harmonia NCN.

Wywiad z prof. Andreas'em Löeschel'em

Jaki w ocenie ekspertów będzie – na świecie, w Europie – wzrost zużycia energii (w ciągu najbliższych 20 lat)?

Oczywiście wzrost popytu na energię będziemy obserwowali i w Europie, i na świecie. Będzie on ze zrozumiałych względów, bardziej dynamiczny w krajach rozwijających się. W perspektywie najbliższych dziesięciu lat wzrost ten będzie ważnym wyzwaniem gospodarczym i politycznym. Obserwując jak wzrasta zużycie energii

w Europie mieliśmy czas, aby podjąć działania i wdrożyć pewne regulacje, które powodują, że wzrost ten będzie przebiegał w sposób korespondujący z zasadami zrównoważonego rozwoju. Czy nasze rozwiązania są kluczem do funkcjonowania całej światowej gospodarki? Zapewne wpisują się w globalną politykę klimatyczną, która budzi szereg krytycznych kontrowersji, ale o tym warto dyskutować i zmieniać, rozwijać to co już osiągnęliśmy.

Odrębnym problemem jest kwestia efektywności energetycznej oraz związany z nią postęp technologiczny, który pozwala na stosowanie coraz efektywniejszych rozwiązań. Wydaje się jednak, iż adekwatną odpowiedzią na wzrost popytu na energię, będzie zarówno wzrost postępu technicznego oraz towarzyszący mu wzrost wykorzystania zasobów odnawialnych w energetyce.

Czy Europa może być samowystarczalna energetycznie wykorzystując odnawialne źródła energii i własne zasoby (np. gaz łupkowy)?

Myślę, że niekoniecznie i za wszelką cenę należy dążyć do bezpieczeństwa energetycznego w oparciu o samowystarczalność energetyczną, m.in. opartą na odnawialnych źródłach energii. Postulowałbym raczej wykorzystanie różnorodności zasobów energetycznych na światowym rynku energii, w konstruowaniu własnego „portfela” energetycznego opierając go zarówno na zasobach odnawialnych, jak i nieodnawialnych oraz mając na uwadze koszt alternatywny oraz efekty zewnętrzne. Ponadto ważne jest to co mówiłem wcześniej, zapotrzebowanie na energię niezbędną dla rozwoju trzeba racjonalnie sprzęgać z efektywnym jej wykorzystaniem.

Czy warto jeszcze inwestować w energię jądrową?

Dla przykładu w Niemczech decyzja polityczna spowodowała, że nie będą już budowane nowe elektrownie jądrowe. Jednak sam problem jest bardziej złożony i wymaga pogłębionej analizy kosztów i korzyści w długim okresie, uwzględniającej zarówno położenie geopolityczne danego kraju, jego sytuację ekonomiczną oraz obowiązujące w nim uwarunkowania instytucjonalne, a także efekty zewnętrzne. Proszę nie traktować mojej wypowiedzi w sposób normatywny, po prostu to jest naprawdę złożony problem. Na przykład w Wielkiej Brytanii ceny energii wytwarzanej w elektrowniach jądrowych zostały objęte dotacjami na najbliższe prawie 10 lat, które są wyższe niż w przypadku energii pochodzącej z odnawialnych źródeł. To oczywiście istotnie wpływa na rynek energii w tym kraju i powoduje określoną alokację zasobów oraz cenę rynkową energii. Należy podkreślić, iż decyzje o inwestycjach w energię jądrową mają przede wszystkim polityczny charakter, więc wiele w tym względzie zależy od dojrzałości danej klasy politycznej oraz uwarunkowań danego kraju.

Jakie 3 państwa najbardziej zanieczyszczają powietrze w Europie? Jak się je dyscyplinuje?

Odpowiadając na to pytanie odwołam się do pewnych mechanizmów, które o tym decydują lub mogą decydować, aniżeli wskazując konkretne państwa. Bez wątpienia stopień emisji zanieczyszczeń zależy od skali działań podejmowanych na rzecz wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz od aktywności w obszarze efektywności energetycznej. Działania te są na ogół efektem

stymulacji poprzez wykorzystanie określonych instrumentów bezpośredniej lub pośredniej regulacji ekonomicznej, w postaci np. politycznie określonych udziałów energii z poszczególnych źródeł, czy też poprzez ustalenie kwoty zanieczyszczeń będącej przedmiotem handlu emisjami. Ważne jest aby poszczególne kraje w wymiarze politycznym miały przekonanie co do sensowności działań w tym obszarze, odwołując się do konkretnych instrumentów.

Czy pobyt w Polsce zmienił Pana wyobrażenie i poglądy na temat Polaków, Polski? Jak są Pana wrażenia z pobytu na naszym Uniwersytecie?

W Polsce jestem już po raz trzeci, wcześniej byłem na konferencjach klimatycznych w Poznaniu i Warszawie. Wrocław jest więc kolejnym miastem, który odwiedziłem. Mój pogląd na temat waszego kraju jest bardzo pozytywny. Obserwuję jak dynamicznie się rozwija. Jak wiele zmienia się i to w szybkim tempie – bardzo mi się to podoba. Cenię sobie polską gościnność. Obserwowałem, że ludzie są bardzo mili i przyjaźnie nastawieni do siebie. Jestem też pod dużym wrażeniem Państwa Uczelni, macie ładny kampus, przyjazny studentom. Nie wszystkie uniwersytety w Niemczech mają tak dobrze usytuowany, wyposażony i zagospodarowany kompleks. To bardzo atrakcyjne miejsce w środku miasta – mam naturę turysty, doceniam więc urok kampusu.

Jestem zadowolony, że Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu jest znaczącym ośrodkiem zajmującym się problemami zrównoważonego rozwoju, że realizujecie badania naukowe uwzględniając aspekt ekonomiczny tych zjawisk. Bardzo dobrze, że funkcjonuje Centrum Doskonałości dla Zrównoważonego Rozwoju prowadzące badania w tym zakresie. To bardzo dobry kierunek badawczy i dający perspektywę rozwoju, jeśli bowiem wiele ośrodków naukowych w Unii Europejskiej będzie szukało innowacyjnych rozwiązań, będą one następnie wdrażane i wykorzystywane to będziemy mieli postęp w tym obszarze. Musimy też przekonywać do oszczędzania energii, uczyć sposobów by jej nie marnotrawić.

Pańska odpowiedź sprowokowała kolejne pytanie. Jak Pan Profesor widzi przyszłość rozwoju ekonomii środowiska i zasobów naturalnych oraz ekonomii ekologicznej?

Myślę, że obie dyscypliny wspólnie mają wiele do powiedzenia i opierają się na odmiennych założeniach, a przez to inaczej definiują i rozwiązują problemy. Przyszłość widzę we współpracy w obu obszarach. Sam zresztą uczestniczę w międzynarodowych kongresach obu dyscyplin. W tym roku spotkamy się niebawem z dr. Zbigniewem Dokurno na kongresie International Society for Ecological Economics w Reykjaviku. Ekonomia środowiska zmienia, modyfikuje swój paradygmat. Koncepcję *homo oeconomicus* dawno porzuciła na rzecz osiągnięć np. ekonomii behawioralnej. W obu dyscyplinach redefiniuje się problemy badawcze, stawia nowe pytania, prowokuje nowe stanowiska metodologiczne, w atmosferze intersubiektywnego dyskursu naukowego. Temu zresztą służą doroczne kongresy obu dyscyplin, w których warto brać udział.

Tekst powstał we współpracy z dr. Zbigniewem Dokurno

Wykład prof. Christopa Augustynowicza

10 kwietnia 2014 r. w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu odbył się otwarty wykład prof. Christopa Augustynowicza z Uniwersytetu Wiedeńskiego pt. *Obraz Polski w Austrii poprzez pryzmat Instytutu Historii Wschodnioeuropejskiej Uniwersytetu Wiedeńskiego 1980-2014*. Profesor Augustynowicz należy w chwili obecnej do wąskiego grona najwybitniejszych znawców historii Polski i Europy Środkowej w austriackim środowisku naukowym. Jego publikacje dotyczące dziejów XVII – XVIII wiecznej Polski zdobyły duże uznanie międzynarodowe. We Wrocławiu gościł na zaproszenie Katedry Historii Gospodarczej naszego Uniwersytetu. W trakcie wykładu prof. Augustynowicz opowiadał o zainteresowaniu austriackiego świata nauki historią Polski na przestrzeni ostatnich 35 lat, w tym także o wpływie zmian

w Polsce po 1989 r. na wzrost zainteresowania tematyką polską. Wykład wygłoszony w języku polskim wysłuchała z zainteresowaniem grupa kilkudziesięciu osób – pracowników i studentów Uniwersytetu Ekonomicznego, a także gości z zewnątrz. (na zdjęciu, od lewej: prof. Christoph Augustynowicz i dr Krzysztof Popiński).

Dyscyplina finansów publicznych

W dniach 10-11 kwietnia 2014 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Dyscyplina finansów publicznych – uwarunkowania prawne i ekonomiczne*. Była to kolejna inicjatywa Centrum Badawczo-Rozwojowego Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, głównego organizatora konferencji, jej współorganizatorami byli Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych oraz Centrum Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego. Zakres problematyki poruszanej podczas konferencji obejmował najistotniejsze problemy dyscypliny finansów publicznych, min. dotyczące podstawowych regulacji prawnych, zakresu odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zamówień publicznych i koncesji w dyscyplinie finansów publicznych, gospodarki budżetowej w kontekście odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz rolę rzecznika dyscypliny finansów publicznych i podmiotów inicjujących czynności w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W opinii uczestników bogaty tematycznie program konferencji był niezwykle potrzebnym szkoleniem zarówno dla nowych, jak i doświadczonych rzeczników zajmujących się finansami publicznymi.

Dni Otwarte dla kandydatów

Maturzyści i osoby zainteresowane rozpoczęciem nauki na wymarzonej kierunku oraz absolwenci studiów pierwszego stopnia 11 i 12 kwietnia uczestniczyli w dniach otwartych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Plan wydarzenia obejmował m.in. szczegółową prezentację wszystkich wydziałów oraz oferowanych przez nie kierunków i specjalności, a także przekazanie najważniejszych informacji na temat tegorocznej rekrutacji. Dzięki zaangażowaniu Samorządu Studentów uczestnicy mogli również wziąć udział w krótkiej wycieczce po kampusie oraz porozmawiać ze studentami na nieoficjalnym grillu. Podczas dni otwartych nie zabrakło miłych niespodzianek. Trzy losowo wybrane osoby otrzymały zestaw gadżetów sygnowanych logotypem Uczelni. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem – wzięło w nim udział ponad 400 osób.

Operacja MORO

8 maja odbyło się II Seminarium Naukowe *Problemy sektora obronnego na początku XXI wieku – Operacja MORO*, odkrywamy sekrety handlu bronią, które zorganizowało Koło Naukowe Handlu Zagranicznego Cargo. Na celowniku znalazło się wiele tematów, m.in. dotyczących nielegalnego handlu bronią, reklamą na rynku zbrojeniowym, nowoczesnymi systemami zbrojeń, dyplomacją na rynku zbrojeniowym. Wśród gości byli m.in. dr Tomasz Szulc z Politechniki Wrocławskiej, dr Grzegorz Rdzanecki z Uniwersytetu Wrocławskiego, a także liczni przedstawiciele Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Równolegle odbywały się pokazy specjalne, wystawa pojazdów wojskowych oraz konkursy z nagrodami.

Współpracujemy z PROFI

W dniu 9 maja 2014 r. podpisany został list intencyjny o współpracy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z Wielkopolską Wytwórnią Żywności PROFI sp. z o.o. sp. k. W ramach podpisanego porozumienia planowana jest realizacja wspólnego projektu badawczego z obszaru związanego z działalnością firmy. Koordynatorem projektu jest dr hab. Jerzy Niemczyk, prof. UE – dyrektor Biura Nauki i Współpracy z Gospodarką. Na zdjęciu: prof. Andrzej Gospodarowicz – rektor, prof. Wanda Kopertyńska – prorektor ds. Nauki, Marcin Biel – kierownik Działu Projektowania, Rozwoju i Technologii firmy PROFI i Anna Pluta – kierownik Sekcji Projektów Europejskich.

Debata TEP i NBP

14 maja Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu gościł uczestników debaty pt. *Rola stóp procentowych w gospodarce*. Jest to wspólny projekt Towarzystwa Ekonomistów Polskich i Narodowego Banku Polskiego, który ma na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat roli stóp procentowych w gospodarce. Debata dedykowana są studentom, a więc młodemu pokoleniu ekonomistów, którego rozwój Towarzystwo pragnie otoczyć szczególną troską. Moderatorem dyskusji był Ryszard Petru (przewodniczący Rady TEP), w debacie uczestniczyli także: prof. Krzysztof Jajuga (dyrektor Instytutu Zarządzania Finansami UE we Wrocławiu), prof. Marian Noga (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu, były członek Rady Polityki Pieniężnej), dr Maciej Krzak (współpracownik Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych CASE) i dr Bohdan Wyżnikiewicz (wiceprzewodniczący Rady TEP, Instytut Badań nad Gospodarką). Podczas spotkania dyskutowano m.in. o wpływie zmian stóp procentowych na decyzje gospodarstw domowych, na system emerytalny, a także o reakcji banków i rynku kapitałowego.

nej), dr Maciej Krzak (współpracownik Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych CASE) i dr Bohdan Wyżnikiewicz (wiceprzewodniczący Rady TEP, Instytut Badań nad Gospodarką). Podczas spotkania dyskutowano m.in. o wpływie zmian stóp procentowych na decyzje gospodarstw domowych, na system emerytalny, a także o reakcji banków i rynku kapitałowego.

50 wydanie Ekonomalii

Tradycyjnie pod pomnikiem ekonomisty Oskara Langego, któremu jak co roku „zmyto głowę” studenci z rąk rektora prof. Andrzeja Gospodarowicza otrzymali klucz przejmując na trzy majowe dni we władanie cały kampus Uniwersytetu. W tym roku mimo, że pogoda bywała kapryśna koncerty w ramach Hip Hop Ekonomalii oraz UE Live przyciągnęły wielu spragnionych dobrej zabawy. Ekonalia 2014 – święto studentów, jak co roku zapewniło swoim uczestnikom dawkę niesamowitej muzyki, pozytywnej energii oraz dużo wrażeń w ramach turniejów, konkursów i zawodów podczas różnorodnych wydarzeń organizowanych przez studentów dla studentów. Tegoroczne Ekonalia odbyły się ... po raz 50. Pierwsze zostały zorganizowane przez ZSP działający na naszej uczelni w ramach inicjatywy „Wiosna Studentów”, w dniach 29 kwietnia-1 maja 1964 roku (zdjęcie Mateusz Piechaczek)

nizzimu (na zdjęciu: prof. Achille Vernizzi, rektor prof. Andrzej Gospodarowicz, prof. Zofia Rusnak i prof. Walenty Ostasiewicz).

Studium Generale Oeconomiae

19 maja już po raz czwarty odbyło się posiedzenie Studium Generale Oeconomiae, w ramach którego wykład *Bezrobocie w Polsce – fakty i próba uogólnienia teoretycznego* wystąpiła dr hab. Joanna Tyrowicz, autorka książki *Histereza bezrobocia w Polsce*, uhonorowanej w 2013 r. Nagrodą im. prof. Edwarda Lipińskiego, przyznawaną corocznie przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne za książkę wnoszącą nowe wartości do dorobku nauk ekonomicznych w Polsce. Wykład był okazją do wielu wystąpień i ożywionej dyskusji, którą podsumowała (tradycyjnie już) prof. Stanisława Bartosiewicz celnie puentując słowami: *Lepiej znać niedokładną prawdę, niż dokładnie się mylić.*

Warsztaty UE Design Thinking

21 maja Naukowe Koło Technologii Informatycznych, działające przy Katedrze Systemów Sztucznej Inteligencji wraz z pracownikami naszej uczelni, przy współpracy z firmą SAP, przygotowało warsztaty UE Design Thinking adresowane głównie do studentów kierunków informatycznych. Opiekę merytoryczną w imieniu firmy SAP Polska zapewnił jej przedstawiciel Witalij Rudnicki – technolog i konsultant a ze strony Uczelni dr inż. Maciej Pondel. Uczestniczący w warsztatach studenci pracowali w 4-5 osobowych drużynach przygotowując rozwiązania dla zadanych tematów, z zadaniem wykorzystania nowoczesnych technologii zgodnie z metodyką Design Thinking. Każdy problem był rozwiązywany niezależnie przez dwa zespoły. Zagadnienia problemowe dotyczyły: znalezienia korzystnych dla uczestników imprez sportowych (na przykładzie World Games organizowanych w 2017 r. we Wrocławiu) rozwiązań dla bezpiecznego przemieszczania się w mieście (do różnych obiektów, na różne wydarzenia), organizacji procedur do przeprowadzenia wyborów oraz rozwiązania dla bezpiecznego ruchu autostradowego. W wydarzeniu wzięło udział około 50 studentów, głównie kierunku „informatyka w biznesie” realizowanego na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów. Rozwiązane zadania były w fazie finałowej prezentowane przez Jury, które miało wyłonić zwycięską grupę.

W warsztatach uczestniczyli prof. Jerzy Korczak, prof. Mieczysław Owoc, dr Barbara Makowska-Lukasik, dr Krzysztof Hauke, dr inż. Artur Kotwica, dr inż. Maciej Pondel oraz dr Ryszard

Zygała z Instytutu Informatyki Ekonomicznej. Design Thinking jest techniką stosowaną (m.in. w firmie SAP) przy tworzeniu innowacyjnych rozwiązań informatycznych, które koncentrują się na zrozumieniu problemów i potrzeb użytkownika. Była to już druga edycja warsztatów na Uniwersytecie Ekonomicznym. Formuła warsztatów jest inspirowana konkursem SAP InnoJam, w którym nasi studenci w 2013 roku znaleźli się w zwycięskiej grupie.

Gala Studenta 2014

6 czerwca podczas Gali Studenta 2014 rektor prof. Andrzej Gospodarowicz wręczył nagrody najbardziej zasłużonym działaczom wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Za zaangażowanie, skuteczność działań podjętych w minionym roku akademickim nagrodą w tegorocznym konkursie VIS w kategorii „Najlepszy z najmłodszych” zostali uhonorowani Kacper Cebo i Katarzyna Wołyńska, w kategorii „Najlepszy w ostatnim roku” – Agata Nowak i Maciej Wilczyński, w kategorii „Całokształt działalności” – Agnieszka Beck. Biznesowy Klub Absolwentów przyznał nagrodę Aleksandrze Trzak, jako najbardziej przedsiębiorczemu studentowi roku akademickiego 2013/2014. Gratulujemy.

Na zdjęciu: rektor prof. Andrzej Gospodarowicz i prorektor ds. dydaktyki prof. Edmund Cibis oraz studenci: Monika Surdyk, Damian Gawroński, Michał Lipiec, Agata Nowak, Iga Kukulska, Bartłomiej Zieliński, Kacper Cebo, Agnieszka Beck, Katarzyna Żmudzińska, Maciej Wilczyński, Kamil Janik, Katarzyna Wołyńska i Filip Załęski (zdj. Marek Opała)

Zakończenie muzycznego sezonu

29 czerwca Chór Ars Cantandi zaprosił nas na swój kolejny koncert, w dwóch tematycznych odsłonach. W pierwszej części wysłuchaliśmy religijnych utworów wykonanych a capella. W drugiej części koncertu chór zaśpiewał kilkanaście popularnych utworów rozrywkowych. Tym koncertem chór „Ars Cantandi” zwieńczył sezon artystyczny 2013/2014 oraz podsumował kilkumiesięczne przygotowania i prace nad dwiema płytami z okazji Jubileuszu 10-lecia. Chór „Ars Cantandi” Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zachwyca nas swoimi interpretacjami, zróżnicowanym repertuarem i porywa w świat muzyki dzięki niezmiennej radości i entuzjasmowi zaangażowanych wykonawców, śpiewających pod batutą Anny Grabowskiej-Borys.

Przedstawione informacje o wydarzeniach na uczelni stanowią tylko mały wycinek aktywności pracowników, studentów, absolwentów. Będziemy wdzięczni naszym Czytelnikom za współudział w tworzeniu rzeczywistego obrazu życia uczelni. Zapraszamy do współpracy, czekamy na telefon: 71 36 80 945 lub na maila: lucyna.wasylina@ue.wroc.pl.

Wybory w Solidarności

Jedni drugich brzemiona noście – Jan Paweł II

Na przełomie marca i kwietnia odbyły się wybory w NSZZ „Solidarność” naszej Uczelni, poprzedzone wyborem delegatów, którzy uzgodnili program pracy i zadecydowali o władzach Związku na kadencję 2014-2018. W zebraniu wyborczym uczestniczyli Kazimierz Kimso – przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk Solidarności i wiceprzewodnicząca Maria Zapart, pełniąca funkcję przewodniczącej Regionalnej Komisji Wyborczej.

Sprawozdanie Komisji Uczelnianej Uniwersytetu Ekonomicznego za lata 2010-2014 przedstawiła Krystyna Szewczyk – członek NSZZ „Solidarność” od roku 1980, przewodnicząca Związku kilku kadencji. Krystyna Szewczyk poinformowała o aktywności Komisji Uczelnianej na uczelni i w strukturach związkowych poza Uniwersytetem: w Regionie KU inspirowała i współpracowała przy wypracowaniu strategii działania dla Krajowej Sekcji Nauki w zakresie szkół wyższych; związkowcy uczestniczyli w protestach i pikietach organizowanych w obronie praw pracowniczych i przeciwko łamaniu praw związkowych oraz w uroczystościach patriotycznych i związkowych. W strukturach uczelni Związek koncentrował swoją działalność uczestnicząc w pracach komisji statutowych, troszcząc się o poprawę sytuacji materialnej pracowników, podejmując interwencje w przypadkach nieprawidłowości, udzielając pomocy prawnej i materialnej (osobom najuboższym i doświadczonym przez los).

Dzięki profesjonalnemu działaniu Marii Dąbrowskiej w Komisji Socjalnej pracownicy znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej zawsze otrzymywali pomoc i wsparcie finansowe oraz regularne dofinansowanie do wypoczynku. Zespół Komisji Nauki pod przewodnictwem prof. Jędrzeja Chumińskiego działający na rzecz

Maria Dąbrowska odbiera dyplom z rąk przewodniczącej Krystyny Szewczyk

pracowników, zwłaszcza nauczycieli akademickich, aktywnie uczestniczył w pracach komisji senackich i rektorskich dbając o pryncypia w ustalaniu zasad zatrudniania, awansów, ocen pracowników i wynagradzania. W związku ze znaczącym spadkiem liczby studentów opłacających studia i wynikającym stąd niedofinansowaniem Uczelni, część dotychczasowych uprawnień pracowniczych zostało anulowanych (np. nagroda za wieloletnią pracę przed odejściem na emeryturę, podwyższone wynagrodzenie na czas dwóch lat przed emeryturą, 20% dopłata do zwolnień lekarskich, wynagrodzenie za pracę świadczoną w dni wolne od pracy), co spowodowało pogorszenie warunków egzystencji zwłaszcza w grupie pracowników najniżej zarabiających. Tym pracownikom Związek przychodzi z pomocą udzielając z funduszu związkowego bezzwrotnych zapomóg i nieoprocentowanych pożyczek. Stałą pomocą objęto pracowników dotkniętych ciężkimi chorobami. Znaczącą kwotę przeznacza się na odprawy emerytalne. Jednocześnie Związek ograniczył wydatki na uroczystości (od 2013 r. odstąpiono od organizacji spotkań odpłatkowych dla wszystkich pracowników), zrezygnowano ze świątecznych paczek dla dzieci przeznaczając fundusze dla dzieci chorych i sierot po zmarłych pracownikach, dofinansowany jest wypoczynek dla dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym. Związek wspiera także dzia-

Krystyna Szewczyk i prof. Jędrzej Chumiński

BYŁO

Maria Niewiadoma

Nadzwyczajne wybory ZNP

*Pracując dla samych dóbr materialnych, budujemy sobie więzienie.
Zamykamy się samotni ze złotem rozsypującym się w palcach,
które nie daje nam nic, dla czego warto żyć."*

Antoine de Saint-Exupéry

Konieczność realizacji planów wyborczych ZNP w skali ogólnopolskiej spowodowała iż 14 maja 2014 r. odbyły się nadzwyczajne wybory do władz ZNP na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Naturalny okres kadencji powinien skończyć się w 2016 r., jednak na polecenie Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP przeprowadzono wcześniejsze wybory, aby ujednolicić w całym kraju terminy kadencji władz ZNP na uczelniach wyższych. Będzie to kadencja 2014-2018.

Zebranie prowadziła dr Maria Niewiadoma – prezes ZNP UE we Wrocławiu. Krzysztof Malec został jednogłośnie wybrany na przewodniczącego Zebrania Sprawozdawczo- Wyborczego.

Prezes Maria Niewiadoma zapoznała zebranych ze sprawozdaniem działalności RZ ZNP i Prezydium ZNP za lata 2012-2014, Marian Kruk Olpiński, przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedłożył uzasadnienie pozytywnej opinii sprawozdania z działalności RZ ZNP i Prezydium ZNP. W wyniku przeprowadzonych wyborów w skład Prezydium ZNP weszli: prezes – Maria Niewiadoma, vice-prezes Jolanta Argalska (oddział Jelenia Góra), vice-prezes Zbigniew Batorowicz (oddział Wrocław), skarbnik – Wojciech Farmas. 11-osobowy skład Rady Zakładowej ZNP (na lata 2014-2018) tworzą członkowie Prezydium ZNP: Zbigniew Golarz, Marian Kruk-Ołpiński, Aniela Mielnik, Tomasz Sochacki i Bożena Wolna, Hanna Ciurla i Maria Wandas. Do Rady Zakładowej Komisji Socjalnej wybrano Marię Wandas i Janusza Mindowicz, natomiast w skład Komisji Rewizyjnej ZNP wchodzi: przewodniczący Krzysztof Malec oraz członkowie: Alicja Kowalska i Danuta Michalak. Ustalono – także drogą głosowania – listę przedstawicieli członków ZNP do komisji senackich; w Komisji Budżetowej będzie

działal Wojciech Farmas, w Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowej – Małgorzata Domiter, w Komisji ds. Nauki – Joanna Szymańska, w Komisji Wydawniczej – Zbigniew Golarz, w Komisji ds. Współpracy z Zagranicą – Maria Niewiadoma, w Komisji Dydaktycznej – Bożena Wolna, w Komisji ds. Dobrych Praktyk Studenckich – Marian Kruk-Ołpiński, w Komisji ds. Nagród i Odznaczeń – Maria Niewiadoma i Zbigniew Batorowicz. Zgłoszono dwie kandydatury na delegatów do Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP w Warszawie. Większości głosów na delegata wybrano Marię Niewiadomą, Piotr Walde- mar Kiesz będzie delegatem rezerwowym, pełniąc jednocześnie funkcję przedstawiciela Komisji Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP UE w Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz „załącznikiem” formowanej Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

Uczestnicy spotkania zapoznali się także z nowymi warunkami współpracy z Bankiem Pekao, zasadami opieki socjalnej członków ZNP (pracujących i emerytów), możliwościami wymiany wakacyjno-urlopowej między różnymi ośrodkami akademickimi (w Gdańsku, Słupsku, Olsztynie, Krakowie i w Zakopanem).

Wystąpienie senatora Józefa Piniora

talność fundacji i stowarzyszeń pozarządowych: od wielu lat jest to pomoc dla dzieci ociemniałych w Laskach, Schroniska Brata Alberta, Fundacji Beaty Tyszkiewicz, akcji „Szlachetna paczka”. Opieką i empatią otaczani są byli pracownicy, a działające przy Komisji Uczelnianej Koło Emerytów od wielu lat organizuje spotkania – w każdy pierwszy czwartek miesiąca. Związek od 15 lat umożliwia pracownikom korzystanie z lektoratów języków obcych prowadzonych przez lektorów naszego Uniwersytetu. Kolejnym przejawem aktywności członków Związku jest organizacja konferencji naukowych o charakterze środowiskowym, z udziałem znakomitych świeckich i duchownych uczonych z kraju i z zagranicy. W biurze Związku jest zgromadzony ciekawy księgozbiór, obejmujący m.in. materiały z pierwszych lat istnienia na uczelni NSZZ „Solidarność”.

W trakcie spotkania wyborczego, m.in. wystąpił senator Józef Pinior (członek Komisji Uczelnianej) podkreślając zasługi NSZZ „Solidarność” w odzyskanie niepodległości oraz w walce o demokrację i sprawiedliwość społeczną, a także trudną rolę Związku w sytuacji ekonomicznej dzisiejszej Polski. Przewodniczący Zarządu Regionu „Dolny Śląsk” Kazimierz Kimso podziękował za bardzo dobrą współpracę z uczelnią „Solidarnością”, z uznaniem mówił o zaangażowaniu Krystyny Szewczyk, przewodniczącej uczelnianej „Solidarności” przez kilka kadencji, zaapelował o wzmożenie działań na rzecz dolnośląskiej „Solidarności” i przeciwstawianie się antyzwiązkowej aurze.

Miłym akcentem było wręczenie odznaczeń, wyróżnień i dyplomów przyznanych przez kapitułę Solidar-

ności Dolnego Śląska wyróżniającym się członkom za wieloletnią walkę i bezinteresowną pracę związkową. Najwyższe odznaczenie związkowe „Niezlomny działacz Solidarności” kapituła przyznała Dorocie Matysiak za szczególną działalność w Związku od początku jego istnienia. Nagrodami i dyplomami kapituła uhonorowała także Krystynę Szewczyk, Juliusza Siedleckiego, Jędrzeja Chumińskiego, Marię Dąbrowską, Pawła Wolaka, Barbarę Bednarczyk, Irenę Zembruską, Aleksandrę Nowacką, Tadeusza Lisika, Izabelę Andrzejczak, Małgorzatę Jastrzębską, Marię Zborowicką, Marię Małaczyńską, Franciszkę Szwarz, Beatę Wierzbowską i Bogumiłę Zadworną. Dyplomy i solidarnościowe krasnale z rąk przewodniczącej otrzymali wraz z podziękowaniami przewodniczący kół: Maria Dąbrowska – wieloletnia przewodnicząca Komisji Socjalnej, Dorota Matysiak – wiceprzewodnicząca i skarbnik związku przez 25 lat, Jędrzej Chumiński – przewodniczący Komisji Nauki. Po przedstawionych sprawozdaniach i dyskusji oraz po stwierdzeniu prawomocności zebrania przystąpiono do wyborów. W głosowaniu tajnym wybrano: przewodniczącego NSZZ „Solidarność” na kadencję 2014-2018 (jednomyślnie) – prof. Jędrzeja Chumińskiego, czteroosobową Komisję Rewizyjną w składzie: przewodnicząca Dorota Matysiak, Maria Dąbrowska i Adam Czumowski (wiceprzewodniczący) i Stanisław Dziągwa – sekretarz.

Małgorzata Jastrzębska została z wyboru delegatem do Zarządu Regionu Dolny Śląsk, Dorota Matysiak i Tadeusz Lisik zostali delegatami do Krajowej Sekcji Nauki. 7 kwietnia 2014 roku w obecności 22 członków Komisji Uczelnianej pod przewodnictwem nowego przewodniczącego prof. Jędrzeja Chumińskiego wybrano skład Prezydium i dwóch wiceprzewodniczących w osobach Krystyny Szewczyk i Ewy Baryskiej. Wybrano także: skarbnika – Mariannę Kowską współpracującą z Mieczysławem Rymarczykiem; sekretarza – Małgorzatę Jastrzębską, współpracującą z Izabelą Andrzejczak, zespół do spraw seniorów – Irenę Zembruską i Bogumiłę Zadworną (przewodniczące) i Annę Moraszkę (wiceprzewodniczącą). Wybrano także przewodniczących komisji: Pawła Wolaka – do spraw nauki, Marię Dąbrowską – do spraw pracowniczych i socjalnych, Dawida Kościwicza – do spraw informacji, Tadeusza Lisika – do spraw płac, i Krystynę Szewczyk – do spraw negocjacji i kontaktów.

Dorota Matysiak uhonorowana odznaczeniem związkowym „Niezlomny działacz Solidarności”. Odznaczenie wręczył Kazimierz Kimso

Pasje artystyczne słuchaczy UTW

Dla osób w wieku dojrzałym pasje artystyczne stanowią niezwykle ważny element ich aktywności, pozwalający na odkrywanie w sobie nowych umiejętności, są także okazją do spotkania z innymi ludźmi podziеляjącymi te same zainteresowania. Wspólne tworzenie stanowi też pewnego rodzaju terapię pomagającą przełamywać różnego rodzaju problemy. Takie możliwości stwarza udział w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu

Warsztaty artystyczne

Od roku 2011 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w ramach zajęć dydaktycznych odbywają się warsztaty artystyczne, na których słuchacze lubiący malować, rysować, interesujący się sztuką – mogą realizować swoje pasje. Uczestniczki podczas warsztatów rozwijają swoje umiejętności manualne, poszerzają wiedzę z historii sztuki (głównie malarstwa), poznają zasady kompozycji obrazu, mieszania barw, stosowania światłocienia, perspektywy zbieżnej i technik malarskich, mogą liczyć na fachową korektę prowadzącej zajęcia artysty plastyka Ewy Lorek-Mroczyńskiej.

W ramach trzyletniej działalności warsztatowej zorganizowano wiele wystaw prezentujących dorobek uczestniczek. Rok akademicki 2013/2014 był wyjątkowy. Odbyło się kilka wystaw prac malarskich i rysunków wykonanych w technikach: akrylu, plakatówki i suchej pasteli. Przedstawiają kolorowy świat zawarty w pejzażach zapamiętanych lub wyobrażonych, kwiatach i martwych naturach.

Wystawy prac: z okazji Jubileuszu 5-lecia UTW (maj 2013), w siedzibie Przedstawicielstwa Regionalnego Komisji Europejskiej we Wrocławiu (październik 2013), na II Festiwalu Twórczości Amatorskiej Seniorów (udział nagrodzony wyróżnieniami w kategorii Złote Ręce Seniora – listopad 2013), w Bibliotece Uniwersytetu Ekonomicznego (kwiecień 2014), podczas Weekendu Absolwenta (czerwiec 2014), a także 16 wystaw w biurze UTW.

Ewa Lorek-Mroczyńska

Sekcja Haiku

Sekcja Haiku działa od października 2011 roku, liczy dwadzieścia osób. Jej celem jest aktywizacja i mobiliza-

cja seniorów do twórczego działania, w każdym bowiem okresie życia można podejmować działania, które dają radość, pomagają ponownie uwierzyć w siebie i swoje możliwości. Sięgnęliśmy do japońskiej poezji haiku, jednej z najdrobniejszych form poetyckich, odnoszącej się do przyrody. Haiku to wiersz składający się z 17-tu sylab o wewnętrznym podziale: 5/7/5 sylab. Haiku jest dla nas bardzo ważne, gdyż wzbogaca nasze życie i koi emocje. Są już efekty naszych twórczych realizacji: wydałyśmy dwa tomiki wierszy: „Haiku. Antologia” (2012) i „Zatrzymać chwilę. Antologia” (2013) Członkinie Sekcji zaczynają wydawać już autorskie tomiki: Stefania Bronowicka „Haiku z mojego ogrodu”, „Klucz do szczęścia”, „Wiersze z łańców zbóż i kwitnących łąk”; Gizela Żaba „Zatrzymać czas”. Sekcja współpracuje z Centrum Edukacji Międzykulturowej Biuro Regionalne Wrocław i Małgorzatą Komarnicką. Rezultatem tej współpracy są wieczory literackie, np. 22 października 2013 r. – „Haiku międzynarodowym językiem malowane”, 7 maja 2014 r.

– „Esperanto pomostem łączącym dwa kraje: Polskę i Japonię”, atrakcją spotkania była ceremonia parzenia herbaty i sztuka orgiami. Wiersze haiku prezentowane były w języku polskim i w esperanto. W roku akademickim 2013/2014 uczestnicy sekcji także wzięli udział w obchodach Dnia Seniora 2013, prowadząc warsztaty haiku pt. „Bilety okolicznościowe inspirowane miniaturą poetycką” w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu; na XVI Dolnośląskim Festiwalu Nauki 2013 przygotowano warsztaty pt. „Haiku – miniatura poetycka, oszczędne gospodarowanie słowem”. Na II Festiwalu Amatorskiej Twórczości Seniorów w kategorii „Poezja i proza” za program „Cztery pory roku” sekcja haiku otrzymała Grand Prix. Działacze sekcji uczestniczyli również w VII Juwenaliach

Autorki prac plastycznych podczas wernisażu

Sekcja Haiku zaprasza na ceremoniał parzenia herbaty

Tuwimiada – sekcja żywego słowa

III Wieku 2014 w Warszawie oraz na Weekendzie Absolwenta organizowanym przez Kuźnię Kadr 7 prowadzili warsztaty haiku na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

Anna Ejfler

Warsztaty żywego słowa

Sekcja „Warsztaty żywego słowa” istnieje od 2013 roku, została założona przez Reginę Orlanowską. 21 marca 2014 r. był dniem debiutu sekcji, która zaprezentowała przedstawienie słowno-muzyczne wpisujące się w ogólnopolskie obchody Roku Juliana Tuwima. Spektakl autorka i reżyserka nazwała „Tuwimiadą.” W czerwcu sekcja brała udział w VII Juwenaliach III Wieku 2014 w Warszawie prezentując spektakl kabaretowy pt. „Abecadło z bzikiem”.

Regina Orlanowska

Chór „Apasjonata”

W ramach naszego UTW prężnie działa chór „Apasjonata”. Zespół liczący 35 członków, pracujący pod kierownictwem Bartosza Jugo, z powodzeniem prezentował swój repertuar podczas uroczystości odbywających się w naszej uczelni oraz na imprezach organizowanych we Wrocławiu. Rok akademicki 2013/2014 był szczególnie bogaty w wydarzenia, w których chór zaprezentował swoje możliwości. Sukcesem jest zajęcie drugiego miejsca w II Wrocławskim Przeglądzie Chórów Senioralnych i trzeciego miejsca na Dolnośląskim Przeglądzie Seniorów „Bo radość jest w nas”. Nie można pominąć również wzruszającego autorskiego programu słowno-muzycznego „Witaj wolności Aniele!”, który chór „Apasjonata” z powodzeniem zaprezentował, m.in. we Wrocławskim Klubie Muzyki i Literatury, podczas okolicznościowych występów na II Festiwalu Twórczości Artystycznej Seniorów i na koncercie w amfiteatrze Parku Staromiejskiego w ramach obchodów Dnia Europy. Jednak prawdziwym ukoronowaniem bardzo dobrego dla chóru roku, było zdobycie III miejsca w kategorii „Chóry” na VII Ogólno-

Chór – III miejsce

Warsztaty Haiku na Weekendzie Absolwenta

polskich Juwenaliach UTW, które jak co roku odbyły się w Warszawie. To szczególne osiągnięcie, ponieważ tradycyjnie w Warszawie pojawiały się chóry z niemal wszystkich działających w Polsce UTW oraz innych licznych organizacji zrzeszających i aktywizujących seniorów.

Bartosz Jugo

VII Juwenalia Uniwersytetów Trzeciego Wieku – Warszawa 2014

W siódmej edycji Europejskiego Festiwalu Artystycznego Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Wszystkich Twórczych Seniorów, zorganizowanej w dniach 9-11 czerwca 2014 roku przez Fundację AVE przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz miasta stołecznego Warszawa, słuchacze godnie reprezentowali UTW Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu uzyskując nagrody i wyróżnienia, prezentując swój dorobek artystyczny.

W kategorii muzyka: Chór „Apasjonata” zajął III miejsce, soliści: Mieczysław Nitschke i Kazimierz Kudryński – II miejsce, duet Bernadeta Czarnecka i Krystyna Kubicha – II miejsce, dyrygent chóru Bartosz Jugo – otrzymał indywidualne wyróżnienie za krzewienie kultury muzycznej wśród seniorów.

W kategorii poezja: członkinie sekcji haiku wysłały wiersze, do zakwalifikowano wiersze Stefani Bronowickiej, Anny Ejfler i Anny Kałużnej.

W kategorii teatr: Regina Orlanowska, Jadwiga Obiegła, Wanda Jungiewicz wystąpiły z kabaretem pt. „Abecadło z bzikiem”

W kategorii plastyka i fotografia – członkinie warsztatów artystycznych: Stefania Bronowicka, Teresa Frąckiewicz-Roguszcza, Lucyna Lower, Irena Łuczyńska i Lucyna Skowron-Skowrońska wysłały prace malarskie, Krystyna Jasiukiewicz, Ewa Lorek-Mroczyńska i Renata Szerszenowicz zaprezentowały swoje fotografie.

VII Juwenalia Uniwersytetów Trzeciego Wieku były świętem radości, integracji różnych środowisk senioralnych w Polsce i szlachetnej rywalizacji między nimi.

Zwycięzcy VII Juwenaliów

W amerykańskim stylu czyli Weekend Absolwenta

Bogaty pakiet warsztatów menedżerskich, popularnonaukowych, a nawet tanecznych, wykładów, paneli dyskusyjnych, wegetariańskie burgery, pokazy kulinarne, sztuka parzenia znakomitej kawy, turnieje brydża i tenisa stołowego. Kilkaset osób wzięło udział w Weekendzie Absolwenta 2014 zorganizowanym przez Kuźnię Kadr Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Prelegenci debaty: prof. Janusz Pawlikowski, Janusz Bujko, prof. Radosław Rybkowski, prof. Bogusław Fiedor, Katarzyna Bis, Jacek Litwin i Anna Wyrwiz

Dlaczego Amerykanie kochają swoje uczelnie, a Polacy jeszcze nie? To tytuł debaty, podczas której nie tylko starano się odpowiedzieć na to pytanie, ale i znaleźć receptę na palący problem rodzimej oświaty.

Warsztaty taneczne

Kampus jako miejsce nie tylko nauki, ale i kreatywnej rozrywki, rekreacji i kwitnącego życia towarzyskiego. Studenci Ignący do stowarzyszeń i chwylący się barwami swej Almae Matris. Absolwenci legitymujący się emblematami uczelni na sygnetach, marynarkach, krawatach czy podkoszulkach. W Polsce to w zdecydowanej więk-

szości przypadków wciąż tylko pobożne życzenie, gdy tymczasem w Stanach Zjednoczonych – chleb powszedni.

Weekend Absolwenta 2014, wzorowany na amerykańskich odpowiednikach, w udany sposób połączył wątki naukowe, edukacyjne i rozrywkowe. Na dwa dni kampus stał się domem, który uczył, żywił, bawił – i w stwierdzeniu tym nie ma żadnej przesady, co potwierdzą chociażby uczestnicy warsztatów kulinarnych, tanecznych i biznesowych. Udział w imprezie był całkowicie bezpłatny, a ofertę skierowano do absolwentów wszystkich szkół wyższych.

Pozytywne opinie uczestników wyrażone w ankietach potwierdziły, że istnieje ogromne zapotrzebowanie na tego typu imprezy integracyjne oraz programy adresowane do absolwentów uczelni, szczególnie, że nie służą one tylko rozrywce, ale i aktywnemu wsparciu ich na współczesnym, trudnym rynku pracy. Organizacja Weekendu Absolwenta 2014 nie byłaby możliwa bez wsparcia finansowego sponsorów: firmy Cargill, HP oraz IBM. Wydarzenie zostało zrealizowane przez Dział Obsługi Projektów Rozwojowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu pod kierownictwem dr inż. Doroty Kwiatkowskiej-Ciotucha.

Organizatorzy potwierdzają, iż w przyszłym roku odbędzie się kolejna edycja Weekendu Absolwenta, jeszcze bogatsza w oferty i atrakcje. Tymczasem już dziś zapraszają do bezpłatnej rejestracji w programie lojalnościowym dla Absolwentów na stronie **programabsolwent.ue.wroc.pl**.

Program Absolwent

Program powstał z myślą o absolwentach wszystkich grup wiekowych. Głównym celem jest rozwijanie relacji absolwent – uczelnia – biznes oraz zwiększenie atrakcyjności absolwentów na rynku pracy. To pierwsze w Polsce tak kompleksowe narzędzie integrujące absolwentów z kadrą naukową oraz pracodawcami, pole wymiany doświadczeń i idei, forum dyskusji, nawiązywania nowych relacji oraz źródło rzetelnych informacji. Wszyscy uczestnicy mają możliwość współpracy zarówno podczas organizowanych wydarzeń takich jak Weekend Absolwenta czy konferencji, jak i w formie on-line. Aktywność w programie nagradzana jest punktami, które można wymie-

nić na atrakcyjne nagrody. Uczestnictwo w programie jest bezpłatne. Program powstał w ramach projektu Kuźnia Kadr 7 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Materiały z Działu Obsługi Projektów Rozwojowych

Facebook

<https://www.facebook.com/KuzniaKadrUE>

Google Plus

<https://plus.google.com/u/0/110743536547149864688/posts>

Twitter:

<https://twitter.com/KuzniaKadr>

Instagram:

<http://instagram.com/kuzniakadr#>

Tumblr:

<http://kuzniakadr.tumblr.com/>

Pinterest:

<http://www.pinterest.com/kuzniakadr/>

Foursquare:

<https://foursquare.com/kuzniakadr>

Flickr

<https://www.flickr.com/photos/125588304@N0>

Zdrowa kuchnia dołnośląska

Prof. Andrzej Kaleta, dr Dorota Kwiatkowska-Ciotucha i dr Beata Pachnowska

Warsztaty „Wina Francji”

Organizatorki

Turniej brydża

The Bestory 2014

Magdalena Bieliszak

The Bestory to coroczny projekt Niezależnej Gazety Studentów UE B.e.s.t., w którym wyróżniani są wykładowcy oraz pracownicy uczelni. Do wyróżnień tych nominują i głosują na zwycięzców studenci Uniwersytetu Ekonomicznego. Głosowanie odbyło się w marcu i przebiegało dwuetapowo: w pierwszym etapie studenci spośród wszystkich pracowników uczelni mogli wybierać swoich faworytów. Do następnego etapu przechodziło po pięć osób o największej liczbie głosów w każdej z kategorii. W ten sposób powstały grupy nominowanych, a wśród nich wyłonieni zostali ostateczni zwycięzcy.

W tym roku Gala wręczenia nagród odbyła się w konwencji pirackiej 9 kwietnia 2014. Uczestniczący w uroczystości rektor prof. Andrzej Gospodarowicz pogratulował organizatorom inicjatywy aktywizującej nasze uczelniane środowisko i cenionej przez dydaktyków. W czasie gali nagrodzeniu zostali zwycięzcy głosowania w siedmiu różnych kategoriach. Poniżej znajdują się osoby nominowane, nazwiska zwycięzców w danej kategorii wyróżniliśmy.

Doktor Michał Poszwa

Nagroda Kapitana Czarnobrodego (dla promotora)

- dr Marcin Brol
- prof. dr hab. Andrzej Gospodarowicz
- dr hab., Bartłomiej Nita, prof. UE
- **dr Michał Poszwa**
- prof. dr hab. Jan Rymarczyk

Doświadczony Wilk Morski (uznanie dla wiedzy)

- prof. dr hab. Jerzy Hanuza
- **prof. dr hab. Krzysztof Jajuga**
- dr Janusz Kaspryszyn
- dr Józef Magiera
- prof. dr hab. Jerzy Rymarczyk

Nagroda Jacka Sparrowa (za poczucie humoru)

- **dr Antoni Kamiński**
- dr Marcin Klinowski
- dr Barbara Mróz-Gorgoń
- dr Michał Poszwa
- dr Bartosz Scheuer

Mistrz Abordażu (dla pracownika SWFiS)

- mgr Bożena Wolna
- mgr Dorota Domatowicz
- mgr Ewa Frąckowiak
- **mgr Jerzy Lichosik**
- mgr Magdalena Łosińska

Doktor Radosław Pietrzyk

Niezależna Gazeta Studentów B.e.s.t. jest jedną z najważniejszych wrocławskich gazet studenckich. Istnieje na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu od 1997 roku. Tworzona jest przez studentów dla studentów. Porusza kluczowe dla studenckiego środowiska tematy: od ekonomii i polityki do kultury i form spędzania czasu wolnego. Redaktorzy szkoleni są przez profesjonalistów, łącząc ekonomiczny charakter studiów ze starannie przygotowanym warsztatem dziennikarskim. Cenią sobie niezależność przy zajmowaniu stanowiska w ważnych kwestiach, sami określają tematykę i przekaz poglądowy, reprezentując także środowisko studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, stale współpracując z uczelnianym samorządem. Są organizatorami corocznego eventu: „Bestory” – gala, przyznając nagrody pracownikom uczelni w różnych kategoriach. Uczestniczą w „Targowisku” – targach wrocławskich organizacji studenckich, które zachęcają młodych zaków do aktywnego udziału w życiu uczelni oraz m.in. w charytatywnej akcji „Wielka Draka dla Dzieciaka” – świątecznej zbiórce na pomoc dzieciom z wrocławskiego hospicjum i domów dziecka. Redakcja B.e.s.t. przygotowuje także nowoczesny i chętnie odwiedzany serwis internetowy, z aktualnymi informacjami z uczelni, gospodarki, o wydarzeniach ze świata kultury i biznesu. Dostarczamy informacji i rozrywki, zapraszamy na <http://best.ue.wroc.pl> B.e.s.t. w liczbach:

- 17 lat działalności,
- od 2–3 tysięcy egzemplarzy comiesięcznego nakładu,
- 24 strony artykułów i informacji,
- 4 strony w kolorze,
- 18 tysięcy osób, do których docieramy,
- 1600 fanów na Facebooku,
- konkursy na FB,
- lista osób zaangażowanych w redakcji stale rośnie.

B.e.s.t. to nie tylko czasopismo, ale przede wszystkim rozpoznawalna marka! Ich logo na stałe wpisało się w krajobraz uczelnianego kampusu.

Wykorzystano informacje ze strony: www.best.ue.wroc.pl

Aldona Chyb

Profesor Krzysztof Jajuga

Nagroda Kapitana Haka (za elegancję i szyk)

- mgr Aldona Chyb
- dr Niki Derlukiewicz
- dr Marek Pauka
- **dr Radosław Pietrzyk**
- dr Natalia Szozda

Nagroda Sindbada Żeglarza (dla pracownika SJO)

- **mgr Aldona Chyb**
- mgr Beata Baranowska
- mgr Joanna Mindowicz
- mgr Wioletta Bittner
- mgr Zofia Łysiak

Bosman (nagroda dla pracownika administracyjnego)

- Iwona Kaniewska
- Panie z recepcji DS Ślęzak
- Panie z recepcji DS Przegubowiec
- **Pracownicy szatni CKU**
- Pracownicy szatni P

Uczestnicy Gali oraz biorący udział w głosowaniu mieli szansę na wygranie nagród.

Magdalena Bieliszak
jest zastępcą redaktora naczelnego
czasopisma NGS B.e.s.t.

Jadwiga Kowalewska i Elżbieta Snella

O Samorządzie Studenckim słów kilka

Samorząd Studentów Uniwersytetu Ekonomicznego formalnie zrzesza wszystkich studentów naszej uczelni, w jego jednostkach organizacyjnych i organizacjach studenckich aktywnie działa kilkaset osób. Samorząd studencki ma na uczelni szerokie uprawnienia, współuczestniczy w podziale środków pieniężnych, w podejmowaniu uchwał przez organy uczelni, przywilejem samorządu jest wpływanie na kształt regulaminu studiów. Ważnym zadaniem jest współpraca przy organizacji życia studenckiego. Kilka słów o realizowanych projektach powiedziała nam Katarzyna Żmudzińska, przewodnicząca Samorządu Studentów w roku akademickim 2013/2014.

Jakie działania podejmowali członkowie Samorządu Studenckiego?

Każdy członek RUSS naszej uczelni we Wrocławiu angażuje się w prace w różnych komisjach tzw. pionach. Ich działania wspierało aż 60 osób, wśród nich około 20 osób kontynuowało swoją aktywność z lat ubiegłych, 40 osób przystąpiło do nas podczas styczniowej rekrutacji w roku 2014. Mieliśmy wyjazd szkoleniowy do Jawora, gdzie Zarząd przedstawił strukturę Samorządu i ścieżki rozwoju w połączeniu z opisem kompetencji na poszczególnych stanowiskach. Urszula Markiewicz

przewodziła szkolenie z motywacji, Filip Załęski na temat podejmowania inicjatyw. Odbędzie się również dyskusja o dotychczasowej działalności Samorządu. Rok akademicki 2013/2014 obejmował wiele inicjatyw. Wspomnę o kilku. W minionej kadencji zrealizowaliśmy 8 stałych projektów (realizowanych co roku). Były to: Mosty Ekonomiczne, Ekonomalia, UE Party, Dzień Otwarty, Poszukiwacze skarbów, RUSSpirator, Gala Studenta, Studencki Think Tank. Zorganizowaliśmy również kilka akcji, takich jak konkurs fotograficzny na Walentynki, Pierwszy Dzień Wiosny i inne.

W tym roku odbyła się 10 już edycja **Mostów Ekonomicznych**. To projekt realizowany przez pięć uczelni zrzeszonych w Forum Uczelni Ekonomicznych, mający integrować środowiska akademickie. Jego istotą jest wymiana studentów z zaprzyjaźnionych uczelni ekonomicznych, którzy w trakcie kilkudniowego wyjazdu uczestniczą w wykładach, warsztatach i zajęciach. W tym roku projekt koordynowała Aleksandra Trzak. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach z przedstawicielami LG oraz w grze biznesowej przygotowanej przez prof. Janusza Lichtarskiego i dr. Marka Wąsowicza. Atrakcyjnymi przerywnikami merytorycznych spotkań były: wjazd na taras widokowy w Sky Tower, gra w kregle w Sky Bowling i bilard w Banda Club. Członkowie teamu: Dawid Pudlis, Marta Zięba, Katarzyna

Skład Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego w kadencji 2013/2014

Studenci Wydziału Nauk Ekonomicznych: Agnieszka Beck, **Michał Buchwald (członek Zarządu ds. Administracji)**, Aleksandra Chojenta, Sylwia Kaczmarek, Iga Kukulaska, Maciej Wilczyński, Katarzyna Wołyńska, **Filip Załęski (członek Zarządu ds. Kontaktów Zewnętrznych)**; Wydziału Inżynierii i Ekonomicznego: Sylwia Adamczyk, Tobiasz Dyrda, Maria Gabriel, Żaneta Gołyś, Bartłomiej Kałuziński, Aneta Szyposz; Wydziału Zarządzania, Informatyki i Finansów: Artur Antończyk, **Marlena Mazur (członek Zarządu ds. Wizerunku i Promocji)**, Monika Surdyk, Magdalena Warszawa, Patrycja Wieliczko, Anna Woźniak, Bartłomiej Zieliński, **Katarzyna Żmudzińska (przewodnicząca Samorządu Studentów)**; W składzie Zarządu Samorządu Studentów w kadencji 2013/2014 byli także **Joanna Fankulewska (członek Zarządu ds. Finansów)** i **Urszula Markiewicz (p.o. członka Zarządu ds. Human Resource i Projektów)**. Radę Samorządu Studentów na Wydziale Ekonomii, Zarządzania i Turystyki tworzyli: Paweł Gluza (przewodniczący), Mariusz Siuda (wiceprzewodniczący), Marta Kałużna (sekretarz) oraz Emil Dobrzyński, Kamila Wójciszyn i Jakub Marcinkowski.

na Wołyńska, Mateusz Majchrzak, Jan Sawoniuk, Mateusz Kudlik, Justyna Gaj, Małgorzata Rybicka i Maciej Kuczyński.

Przy współpracy z Biurem promocji przygotowaliśmy **Dzień Otwarty** dla kandydatów na studia. Licznie przybyłej młodzieży pokazaliśmy zalety życia akademickiego, prezentowaliśmy organizacje studenckie, i wspólnie grillowaliśmy na terenie kampusu. Projekt nadzorowała Karolina Bączkowska

Wróciliśmy do zaniechanego projektu **Poszukiwacze Skarbów**. Studenci jeździli do szkół ponadgimnazjalnych (często do swoich macierzystych ogólniaków), by zachęcać uczniów do podjęcia studiów na naszej uczelni. Projekt ten, szczególnie w dobie niżu demograficznego powinien być rozwijany, gdyż bezpośredni kontakt z niezdeterminowanymi maturzystami może być metodą na pozyskanie kolejnych roczników studentów. Dużym wsparciem była dla nas współpraca z dr Sylwią Wroną (prodziekanem na WNE ds. promocji i współpracy zagranicznej, dr. Markiem Wąsowiczem (prodziekanem ds. promocji i rozwoju Wydziału ZliF) i pracownikami Biura Promocji – Darią Kędziorską i Wojciechem Sokolnickim. Mam nadzieję, że już w tym roku będzie widoczny podczas rekrutacji efekt naszego zaangażowania. Projekt koordynował Tomasz Zmarzły.

Studencki Think Tank zorganizowany po raz pierwszy, miał na celu zbadanie potrzeb studentów oraz zebranie ich opinii na temat studiowania na naszej uczelni. Za realizację projektu odpowiedzialny jest Maciej Wilczyński. Efekty poznamy, zgodnie z założonym harmonogramem, w grudniu br.

Ekonomalia – czyli święto naszych studentów. Po raz kolejny Sztab główny zagwarantował studentom rozrywkę najwyższej jakości. Tradycyjnie przy tworzeniu programu Ekonomaliów uczestniczyły organizacje studenckie: Niezależne Zrzeszenie Studentów, Wiggor, Zrzeszenie Studentów Polskich, Klub Podróżników BIT, Informacja Kulturalno-Sportowa Studentów, Niezależna Gazeta Studencka B.E.S.T i Kampus TV oraz koła naukowe. W tym roku koncertowali dla nas: Mesajah, Trzeci Wymiar, Kamp!, W.E.N.A.

Sztab główny tegorocznego święta to: Iga Kukulaska (koordynatorka), Maciej Wilczyński, Bartłomiej Zieliński, Agata Borek, Kamil Janik, Tomasz Kępczowski, Magdalena Warszawa, Patrycja Wieliczko, Filip Załęski, Kacper Cebo, Mateusz Majchrzak, Marlena Mazur, Kinga Dolega, Agata Nowak, Anna Woźniak, Jan Sawoniuk, Michał Buchwald, Maciej Miś i Joanna Fankulewska.

Celem projektu **RUSSpirator** jest stworzenie więzi między członkami organizacji oraz wymiana wspól-

Skład nowego Zarządu Samorządu Studenckiego

Maciej Wilczyński (przewodniczący Samorządu Studentów), **Filip Załęski** (członek Zarządu ds. Kontaktów Zewnętrznych), **Anna Woźniak** (członek Zarządu ds. Administracji), **Marlena Mazur** (członek Zarządu ds. Wizerunku i Promocji), **Szymon Kopeć** (członek Zarządu ds. Strategii), **Magdalena Warszawa** (członek Zarządu ds. Dydaktyki i Rozwoju).

nych praktyk i doświadczeń. W tym roku organizacjami uczestniczącymi w szkoleniu były: AIESEC, NZS, ZSP, IKSS, rady mieszkańców DS Ślęzak i DS Przegubowiec. Każda z organizacji przygotowała szkolenia o różnej tematyce. Imprezą wieńczącą mijający rok akademicki była czerwcowy **Gala Studenta** – uroczysty bankiet, w trakcie którego rektor prof. Andrzej Gospodarowicz uhonorował najbardziej aktywni studenci (zdjęcie z Gali na stronie 68). Uroczystość koordynowała Ania Woźniak.

Wybory do RUSS na kolejną kadencję odbyły się w kwietniu i maju. To inny niż dotychczas termin – dlaczego odbyły się wcześniej? Proszę też podsumować mijającą kadencję z Pani punktu widzenia.

Bardzo żałuję, że moja kadencja trwała tak krótko, ale już w trakcie wyborów w listopadzie 2012 r. myślał o przesunięciu terminów kolejnych wyborów, aby kadencja rozpoczynała się w maju, a nie jak dotychczas na przełomie października i listopada. Skąd taka zmiana? Otóż uważaliśmy, że rozpoczynając kadencję w czerwcu, nowa RUSS, z nowym przewodniczącym i Zarządem będzie mieć więcej czasu na zaplanowanie działań, przygotowanie strategii, poznanie się z władzami Uczelni. Obejmując funkcję w listopadzie w jednym czasie mieliśmy bardzo wiele spraw do załatwienia: podsumowanie roku budżetowego, negocjacje budżetu na kolejny rok kalendarzowy, dokonanie rekrutacji nowych członków, sprawy stypendiów, wiele bieżących obowiązków, do tego każdy musiał myśleć o bliskiej sesji. Czułam, że brakuje czasu na dyskusję, na przygotowanie dokładnego harmonogramu pracy, na wspólne uzgodnienia kolejnych inicjatyw. Na szczęście, dzięki olbrzymiemu zaangażowaniu naszych członków, udało nam się przeprowadzić kilka akcji promujących Samorząd, zrealizować kilka ważnych dla środowiska projektów. Kończąc kadencję przewodniczącej RUSS myślę o podjętym zadaniu z uśmiechem – to była doskonała przygoda, ze wspaniałymi ludźmi. Jednocześnie rodzi się we mnie smutek i żal, że kilka moich pomysłów nie udało się zrealizować. Może było ich za dużo na raz. Trudno jest się samemu oceniać, pozostawiam tę ocenę moim współpracownikom. Mam nadzieję, że ich nie zawiodłam.

Jakich dobrych rad doświadczonej przewodnicząca udzieli następcom?

Maciejowi Wilczyńskiemu, mojemu następcy na tym stanowisku, życzę wytrwałości, cierpliwości i opanowania. Przewodniczący całego środowiska studenckiego ma wiele odpowiedzialnych funkcji. Musi być więc wszechstronny, posiadać umiejętności szybkiego podejmowania decyzji, prawidłowego zarządzania emocjami, stawiania celów, motywowania innych, powinien być asertywny i umieć się samodyscyplinować. Praca społeczna wymaga olbrzymiego zaangażowania, wielokrotnie trzeba poświęcić dużo czasu na sprawy bieżące (uczelniane, projektowe, studenckie), często zajmować się rozwiązywaniem sytuacji „pożarowych”. Każdy dzień przynosi nowe wyzwanie i nowy problem do rozwiązania. Niejednokrotnie trzeba zachować zimną krew. Życzę więc mojemu następcy by umiał znaleźć „złoty środek” łączą-

cy aktywność z osobistą sferą życia, studiami i odpoczynkiem. Ja odnajdowałam wyciszenie w sporcie, pływając na basenie SWFiS. Bywało, że gościłam tam kilka razy w tygodniu. Nie chciałabym jednak, aby czytelnik z moich słów odniósł wrażenie, że działacze samorządu i organizacji studenckich mają „ciężko”. Bywają trudne chwile, ale mój wybór był świadomy – chciałam działać, angażować się w różne projekty. Wiedziałam, że oddanie się pracy społecznej może skutkować różnymi efektami. Ale kiedy udaje się rozwiązać trudny ludzki problem, zrobić coś co wywołuje zadowolenie wielu osób to satysfakcja jest niezwykle budująca i zachęca do nowych wyzwań. Takich radosnych sytuacji, zadowolenia z pracy z innymi i dla innych życzę Maciejowi. Ma już doświadczenie w pracy w Samorządzie więc może wiele dobrego zrobić dla Samorządu i dla studentów.

Co było dla Ciebie najważniejsze w działalności środowiskowej?

Współpraca z ludźmi i ich wsparcie – jestem osobą, która potrzebuje kontaktu z ludźmi, a praca w Samorządzie daje takie możliwości. Ważny był również mój osobisty rozwój, zdobywanie doświadczenia, kształtowanie poglądów, współpraca na różnych polach. Działalność w środowisku studenckim daje takie możliwości rozwoju. Bardzo ważnym czynnikiem motywującym do zaangażowania była moja wewnętrzna potrzeba wspierania innych, chęć udzielania pomocy. Za każdym razem kiedy pomogłam studentowi rozwiązać jego problem czułam radość i ogromne zadowolenie. Zachęcam obecnych i przyszłych studentów do angażowania się w sprawy uczelni, w sprawy życia akademickiego, w projekty studenckie. Tylko aktywnie przeżyte studia pozwalają skorzystać z wartości dodanej tego pięknego okresu w naszym życiu.

Skąd pomysł na tukana, samorządową maskotkę?

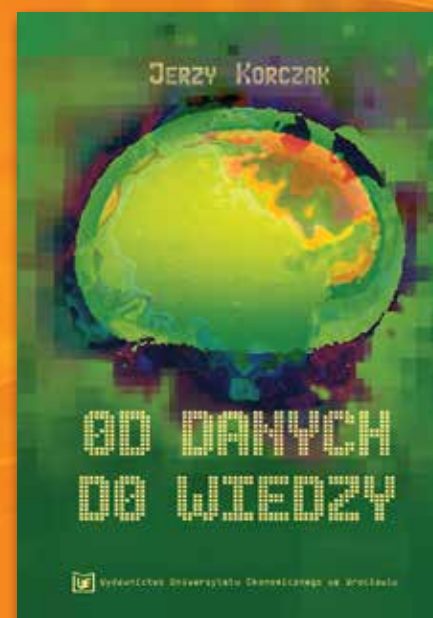
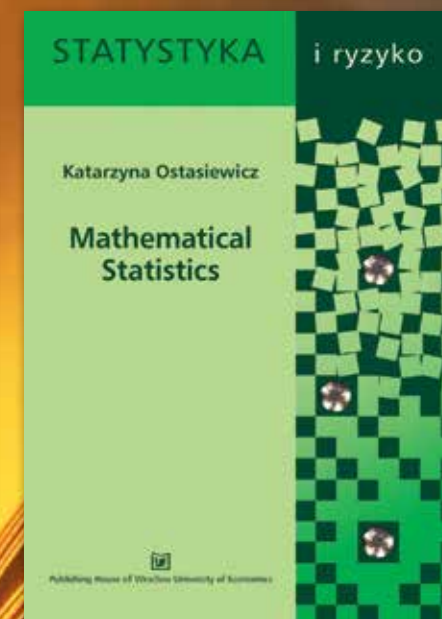
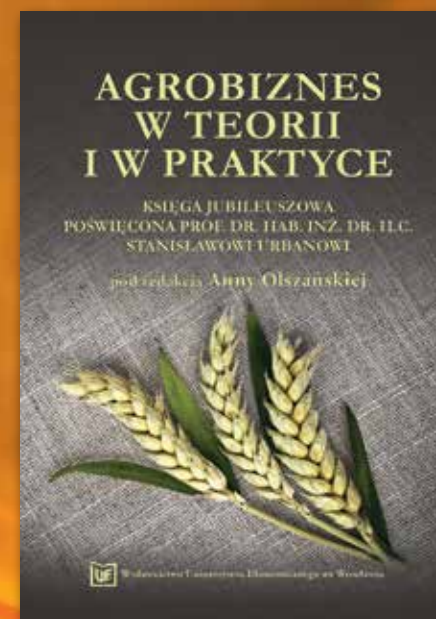
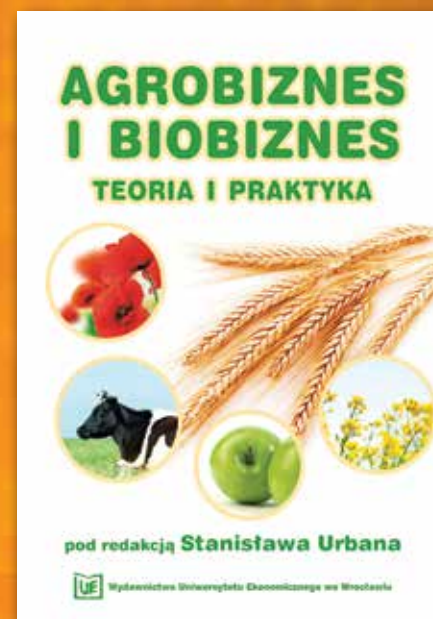
W ubiegłym roku podczas Konferencji Polskich Uczelni Ekonomicznych spotkali się przedstawiciele samorządów wydziałów ekonomicznych uczelni wyższych w Polsce także członkowie Forum Uczelni Ekonomicznych. Rozmawialiśmy o swoich praktykach samorządowych i projektach. Studenci Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego opowiedzieli o akcji adopcji kangura w ZOO, który stał się ich maskotką. To nas zainspirowało i nasz zarząd zdecydował by także jakieś zwierzątko stało się naszym symbolem. Wybraliśmy tukana, ponieważ jego kolory odpowiadały kolorom identyfikacji wizualnej naszej uczelni (granatowy, czerwony i żółty). Poza tym to radosne i ładne zwierzę. Nazwaliśmy go Nastukan. Jeszcze nie udało nam się objąć patronatem „adopcją” tukana we wrocławskim ZOO, ale temat jest otwarty. Tak więc od ponad roku Nastukan towarzyszy nam przy każdym wydarzeniu, pomaga studentom, informuje o ważnych sprawach dotyczących uczelni. Warto dodać, iż autorką wizualnej wersji Nastukana jest Kasia Wołyńska, laureatka nagrody Rektora VIS.

**Wydawnictwo
Uniwersytetu
Ekonomicznego
we Wrocławiu**

NOWOŚCI

w y d a w n i c z e

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

45^{lat}

Wydziału Ekonomii,
Zarządzania i Turystyki

Uniwersytet
Ekonomiczny
we Wrocławiu

PROGRAM OBCHODÓW 45-LECIA WYDZIAŁU

Koncert

26 września 2014 r.

Filharmonia Dolnośląska w Jeleniej Górze

godz. 19.00– uroczysty koncert zatytułowany „Dire Straits symfonicznie”

Zjazd Absolwentów

27 września 2014 r.

Audytorium im. W. Wasiaka, ul. Kochanowskiego 8

godz. 11.00 – spotkanie absolwentów z władzami Uczelni i Wydziału

godz. 11.30 – Seminarium Absolwentów „Trzy generacje sukcesu” –
prezentacja wybitnych absolwentów Wydziału

Hotel Mercure, Jelenia Góra, ul. Sudecka 63

godz. 19.00- 4.00 – Wielki Bal Absolwentów

Zapisy – mailowo: zbobowski@dami.pl, telefonicznie: 75-6137553 lub 601498145;
profil na Facebook'u www.facebook.com/ezit.ue.wroc